Robert L. Stevenson

Răpit de pirați

calibre 0.8.44

ROBERT LOUIS STEVENSON

Răpit de piraţi

Traducere de Dan Starcu

BIBLIOGRAFIE ŞCOLARĂ RECOMANDATĂ
CICLUL GIMNAZIAL
Corint
EDUCAŢIONAL

Scriitorul Robert Louis Stevenson (1850-1894) a fost un cunoscut autor de romane de aventuri şi de povestiri fantastice pentru adolescenţi. Stevenson a ştiut să se impună printr-o remarcabilă capacitate creatoare şi o înclinaţie deosebită de a surprinde profunzimea trăsăturilor psihologice ale eroilor săi.

Scriitorul scoţian a devenit celebru în urma publicării romanului *Comoara din insulă* (1883). De o deosebită faimă s-a bucurat şi *Straniul caz al doctorului Jekyl şi al domnului Hyde*, nuvelă ecranizată în mai multe rânduri de-a lungul anilor.

Romanul *Răpit de piraţi* ne poartă, de această dată, prin Scoţia secolului al XVIII-lea, ţinut sfâşiat de revolte antidinastice şi de lupte între clanurile rivale. În această lume aspră va trebui să-şi croiască un

drum tânărul David Balfour of Shaws, trădat de propria familie, răpit de piraţii care vor să-l vândă ca sclav, dar care cucereşte, prin cinste şi candoare, prietenia adevărată a unui viteaz proscris. Alături de acesta, se va maturiza şi va reuşi să înfrângă dificultăţile vieţii, pentru a se întoarce, în cele din urmă, şi a-şi revendica moştenirea.

CUPRINS

Capitolul I. Cum mi-am început călătoria către castelul Shaws
Capitolul II. Sfârşitul călătoriei
Capitolul III. Cum l-am cunoscut pe unchiul meu
Capitolul IV. Cât pe ce să o păţesc în castelul Shaws
Capitolul V. La Queen's Ferry
Capitolul VI. Ce s-a petrecut la Queen's Ferry
Capitolul VII. Pe mare cu bricul *Covenant*
Capitolul VIII. Sala cabinelor
Capitolul IX. Omul cu aur la centură
Capitolul X. Asediul adăpostului nostru
Capitolul XI. Căpitanul se supune
Capitolul XII. Vulpoiul Roşu
Capitolul XIII. Departe de bric
Capitolul XIV. Insuliţa
Capitolul XV. Flăcăul cu nasture de argint, prin insula Mull
Capitolul XVI. Flăcăul cu nasture de argint străbate Morven-ul
Capitolul XVII. Moartea Vulpoiului Roşu
Capitolul XVIII. Ce am vorbit cu Alan în pădurea Lettermore
Capitolul XIX. Casa îngrozită
Capitolul XX. Fuga prin munţi: stâncile
Capitolul XXI. Fuga continuă pe înălţimi
Capitolul XXII. Fuga pe înălţimi: mlaştinile
Capitolul XXIII. Colivia lui Cluny
Capitolul XXIV. Cearta
Capitolul XXV. În Balquhidder
Capitolul XXVI. Sfârşitul fugii: trecerea Forth-ului
Capitolul XXVII. La domnul Rankeillor
Capitolul XXVIII. Îmi cer moştenirea
Capitolul XXIX. Moştenirea îmi revine
Capitolul XXX. Rămas bun!

Capitolul I

CUM MI-AM ÎNCEPUT CĂLĂTORIA CĂTRE CASTELUL SHAWS

Voi începe istorisirea aventurilor mele cu o dimineaţă de iunie, când am încuiat în urma mea, pentru ultima oară, uşa casei părinteşti. Soarele începea să strălucească peste crestele dealurilor, când am pornit la drum. Pe când treceam pe lângă casa parohială, mierlele cântau în grădina de liliac.

Domnul Campbell, pastorul din Essendean, mă aştepta în spatele porţii grădinii.

— David, băiete, mi-a zis el, te voi însoţi până la vad, ca să îţi arăt drumul pe care îl vei urma.

Astfel, am început să mergem împreună, fără a scoate un cuvânt.

— Îţi pare rău că pleci din Essendean? m-a întrebat el, după un timp.

— Nu ştiu, domnule, i-am răspuns. Dacă aş cunoaşte încotro mă îndrept sau ce soartă mi se pregăteşte, v-aş putea răspunde mai uşor la

întrebare.

— Da? a făcut domnul Campbell. Foarte bine, Davie. Atunci, îmi revine mie plăcuta sarcină de a-ţi spune ce noroc a dat peste tine. După ce s-a prăpădit mama ta, iar tatăl tău era bolnav şi îşi simţea sfârşitul aproape, mi-a dat spre păstrare o anumită scrisoare, pe care mi-a prezentat-o ca fiind „moştenirea ta". Atunci, a adăugat aceste cuvinte:

„Imediat ce voi trece în lumea cealaltă, dă-i băiatului meu, în mână, scrisoarea aceasta. Spune-i să plece la castelul Shaws, care se află în apropiere de Cramond. Acolo m-am născut eu şi acolo trebuie să se întoarcă băiatul meu."

— Castelul Shaws! am strigat eu. Dar ce avea în comun bietul meu tată cu familia Shaws?

— Nu ştiu exact, mi-a răspuns domnul Campbell. Cine ţi-ar putea spune? Cunosc doar că numele acestei familii, Davie, băiete, e legat de cel pe care îl porţi, Balfour of Shaws. Castelul se bucură de o bună reputaţie, pentru că neamul tău este vechi şi nobil, chiar dacă, în aceste vremuri tulburi, clădirea respectivă a căzut în paragină. Tatăl tău a fost un om care s-a străduit să înveţe mult şi a făcut-o pe cât i-a permis poziţia lui. Dar iată scrisoarea testamentară semnată chiar de mâna fratelui nostru plecat departe.

Mi-a înmânat hârtia, pe care se putea citi:

„Va fi înmânată personal lui Ebenezer Balfour, Esquire, of Shaws, în castelul lui din Shaws, chiar de către fiul meu, David Balfour."

Inima îmi bătea să îmi spargă pieptul şi, deodată, am întrezărit ce mari perspective i se deschideau unui flăcău de şaptesprezece ani, fiul sărmanului învăţător din ţinutul Forest of Ettrick.

— Domnule Campbell, l-am întrebat eu zăpăcit de cele aflate, dacă aţi fi în locul meu v-aţi duce acolo?

— Fără îndoială, îmi răspunse pastorul. M-aş duce imediat, fără să ezit o clipă! Un puşti simpatic, aşa cum eşti tu, ar ajunge repede la Cramond, nu departe de Edinburgh, după doar două zile de mers. În cel mai rău caz, dacă rudele tale de sânge, după cum presupun eu, te-ar da afară pe uşă, te-ai întoarce şi ai bate iar la uşa casei mele parohiale. Sper însă din toată inima că vei fi bine primit, aşa cum plănuise tatăl tău, şi că vei face o carieră frumoasă în viaţă. Ascultă-mă pe mine, flăcăule, şi eu doresc mult ca să reuşeşti în viaţă, de aceea nu te-aş trimite într-un loc periculos pentru nimic în lume!

Apoi a adăugat:

— Ai grijă, Davie, ai grijă mai ales de lucrurile care nu se văd. Poartă mereu în minte faptul că te-ai născut nobil, chiar dacă ai fost educat la ţară. În acea casă mare unde vei ajunge, vei avea mulţi servitori. Să te porţi frumos, să fii echilibrat, să te arăţi copt la minte şi să vorbeşti calm. Cât despre moşier – aminteşte-ţi întotdeauna că

este un moşier. Nu zic mai mult decât: onorează pe cine merită! E o plăcere să asculţi de un astfel de domn, sau cel puţin ar trebui să fie astfel, mai ales pentru un tânăr.

— Da, domnule, i-am zis eu, aşa ar trebui să fie. Vă promit că voi încerca să fac totul aşa cum mi-aţi spus.

— Ai vorbit foarte frumos, băiatule, s-a însufleţit domnul Campbell. Acum să revenim la cele pământeşti. Am aici un pacheţel care conţine patru lucruri.

În timp ce vorbea, scoase, cu oarecare dificultate, pacheţelul dintr-un buzunar al hainei sale.

— Din aceste patru lucruri, primul ţi se datorează de drept. E vorba de nişte bani cu care am cumpărat cărţile şi alte lucruri ale tatălui tău, în vederea vânzării lor, ca să obţin un oarecare câştig pentru parohie. Celelalte trei sunt daruri pe care doamna Campbell şi eu însumi am fi bucuroşi să le accepţi. Primul, care este rotund, îţi va fi pe plac, fără îndoială. Din păcate, Davie, flăcăule, e doar o picătură de apă de mare. Te va ajuta să faci primul pas şi va dispărea tot atât de repede ca zorile. Al doilea, care este ca o năframă pătrată, scris pe deasupra, va sta alături de tine cât vei trăi, îţi va fi sprijin la drum şi la necaz. Ultimul este cubic, după cum vei vedea, de el se leagă rugăciunile mele pentru o lume mai bună.

Acestea fiind zise, s-a întors, şi-a scos pălăria de pe cap, a stat la o distanţă cam de un braţ faţă de mine, şi m-a privit îngrijorat şi abătut. Mi-a făcut apoi semn de rămas bun şi mi-a strigat „drum bun!”, după care a început să alerge înapoi către casa parohială.

M-am aşezat pe o piatră rotundă şi am deschis pacheţelul ca să văd mai bine despre ce fel de daruri era vorba. Cel pe care l-a numit „cubic” era, fără îndoială, o mică Biblie, pe care o puteam duce uşor cu mine. Darul „rotund” era o monedă de un şiling. Cel de-al treilea, care urma să mă ajute atât de mult, chiar şi din punct de vedere al sănătăţii, era o bucăţică de hârtie galbenă, pe care scria cu cerneală de culoare roşie:

„CUM SE PREGĂTEŞTE LILIACUL CU APĂ DE PÂRÂU. Luaţi flori de liliac, distilaţi-le în vin alb şi beţi o lingură plină, sau chiar două, dacă este nevoie. Băutura aceasta redă glasul celor împietriţi de spaimă. Este bun împotriva gutei. Întăreşte inima şi îmbunătăţeşte memoria. Dacă veţi pune florile într-un vas, le veţi astupa bine, le veţi ţine într-un muşuroi de furnici timp de o lună, apoi le veţi scoate afară, veţi obţine un lichior care provine de la flori, pe care îl veţi ţine într-o sticluţă. E bun pentru orice bărbat sau femeie, fie că sunt sănătoşi ori bolnavi.”

Apoi pastorul adăugase, chiar cu mâna lui:

„Pentru luxaţie, nu trebuie decât să vă frecaţi cu acest lichid. Pentru holeră luaţi o linguriţă la o oră.”

Am râs de toate acestea, dar era un râs tremurat. Am fost bucuros să îmi iau bagajul şi să pornesc la drum. Am trecut prin vad şi am urcat dealul ca să merg mai departe. Apoi, când am ajuns la o potecă îngustă folosită de turmele de oi, m-am uitat pentru ultima dată la Kirk Essendean, la copacii de lângă parohie, la înalţii scoruşi de munte din curtea bisericii, acolo unde erau îngropaţi părinţii mei…

Capitolul II

SFÂRŞITUL CĂLĂTORIEI

În dimineaţa zilei următoare, ajungând pe culmea unui deal, am cuprins cu privirea tot ţinutul pe unde urma să cobor ca să ajung la mare. Pe la mijlocul drumului pe care coboram, pe o coamă lungă, se zărea oraşul Edinburgh, care fumega ca un cuptor de făcut pâine.

Puţin mai târziu, am ajuns la o casă unde locuia un păstor. El mi-a arătat încotro s-o apuc pentru a ajunge la Cramond. Astfel am pornit, încet-încet, spre partea vestică a oraşului, spre Colinton, până am găsit drumul către Glasgow. Acolo, spre mirarea şi bucuria mea, am dat peste un regiment care mergea în cadenţă. Înaintea acestuia călărea un general cu faţa roşie, pe un armăsar sur, iar la celălalt capăt se găsea o companie de grenadieri cu pălăriile lor înalte şi aspectuoase.

Ceva mai încolo, mă găseam, după cum mi s-a spus, în Cramond Parish şi am început să scot din întrebările mele numele Shaws. Era un cuvânt care părea să-i surprindă pe cei cu care vorbeam. La început am crezut că era vorba de prezenţa mea, nu tocmai plăcută, din cauza hainelor mele de ţară şi de praful care se strânsese de pe drum, care veneau în contradicţie cu neamul nobil din care făceam parte. Dar, după două sau trei încercări succesive de a afla drumul spre castelul Shaws, după ce am căpătat aceleaşi priviri curioase şi acelaşi răspuns, am început să înţeleg că era ceva ciudat cu cei din neamul meu.

Cu cât această teamă a pus stăpânire pe mine mai mult, am început să schimb forma întrebărilor. Spionându-l pe un flăcău cinstit care venea cu o căruţă pe o cărare, l-am întrebat dacă a auzit vreodată vorbindu-se despre o casă mare, căreia i se zice castelul Shaws.

Şi-a oprit căruţa şi s-a uitat la mine, ca şi ceilalţi.

— Da, mi-a zis el. Pentru ce te interesează?

— E o casă mare? l-am întrebat eu iar.

— Desigur, a răspuns el. Una mare, foarte mare.

— Bine, am făcut eu. Dar e locuită?

— Locuită? strigă el. În ea nu stă niciun om, cel puţin niciunul pe care să-l poţi considera om.

— Cum? m-am mirat eu. Nu stă domnul Ebenezer?

— Ba da. El e stăpânul, dacă cu el ai treabă. Dar ce vânt te mână pe acolo, flăcăule?

— M-am gândit că acolo îmi voi putea face o situaţie, i-a răspuns, cu modestie.

— Cum? strigă căruţaşul, atât de tare încât armăsarul a tresărit.

A adăugat apoi:

— Află, băiete, că nu e treaba mea să mă amestec în aşa ceva. Tu însă pari un om de treabă. Dacă vrei un sfat de la mine, să nu te apropii niciodată de castelul Shaws!

Următoarea persoană pe care am întâlnit-o a fost un om micuţ şi pus la punct, purtând o perucă frumoasă şi albă. Părea a fi frizerul din locurile acelea. Ştiam că bărbierilor le place pălăvrăgeala. L-am întrebat ce fel de om era domnul Balfour of the Shaws.

— Huo! Huo! a strigat frizerul. Nu e niciun fel de om. Absolut niciun fel de om!

N-aş putea să vă descriu cum au spulberat cuvintele lui iluziile mele. Cu cât acuzaţiile erau mai lipsite de claritate, cu atât îmi displăceau mai mult, fiindcă mă obligau să mă învârt pe terenul deschis al presupunerilor.

Urmăream atent apusul soarelui, când m-am întâlnit cu o femeie corpolentă, îmbrăcată în haine negre, morocănoasă, care cobora un deal. I-am pus şi ei întrebarea obişnuită. Ea m-a însoţit înapoi, până pe culmea de unde tocmai coborâse. A arătat apoi spre un grup de clădiri amplasate într-o vale acoperită cu iarbă verde. Inima îmi bătea să îmi spargă pieptul.

— Ăsta e! am strigat.

Pe chipul femeii a apărut un rânjet răuvoitor.

— Asta e proprietatea lui Shaws! strigă ea. A fost construită cu sânge. Sângele a făcut să rămână neterminată. Sângele o va distruge! Vei vedea! a mai strigat ea.

Apoi a zis:

— Scuip pe pământul lui Shaws şi îl blestem! Dacă îl vezi pe stăpân, spune-i ce ai auzit de la mine. Spune-i că este pentru a douăsprezecea oară când îl blestem şi a nouăsprezecea oară când Jennet Clouston a chemat mânia Domnului asupra lui, a casei sale, asupra staulelor şi grajdurilor sale, asupra oamenilor săi, oaspeţilor, soţiei, rudelor lui. Nenorocire asupra capetelor lor!

Şi femeia, a cărei voce devenise purtătoarea unui blestem, s-a întors brusc şi a plecat. Am rămas ţintuit în locul unde mă lăsase.

De spaimă, părul mi se făcuse măciucă. În acele zile, oamenii credeau încă în vrăji şi le era frică de aşa ceva.

M-am aşezat jos şi am privit un timp castelul Shaws. Oamenii veneau de la muncile câmpului, iar eu stăteam pe marginea unui şanţ. În cele din urmă, soarele a dispărut de tot, iar eu am văzut pe cerul gălbui ridicându-se o spirală de fum, îndreptându-se către munte. Oricât de firavă era, însemna totuşi că acolo se făcuse focul, adică mâncare şi căldură. Mai însemna că un locuitor al castelului îl făcuse, fiindcă ieşea dintr-unul din coşurile acestuia. Acest gând mă întări.

De aceea m-am urnit iar la drum, pornind pe o potecă îngustă ce se zărea prin iarbă şi ducea în direcţia respectivă. Era, într-adevăr, cam îngustă şi nu părea prea umblată, lucru care m-a mirat, fiindcă ducea totuşi la o locuinţă. Nu am observat însă alta prin jur.

Am mers aşa până am ajuns la nişte pietre verticale, cu o încăpere fără acoperiş aflată între ele şi cu o stemă undeva, sus. Intrarea principală era neterminată. În loc de porţi de oţel, o pereche de bariere erau agăţate acolo ca nişte frânghii. Curtea şi grădina nu aveau ziduri, nu exista niciun fel de alee. Cărarea pe care am venit trecea prin dreapta stâlpilor de piatră şi se pierdea apoi în jurul casei.

Cu cât mă apropiam mai mult de aceasta din urmă, cu atât mi se părea mai dărăpănată. Cel care o ridicase n-o mai terminase. La parter, o aripă a clădirii rămăsese neterminată şi se puteau vedea scările şi treptele. Multe dintre ferestre erau fără geamuri, iar liliecii zburau prin interiorul şi prin afara construcţiei.

Am înaintat cu prudenţă şi am ciulit urechile. Am auzit un zdrăngănit de farfurii şi o tuse seacă. Nu se auzea însă niciun cuvânt, nici lătratul vreunui câine.

Uşa principală, aşa cum am putut vedea prin lumina aceea slabă, era făcută din lemn şi prinsă cu cuie şi cu balamale. Am întins mâna, cu o strângere de inimă, şi am bătut. Apoi am stat, aşteptând.

Casa se cufundase într-o tăcere mormântală. A trecut aproape un minut şi nu am desluşit nimic altceva decât bătăile de aripi ale liliecilor. Am ciocănit iar, apoi am aşteptat. De această dată însă, urechea mea, care se obişnuise atât de bine cu liniştea din jur, a surprins ticăitul unei pendule. Totuşi, persoanele din casă nu se auzeau deloc, de parcă şi-ar fi ţinut chiar şi respiraţia.

Îmi ziceam, în gând, că trebuie să fug de acolo. Mânia care m-a cuprins a fost însă mai puternică şi asupra uşii a început să plouă cu lovituri. Am început, de asemenea, să strig după domnul Balfour. Deodată am auzit că tuşeşte cineva chiar deasupra mea. Am sărit şi m-am uitat în sus. La una dintre ferestrele de la etajul întâi apăruse un om care purta pe cap o bonetă de noapte înaltă şi caraghioasă.

— E închis! a spus vocea.

— Am venit aici cu o scrisoare, i-am răspuns, pentru domnul

Ebenezer Balfour of Shaws. E acasă?

— De la cine e? m-a întrebat omul acela.

— E acasă ori nu? l-am întrebat eu. Mă enervasem deja.

— Atunci las-o jos în faţa pragului de la uşă şi du-te de aici, mi s-a spus.

— Nu voi face aşa ceva, i-am strigat eu. Voi da scrisoarea personal domnului Balfour. Este o scrisoare de prezentare.

— Ce este? strigă vocea.

Am repetat ceea ce îi spusesem.

— Dar tu cine eşti? am fost întrebat, după o scurtă pauză.

— Nu mi-e ruşine de numele pe care îl port, i-a răspuns. Mă numesc David Balfour.

— Tatăl tău a murit?

Am fost atât de surprins de aceste cuvinte, că n-am putut să-i răspuns nimic şi am rămas holbându-mă la el.

— Da, a continuat omul, a murit, fără îndoială. Asta te-a adus aici, ca să-mi baţi la uşă.

A urmat o altă pauză, după care a adăugat, prudent:

— Ei, bine, omule, te voi lăsa să intri.

Apoi a dispărut de la fereastră.

În loc de porţi de oţel, o pereche de bariere erau agăţate acolo ca nişte frânghii.

Capitolul III

CUM L-AM CUNOSCUT PE UNCHIUL MEU

S-a auzit apoi un zdrăngănit intens de lanţuri şi fiare. Uşa s-a deschis cu multă prudenţă şi s-a închis imediat după ce am trecut pragul casei.

— Du-te în bucătărie şi nu te atinge de nimic! mi-a zis vocea.

Şi, în vreme ce persoana din casă trăgea iar zăvoarele de la uşă, am mers drept înainte şi am ajuns în bucătărie.

De îndată ce a fost pus la loc şi ultimul lanţ, omul a venit după mine. Era slab, pipernicit, gârbovit, cu umerii înguşti, o creatură cu o faţă pământie. Boneta de noapte îi era tricotată, ca şi cămaşa de

noapte pe care o purta în loc de haină şi vestă. Nu se mai bărbierise demult. Dar ceea ce m-a deranjat cel mai mult a fost că nu mă slăbea deloc din privire, deşi nu se uita niciodată în ochii mei. Ce rang avea el, fie din naştere, fie prin educaţie, însemna mai mult decât puteam eu să îmi dau seama. Mi se părea însă un servitor bătrân şi ineficient, căruia i se lăsase în grijă casa aceea mare.

— Ţi-e foame? m-a întrebat el, privindu-mă pe la nivelul genunchiului. Poţi mânca nişte porridge?

I-am răspuns că nu doream să-i mănânc cina.

— Mănânc-o, m-a îndemnat el, fiindcă eu mă bucur că îţi place. Eu o să beau nişte bere.

A băut cam jumătate de cană, fără să mă slăbească din ochi în timp ce o sorbea. Brusc, a întins mâna către mine.

— Să văd scrisoarea, mi-a zis el.

I-am spus că scrisoarea îi era adresată domnului Balfour şi nu lui.

— Şi eu cine crezi că sunt? m-a întrebat. Dă-mi scrisoarea lui Alexander!

— Ştii cum îl chema pe tatăl meu?

— Ar fi ciudat să neg, continuă el, fiindcă era fratele meu de sânge. Şi oricât de puţin ţi-ar plăcea de mine şi de casa mea, sunt unchiul tău adevărat. Iar tu, Davie bărbate, eşti nepotul meu! Aşa că dă-mi scrisoarea. Stai jos şi umple-ţi stomacul.

Dacă aş fi fost mai mic cu câţiva ani, cu ce ruşine, dezgust şi dezamăgire aş fi izbucnit în plâns! Dar, fiindcă eram aşa cum eram, am rămas fără cuvinte şi i-am întins scrisoarea, după care m-am aşezat lângă porridge cu cea mai mică poftă de mâncare pe care a manifestat-o vreodată un tânăr.

În acest timp, unchiul meu, care s-a aşezat lângă foc, a învârtit pe toate feţele hârtiuţa pe care i-o dădusem.

— Ştii ce cuprinde? m-a întrebat brusc.

— Numai dumneata poţi citi, domnule, i-am răspuns eu. După cum ai observat, ţi-am adus-o sigilată.

— Da, da, făcu el. Dar de ce ai venit aici?

— Ca să îţi dau scrisoarea.

— I-auzi, i-auzi, zise unchiul Ebenezer. Nu mă duce cu preşul pe mine. Ne vom înţelege bine împreună. Şi David, băiete, dacă ai terminat cu porridge-ul, o să iau şi eu o lingură de mâncare.

— Ai terminat, a spus el şi m-a şi dat la o parte de lângă farfurie. A fost bun. E o mâncare sănătoasă.

A mai murmurat ceva.

— Tatălui tău îi plăcea foarte mult mâncarea asta, a mai zis el. Era pofticios, chiar dacă nu era lacom. În ceea ce mă priveşte, asta nu-mi displăcea nici mie.

A mai luat o gură de bere, după care şi-a amintit parcă de datoria

lui de gazdă, fiindcă a adăugat:

— Dacă ţi-e sete, o să găseşti apă după uşă.

Nu i-am răspuns nimic, ci am rămas în picioare, uitându-mă de sus la unchiul meu, cu destulă mânie.

— Tatăl tău a murit de mult? m-a întrebat.

— De trei săptămâni, domnule.

— Alexander era un om închis în sine şi tăcut, a continuat. Nu vorbea prea mult nici când era tânăr. Nu ţi-a spus multe despre mine, nu?

— Nici n-am ştiut, domnule, până nu mi-aţi spus că avea un frate…

— O să ne înţelegem foarte bine! strigă el iar. Mă bucur că te-am lăsat să intri în casă. Acum, hai, e timpul să mergi la culcare.

Spre surprinderea mea, n-a aprins nicio lampă, nicio candelă, ci a pornit printr-un culoar întunecat, pe dibuite, respirând greu. Înainte de a merge mai departe, s-a oprit puţin ca să încuie uşa de unde plecasem. Am pornit după el, ţinându-mă cât mai aproape. Am ajuns la o uşă şi mi-a făcut semn să intru în încăperea aceea, căci era camera mea. Am făcut cum mi-a spus, dar m-am oprit după câţiva paşi şi l-am rugat să îmi dea o lampă, ca să am puţină lumină până ce adorm.

— Asta nu se poate! mi-a răspuns el. Nu sunt de acord cu prezenţa lămpilor aprinse prin casă. Mi-e teamă de incendii. Noapte bună, Davie, bărbate!

Şi, înainte de a avea timpul necesar să mai protestez, a tras uşa după el şi am auzit cum mă încuie în camera aceea.

Nu ştiam ce să fac: să râd sau să plâng? Camera era friguroasă, iar patul umed. Norocul făcuse însă ca să păstrez la mine pachetul cu care venisem şi pătura, cu care m-am învelit. M-am întins pe jos, în apropierea patului, şi am adormit imediat.

În zori, când am deschis ochii, am văzut că mă aflam într-o cameră mare, împodobită cu piei stampate, cu mobilă fină, luminată de afară prin cele trei ferestre. În urmă cu zece ani, ori poate cu douăzeci, aceasta ar fi fost o încăpere minunată, în care te-ai fi odihnit şi te-ai fi trezit cu plăcere şi pe care şi-ar fi dorit-o orice om. Între timp însă, praful, mizeria, şoarecii şi păianjenii stricaseră totul.

Totuşi, soarele strălucea afară. Fiind foarte rece în acea cameră mizerabilă, am bătut în uşă şi am strigat până când temnicerul meu a venit ca să mă elibereze. M-a dus apoi în spatele casei, unde era o fântână cu ciutură şi mi-a spus să mă spăl pe faţă acolo, dacă vreau.

După ce m-am spălat, am ajuns singur la bucătărie, unde el aprinsese deja focul şi făcea nişte porridge. Pe masă erau două sticle şi două linguri, şi aceeaşi cană mică pentru bere. Probabil că ochii mei au stăruit prea mult asupra acestui ultim element şi unchiul meu a observat lucrul acesta. De aceea, ca răspuns la gândurile mele, m-a întrebat dacă vreau să beau bere.

I-am răspuns că aşa obişnuiam, dar că faptul acesta nu-l obliga cu nimic.

— Nu, nu, a zis el. Nu vreau să-ţi schimbi obiceiul.

A scos o altă cană, pe care a luat-o de pe un raft şi, spre surprinderea mea, în loc să toarne în ea bere din sticlă, a pus cam jumătate din lichidul aflat în cealaltă cană.

După ce am terminat masa, unchiul Ebenezer a descuiat un sertar şi a scos de acolo o pipă de lut şi un pacheţel de tutun, din care a luat o bucăţică. Apoi a încuiat sertarul.

După aceea s-a aşezat tăcut în lumina soarelui care intra prin una dintre ferestre şi a început să fumeze. Din când în când, ochii lui se plimbau asupra mea, iar el punea întrebări. O dată m-a întrebat:

— Ce s-a întâmplat cu mama ta?

I-am răspuns că şi ea murise.

Mi s-a părut că lucrul acela l-a pus pe gânduri.

— Davie, bărbate, mi-a zis apoi, ai avut dreptate că ai venit la unchiul tău Ebenezer. Mie îmi este dragă familia şi te voi ajuta cât voi putea.

— Unchiule Ebenezer, i-a răspuns, nu mă îndoiesc de faptul că îmi vrei binele. Totuşi, vreau să ştii că am mândria mea.

S-a supărat, dintr-o dată.

— Hai, hai, mi-a zis. Aşteaptă o zi sau două. Nu pot face minuni şi să îţi găsesc o avere frumoasă pe fundul unei sticle. Lasă-mă vreo zi sau două să mă gândesc ce să fac. Nu spune nimic la alţii în timpul ăsta şi fii sigur că voi face ceea ce e mai bine pentru tine.

— Foarte bine, i-am răspuns eu. Am vorbit destul despre asta. Dacă vrei să mă ajuţi, lucrul acesta nu poate decât să mă bucure. Şi să ştii că îţi voi fi recunoscător.

Mi s-a părut cam repede, trebuie să recunosc, că l-am cucerit pe unchiul meu cu asemenea vorbe. De aceea, am spus că trebuia să îmi aerisesc dormitorul şi să scot lenjeria de pat la soare.

— Casa asta e a mea sau a ta? m-a întrebat el cu vocea sa ascuţită şi parcă totul s-a prăbuşit. Nu, nu, a continuat el, nu am vrut să spun asta. Ce e al meu e şi al tău, Davie, băiete, iar ce e al tău e şi al meu. Sângele apă nu se face şi nu a mai rămas nimeni, în afară de noi doi, din neamul nostru.

Apoi a început să îmi povestească despre familia noastră, despre măreţia ei de odinioară, şi atunci mi-a venit în minte mesajul Jennetei Clouston.

— Dragă David, puţin îmi pasă de blestemele ei. E o vrăjitoare şi încă una recunoscută oficial. O să discut cu preotul.

Şi cu aceasta a pus capăt problemei. Apoi a scos o haină albastră veche şi foarte bine păstrată, o vestă şi o pălărie frumoasă. Le-a aruncat neglijent şi, după ce a luat un toiag de pe dulap, a încuiat

totul şi a dat să iasă afară, când deodată s-a oprit brusc, ca încolţit de un gând.

— Nu pot să plec şi să te las singur în casă, a zis el. Trebuie să te ţin încuiat afară.

M-am roşit.

— Dacă mă ţii încuiat afară, i-am spus, nu-ţi voi mai fi prieten!

A pălit la faţă şi a înghiţit în sec.

— În felul acesta, a zis el, uitându-se intr-un colţ al duşumelei, nu-mi vei câştiga simpatia, David.

— Domnule, i-am răspuns, cu respect pentru dumneata şi pentru sângele nostru comun, află că nu urmăresc să-ţi cumpăr afecţiunea.

— Bine, bine, făcu el. Trebuie să suportăm toate lucrurile. Nu voi mai pleca. Asta e tot ce îţi pot spune.

— Unchiule Ebenezer, i-am zis, nu vom lăsa lucrurile aşa. Mă tratezi ca pe un hoţ. Nu vrei să mă vezi în casa asta. M-ai făcut să înţeleg asta în fiecare clipă, cu fiecare vorbă pe care ai rostit-o. Nu se poate să ţii la mine. În ceea ce mă priveşte, ţi-am vorbit aşa cum nu am făcut-o cu nimeni altcineva.

— Nu, nu, nu! a spus el cu sinceritate. Îmi place de tine. O să vezi că ne vom înţelege foarte bine. Iar pentru onoarea casei, nu te pot lăsa să pleci aşa cum ai venit. Ai puţină răbdare, fii băiat cuminte!

— Bine, domnule, i-am răspuns eu după ce am mai rumegat, în linişte, asupra problemei. Voi mai sta un timp aici. Aş vrea să fiu ajutat mai mult de ai mei decât de străini. Iar dacă nu ne vom înţelege, să ştiţi că vina nu va fi a mea!

Capitolul IV

CÂT PE CE SĂ O PĂŢESC ÎN CASTELUL SHAWS

Ziua, care a început aşa de prost, a decurs în continuare destul de bine. În camera de lângă bucătărie, unde mi-a îngăduit să stau, am dat peste multe cărţi, scrise în latineşte şi în englezeşte, cu care m-am delectat în după-amiaza aceea.

Am descoperit ceva care mi-a stârnit destule bănuieli. Erau nişte rânduri scrise de mâna tatălui meu pe prima pagină a unei cărţi de Patrick Walker şi care sunau cam aşa: „Fratelui meu Ebenezer, care împlineşte cinci ani”. Ceea ce m-a stârnit consta în următoarele: ori tatăl meu, care era mai mic, făcuse o regretabilă eroare, ori scria aşa

de bine şi de clar mai înainte de a împlini cinci ani…

Am încercat să-mi scot din minte problema aceasta. Dar, în timp ce îmi treceau prin mână mulţi autori interesanţi, vechi şi noi, istorici, poeţi, prozatori, cele scrise de tatăl meu îmi reveneau în memorie.

Când, în sfârşit, m-am dus la bucătărie şi m-am aşezat iar în faţa unei porţii de porridge şi a unei guri de bere, primul lucru care l-am întrebat pe unchiul Ebenezer a fost dacă tatăl meu nu s-a pripit când a scris pe cartea aceea.

— Alexander? Nu se poate! mi-a răspuns el.

Asta m-a încurcat şi mai mult. Mi-a venit un gând în minte şi l-am întrebat dacă el şi tata erau gemeni.

A sărit în picioare şi cana cu bere s-a răsturnat pe duşumea.

— De ce mă întrebi asta? m-a întrebat el şi m-a apucat de piept, apoi şi-a aţintit privirea în ochii mei.

— Ce vrei să spui? l-am întrebat foarte calm, pentru că eram mai puternic decât el şi nu mă speriam aşa de uşor. Ia-ţi mâna de pe jacheta mea. Nu aşa ar trebui să te porţi!

Unchiul meu păru că face un mare efort ca să se stăpânească.

— David, bărbate, îmi zise el, n-ar trebui să vorbeşti cu mine despre tatăl tău. Aici ai greşit.

A stat un timp şi s-a chiorât în farfuria lui.

— A fost singurul meu frate…

Această ultimă mărturisire, împreună cu felul în care mă apucase de piept şi dragostea neaşteptată pentru tatăl meu m-au dezorientat atât de mult, încât nu mai ştiam ce să fac: să sper ori să mă sperii.

Astfel, cu atâtea lucruri necunoscute, neaşezate bine în capul meu, am început să-i imit privirile prefăcute. Ne-am aşezat deci la masă, stând mai departe precum pisica şi şoarecele, fiecare observându-l cu atenţie pe celălalt.

După ce am spălat farfuriile, şi-a scos pipa şi tutunul, la fel cum făcuse şi dimineaţa, s-a învârtit pe lângă cămin şi a început să fumeze, stând cu spatele la mine.

— Davie, a zis el în cele din urmă, m-am gândit…

A urmat o pauză, apoi a reluat:

— Să vorbim despre ceva neînsemnat, din care ţi-am promis jumătate chiar înainte să te naşti. Adică, i-am promis tatălui tău. O, nu e vorba de nimic legal, înţelegi… Doar învoiala unor gentlemeni. Ei bine, am pus deoparte această mică sumă de bani, astfel că a crescut cu timpul şi acum a ajuns cam…

Aici se opri şi se bâlbâi.

— Sunt exact patruzeci de lire!

Aceste ultime cuvinte fură însoţite de o privire lungă, pe care mi-o aruncă peste umăr. În clipa următoare adăugă strigând parcă:

— Scoţiene!

Lirele scoţiene fiind practic la fel de valoroase ca şi şilingii englezeşti, deosebirea dintre suma spusă iniţial şi cea finală era considerabilă. Am înţeles, în acelaşi timp, că toată povestea aceea era o născocire. N-am încercat să-mi domolesc tonul pe care i-am strigat:

— Mai gândeşte-te, domnule! Poate că e vorba de lire sterline!

— E aşa cum am spus, mi-o întoarse unchiul meu. Lire sterline! Şi, dacă ieşi puţin din cameră, pentru un minut, ca să vezi ce fel de noapte e afară, o să îi scot şi o să te chem iar înăuntru.

I-am satisfăcut dorinţa, zâmbind în sinea mea la gândul că el crezuse că mă poate decepţiona aşa de uşor.

Când m-a chemat din nou înăuntru, unchiul meu mi-a numărat în palmă şapte guinee şi jumătate în monede de aur. Restul rămase în mâna lui, în monede de aur şi argint. Nu-l lăsă inima să mai îmi dea şi ce mai rămase îşi băgă în buzunar.

În clipele acelea, unchiul meu îmi părea atât de generos, încât am fost mişcat, pentru că îl ştiam foarte zgârcit. Am căutat cuvintele prin care să îmi exprim recunoştinţa. S-a uitat pieziş la mine.

— Acum, mi-a zis el, suntem chit.

I-am spus că eram gata să îmi arăt recunoştinţa într-un mod rezonabil şi am aşteptat să văd ce lucru monstruos avea să îmi ceară.

Când şi-a luat inima în dinţi şi a îndrăznit să îmi vorbească, mi-a zis, în cuvinte meşteşugite, că îmbătrânise şi era cam bolnav, că se aştepta să îl ajut la treburile casei şi la grădinărit.

I-am spus că îmi făcea plăcere să îl servesc.

— Foarte bine! mi-a spus el. Atunci, să începem!

A scos din buzunar o cheie mare.

— Este cheia de la turnul cu scară interioară din extremitatea casei. Poţi intra acolo numai din afară, prin aripa clădirii care nu e încă terminată. Strecoară-te acolo, urcă pe scări şi adu-mi lada care se află sus de tot. În aceasta se găsesc nişte acte, adăugă el.

— Pot să iau o lampă aprinsă de mine, domnule? l-am întrebat.

— Nu! mi-a răspuns el cu şiretenie. Prea multe lumini în casa mea!

— Prea bine, domnule. Scările sunt bune?

— Straşnice! mi-a răspuns el.

Am vrut să plec.

— Să mergi pe lângă perete, m-a prevenit. Scările nu au balustrade, dar se ţin straşnic sub picior.

Am ieşit afară, în noapte. Era mai întuneric decât oricând. M-am furişat pe lângă zid până ce am dat de uşa turnului cu scară, aflat în extremitatea aripii neterminate.

Am introdus cheia în gaura ce-i era destinată şi abia am învârtit-o că, fără alt zgomot anterior ori vreo rafală de vânt, întregul cer s-a luminat de fulgere în câteva clipe, apoi totul a redevenit întuneric de smoală. A trebuit să îmi pun mâna peste ochi ca să mă învăţ iar cu

întunericul. Eram totuşi pe jumătate orbit când am păşit în turn.

Înăuntru era şi mai întuneric. Nu se auzea nimic. Am pipăit cu mâna şi cu piciorul şi am atins zidul şi scara.

Casa cea mare a familiei Shaws avea o înălţime de cinci etaje, fără a mai pune la socoteală podul. Pe când avansam, mi se părea că se simţea un curent din ce în ce mai intens, lucru care m-a pus pe gânduri. Mă întrebam care era cauza acelei schimbări, când am fost orbit pentru a doua oară de un fulger al furtunii de vară.

Nu doar că acesta a pus în evidenţă o spărtură în zid, astfel că mi s-a părut că urcam pe o schelă a construcţiei neterminate, dar aceeaşi lumină mi-a dat ocazia să văd că treptele erau de lungimi inegale, astfel că unul dintre picioarele mele se afla suspendat în gol, la câţiva inci de zid!

Iată deci cum arăta scara cea straşnică a unchiului meu! Mi-am dat seama de ceea ce mi se pregătise şi sufletul mi s-a umplut de mânie. Unchiul meu mă trimisese acolo ca să o păţesc, poate chiar să mor…

Am vrut să elimin acel „poate”, chiar cu riscul de a-mi rupe gâtul. De aceea m-am lăsat în jos cu grijă, în mâini şi în genunchi. Am continuat să urc astfel, foarte atent la fiecare mişcare, verificând soliditatea fiecărei pietre.

Turnul, am mai spus-o, era pătrat. În fiecare colţ, treapta era făcută dintr-o piatră mare, de o formă specială, care să se îmbine cu restul construcţiei. Când m-am apropiat foarte mult de una dintre curburi, mâna mea a lunecat în gol, căci nu a întâlnit nimic înaintea ei!

Scara nu fusese construită mai departe. Să trimiţi un străin să urce pe întuneric pe acolo însemna să-l trimiţi la moarte.

În clipa aceea aflasem ceea ce doream. M-am întors şi am coborât atent, cu multă mânie în inimă. Uşa, pe care o închisesem în urma mea, era deschisă şi pe acolo pătrundea puţină lumină.

Parcă am zărit un om stând liniştit în ploaie, ca unul care trăgea cu urechea să afle ce se întâmplă. Mai întâi a urmat un fulger strălucitor, care l-a descoperit pe unchiul meu, apoi zgomotul produs de tunet şi o puternică bubuitură.

Acum, fie că unchiul meu a crezut că zgomotul acela fusese provocat de prăbuşirea mea, fie identificase în acesta glasul lui Dumnezeu, care îi denunţa crima, puteţi ghici dumneavoastră. Cert este însă că a fost cuprins de spaimă şi a intrat imediat în casă lăsând uşa deschisă în urma lui. L-am urmat fără zgomot, am intrat, fără să bage de seamă, în bucătărie, am stat şi l-am privit cu atenţie.

A avut timp să deschidă dulapul din colţ şi să scoată de acolo o cutie cu sticle de *acqua vitae* şi s-a aşezat la masă, cu spatele la mine. De câte ori se simţea străbătut de câte un fior, îşi ducea sticla la buze şi trăgea câte un gât.

M-am strecurat până la el şi i-am pus deodată mâinile pe umeri.

— Aha! am urlat.

Unchiul meu a scos un fel de ţipăt fără vlagă, un fel de behăit, a dat din mâini şi s-a prăbuşit la pământ ca un mort. Am fost puţin şocat de acest lucru. Trebuia însă ca să mă uit peste tot, de aceea nu am ezitat şi l-am lăsat să zacă în locul unde căzuse.

Cheile atârnau de dulap. Voiam să pun mâna pe nişte arme mai înainte ca unchiul meu să îşi revină şi să îşi recapete puterea de a face rău.

În dulap se mai aflau nişte sticluţe, care păreau a fi cu doctorii, mai multe chitanţe şi alte hârtii, pe care le-aş fi răscolit bucuros, numai să fi avut timp. Se mai găseau câteva obiecte de primă necesitate, dar nimic din ceea ce mă interesa.

Atunci am cercetat cuferele. Primul era plin cu făină. Al doilea cu pungi pentru bani şi hârtii legate cu sfoară. Cel de-al treilea conţinea multe alte lucruri, mai ales haine. Acolo am găsit un pumnal scoţian rudimentar, fără teacă. Imediat l-am ascuns sub vestă şi m-am întors lângă unchiul meu.

— Hai, hai, i-am zis. Ridică-te!

— Eşti viu? a murmurat el. Cum, omule, trăieşti?

— Normal, i-am răspuns. Şi nu datorită ţie.

Începea să îşi revină, deşi încă respira cu greutate.

— Fiola albastră! îmi zise el. În dulap, fiola albastră…

Totuşi, respiraţia i se uşura.

Am alergat la dulap şi am găsit repede trei fiole cu medicamente ce aveau scrise pe etichetele de pe ele dozele ce trebuiau folosite şi i le-am administrat, în cea mai mare viteză.

— Sunt bolnav, mi-a zis el, după ce şi-a mai revenit puţin. Sunt foarte bolnav. Davie… Inima…

L-am ajutat să se aşeze pe un scaun şi m-am uitat cu atenţie la el. E adevărat că îmi era milă pentru un om ce părea atât de bolnav, dar încă nu uitasem prin ce trecusem. I-am enumerat punctele pe care doream să mi le explice. De ce mă minţea la fiecare cuvânt? De ce se temea să mă lase singur, de ce îmi ascunsese că el şi tata erau fraţi gemeni?

— Din cauză că e adevărat? l-am întrebat.

De ce îmi dăduse bani pe care nu îi cerusem? De ce încercase ca să mă ucidă? Era cea mai importantă întrebare… M-a ascultat fără să scoată o vorbă. Apoi, cu glasul slab, m-a rugat să-l ajut să ajungă la pat.

— Îţi voi răspunde la întrebări mâine dimineaţă, mi-a zis el. Fii sigur că o voi face. Nu voi uita de asta după cum nu uită moartea să îşi facă datoria…

Era atât de slăbit că nu aveam de ales decât să consimt acest lucru. L-am dus în camera lui şi l-am încuiat acolo, apoi am băgat cheia în

buzunar şi m-am întors în bucătărie. Am făcut un foc straşnic, cum nu s-a mai făcut acolo de foarte mulţi ani, apoi m-am strecurat sub pătura mea, m-am aşezat pe cufere şi am adormit imediat.

Capitolul V

LA QUEEN'S FERRY

În cursul nopţii a plouat mult. În dimineaţa următoare sufla un vânt rece dinspre nord-vest, purtând cu el norii răzleţi.

Nu mai exista nicio îndoială asupra duşmăniei pe care mi-o purta unchiul meu. Trebuia să fiu prudent, fiindcă avea să încerce orice ca să mă distrugă. Numai că eram tânăr şi îndrăzneţ şi, ca mulţi flăcăi crescuţi la ţară, mă credeam puternic.

După ce m-am trezit, am urcat şi i-am redat libertatea prizonierului meu. Mi-a urat „bună dimineaţa" în mod civilizat. I-am zis acelaşi lucru, zâmbind în sinea mea, fiindcă eram stăpân pe situaţie. Curând după aceea luam împreună micul dejun, aşa cum o făcusem cu o zi înainte.

— Bun, domnule, i-am zis batjocoritor, nu ai nimic să-mi povesteşti azi?

A murmurat ceva, o glumă, fiindcă voia o atmosferă mai veselă. Apoi, văzându-mă că zâmbesc, şi-a schimbat tonul şi m-a asigurat că va clarifica totul de îndată ce va termina de mâncat. Am citit pe chipul său că nu-mi pregătise nicio minciună de această dată. Tocmai voiam să-i spun acest lucru, când am fost întrerupţi de un ciocănit la uşă.

Lăsându-l pe unchiul meu acolo unde se afla, m-am dus să deschid. În prag se afla un băiat vesel, îmbrăcat în haine marinăreşti. Abia m-a văzut, că a şi început să joace un dans marinăresc (de care nici nu auzisem, nici nu-l văzusem înainte), plesnind din degete şi sărind cu abilitate de pe un picior pe altul.

— Bine, i-am zis, dacă nu ai nicio treabă pe aici, voi fi atât de lipsit de maniere încât îţi voi închide uşa în nas.

— Stai, frate! îmi strigă el. Nu ştii de glumă? Sau vrei să primesc o ciomăgeală pe cinste? Am adus o scrisoare de la bătrânul Heasy-oasy pentru domnul Belflower.

În timp ce vorbea, îmi arătă scrisoarea.

— Şi ca să-ţi spun drept, omule, adăugă el sunt mort de foame.

— Bine, i-am zis, intră în casă şi poate o să iei o înghiţitură, dacă reuşesc să îţi găsesc ceva de mâncare.

Apoi l-am poftit în casă şi l-am aşezat la masă în locul meu, în faţa resturilor de la micul dejun. Înghiţea orice cu lăcomie şi privea din când în când spre mine, făcându-mi cu ochiul sau încercând poate ca, prin expresia feţei, să-şi exprime mulţumirea. În acest timp, unchiul meu a citit scrisoarea, apoi a căzut pe gânduri. Brusc, s-a ridicat în picioare foarte vioi şi mi-a cerut să mă apropii de el, într-un colţ al camerei.

— Citeşte! mi-a zis şi mi-a dat scrisoarea.

Iată ce conţinea aceasta:

„Hanul Hawes, de la Queen's Ferry.

Domnule, stau aici, gata să ridic ancora, şi îl trimit pe steward să vă informeze că, dacă mai aveţi comenzi de trimis dincolo de ocean, azi e ultima zi când aveţi ocazia să le aduceţi, fiindcă vântul ne este favorabil ca să plecăm. Nu vă voi ascunde faptul că am avut unele neînţelegeri cu agentul dumneavoastră, domnul Rankeillor. Datorită lui am avut şi unele pierderi. V-am trimis un bileţel.

Rămân al dumneavoastră devotat şi oricând gata să vă servească,

Elias Hoseason."

— Vezi Davie, rezumă unchiul meu, imediat după ce am terminat de citit, fac afaceri cu acest om, Hoseason, căpitanul unui vas de comerţ, numit *Covenant*, din Dysart. Acum, dacă vrei să mergem împreună, flăcăule, îl voi putea vedea pe căpitan la Hawes ori poate chiar la bordul lui *Covenant*, dacă trebuie să semnez anumite acte. Ca să nu pierdem timpul numai cu asta, vom trece şi pe la avocat, pe la domnul Rankeillor. Este mijlocitor în afacerile astea. Un om în vârstă, foarte respectat. Îl cunoştea pe tatăl tău.

Am stat puţin pe gânduri. Urma să merg într-un loc cu multe vase, foarte populat, unde unchiul meu nu putea să încerce nimic violent asupra mea şi unde chiar şi prezenţa stewardului mă proteja. De asemenea, aş fi putut încerca să îl vizitez şi pe avocat, chiar dacă propunerea unchiului meu de a face acest lucru împreună cu el avea să se dovedească o minciună. Pe de altă parte, în adâncul inimii mele, doream să văd marea şi vasele. Vă amintiţi că trăisem până atunci numai pe dealurile nordului şi doar de două zile văzusem un braţ de

mare ca un covor albastru şi navele mişcându-se pe suprafaţa acestuia, mici ca nişte jucării. Una peste alta, m-am hotărât.

— Foarte bine, am spus. Să mergem la Ferry!

Fiindcă ne îndreptam către nord-vest, vântul ne sufla chiar în faţă. Era în iunie. Iarba era albă datorită florilor de câmp, a părăluţelor şi a margaretelor, iar copacii erau şi ei înfloriţi. Dar, judecând după unghiile noastre învineţite şi după durerile de la încheieturile mâinilor, credeai că e iarnă, iar albeaţa din jur se datora îngheţului din decembrie.

Unchiul Ebenezer îşi târa picioarele, mergând dintr-o parte în alta ca un plugar bătrân care se întoarce acasă de la muncă. N-a scos o vorbă tot drumul.

Am fost obligat să discut cu stewardul. Mi-a spus că îl cheamă Ransome şi că plecase pe mare de la vârsta de nouă ani, dar nu mai ştia câţi ani avea, fiindcă pierduse numărătoarea lor.

L-am întrebat câte ceva despre navă, despre care mi-a spus că era cea mai bună dintre cele cu care cutreierase mările, şi despre căpitanul Hoseason, pe care mi l-a lăudat, de asemenea. Heasy-oasy, aşa cum îi zicea el, era un adevărat bărbat, care nu se temea de nimic, nici pe uscat şi nici pe mare. Unul dintre cei despre care lumea spune că „nu va crăpa decât în ziua Judecăţii de Apoi”. Dur, fioros, lipsit de scrupule, brutal. Iată cam ce îşi propusese să admire stewardul meu la căpitan şi ce model îşi luase el în viaţă!

Admitea că idolul său avea un singur defect:

— Nu pilotează el vasul, ci domnul Shuan. Acesta e cel mai bun marinar pentru comerţ, mai ales când bea. Şi ce să-ţi mai spun? Priveşte aici!

S-a întors puţin şi mi-a arătat o rană roşie şi mare, la vederea căreia mi-a îngheţat sângele în vene.

— El mi-a făcut asta, domnul Shuan mi-a făcut-o! îmi spuse cu mândrie.

— Cum? am strigat eu. Cum l-ai lăsat să îţi facă aşa ceva? Eşti sclav ca să se poarte aşa cu tine?

— Nu, îmi răspunse bietul înapoiat mintal, schimbându-şi de îndată tonul. Uită-te aici!

Mi-a arătat un uriaş cuţit, pe care mi-a spus că l-a furat.

— Ah, a continuat el, lasă-l numai să încerce să se mai poarte aşa. O să am grijă de el. Şi nu va fi primul!

Îmi confirmă cele zise cu o înjurătură ameninţătoare şi prostească.

Niciodată nu mi-a fost mai milă de cineva din lumea asta largă decât de bietul băiat care nu era întreg la minte. Şi am început să cred că nava *Covenant*, în ciuda numelui ei pios, nu era decât un infern plutitor pe mare.

— Ai vreun prieten? l-am întrebat.

Mi-a răspuns că a avut un tată într-unul din porturile Angliei, dar n-am reţinut în care.

— Era om bun, îmi zise el, dar a murit.

— În numele Cerului, am strigat, nu poţi trăi omeneşte pe ţărm?

— Nu-i chiar atât de rău cum crezi, îmi zise el. Sunt oameni care o duc mai rău decât mine. E vorba de cele douăzeci de lire. Vai, legile! Ar trebui să vezi cum îi ia. De exemplu, am văzut un tip bătrân, cam de vârsta ta – deci pentru el păream în vârstă – şi care avea barbă. De îndată ce am ieşit de pe râu, drogul pe care îl înghiţise forţat a încetat să îşi mai facă efectul. Cum mai ţipa şi se dădea în spectacol! Şi eu am râs de el, crede-mă. Apoi sunt şi alţii, mai mici. Dumnezeule! Îţi spun eu, fiindcă ajung în grija mea. Când îi transportăm pe cei mici, ajung în ultimul hal de fiecare dată când îi snopesc în bătaie.

El continuă să vorbească, în vreme ce au am înţeles ce voia să spună cu cei „de douăzeci de lire", care nu erau altceva decât criminali trimişi ca sclavi peste mări, mai ales în America de Nord. Mai era vorba şi despre copiii nevinovaţi care erau răpiţi pentru bani de la părinţii lor sau datorită unor cumplite răzbunări şi care mergeau în acelaşi loc.

Chiar atunci am ajuns în vârful dealului şi am privit în jos către Ferry. Firth of Forth, un braţ de mare, se îngustează acolo până la dimensiunile unui râu, ceea ce convine bacurilor care pornesc spre nord. În zonă există locuri adăpostite unde pot trage tot felul de nave.

Ne-am oprit toţi trei pe vârful dealului. Apoi am pornit iar la drum şi m-am adresat unchiului meu:

— Cred că e bine să îţi spun, domnule, i-am zis, că pentru nimic în lume nu voi urca la bordul lui *Covenant*.

Parcă l-am smuls din lumea viselor.

— Cum? a făcut el. Ce spui?

Am repetat.

— Bine, bine, mi-a zis, îţi vom face pe plac. Dar ce rost are să stai aici, în loc? E foarte frig. Şi, dacă nu mă înşel, *Covenant* se pregăteşte ca să plece pe mare.

Capitolul VI

CE S-A PETRECUT LA QUEEN'S FERRY

De îndată ce am intrat în han, Ransome ne-a condus la etaj, într-o

cameră mică, având un singur pat şi încălzită ca un cuptor de jăraticul din sobă. La o masă aflată lângă cămin, un om înalt, mohorât, cu privire severă, stătea şi scria. În ciuda căldurii din încăpere, purta o jachetă groasă de marinar, închisă cu nasturi până la gât. Şapca lui înaltă îi acoperea urechile.

Până atunci nu mai văzusem niciun alt om, nici măcar un judecător în cursul procesului, care să privească mai rece, cu mai multă atenţie şi cu acest calm ca acest căpitan de vas.

S-a ridicat imediat în picioare şi ne-a ieşit în întâmpinare, întinzându-i mâna lui mare lui Ebenezer.

— Mă bucur să vă văd, domnule Balfour.

— Căpitane Hoseason, i-a întors-o unchiul meu, foloseşti încă rom fierbinte!

— Aşa am obiceiul, domnule Balfour, i-a zis marinarul. Sunt o persoană friguroasă. Am sângele rece, domnule. Nimic nu mă încălzeşte, nici măcar flanelul. Nu, nu, domnule. Doar romul fierbinte ridică temperatura. Aşa se întâmplă cu cei mai mulţi oameni arşi de soare, care au trecut prin mările de la tropice.

Excentricitatea căpitanului avea să joace un rol important în nefericirea mea. Deocamdată mă ţineam de promisiunea de a nu-l scăpa din ochi pe unchiul meu.

Eram nerăbdător din două motive: primul, pentru că voiam să văd cât de repede marea de aproape, al doilea, pentru că mă plictiseam în camera aceea strâmtă. De aceea, când mi-a spus „Du-te jos şi plimbă-te puţin!”, am fost destul de prost şi l-am ascultat, astfel că am plecat de acolo.

I-am lăsat pe cei doi stând la masă în faţa sticlei, lângă o mulţime de hârtii şi acte. Am traversat strada din faţa hanului şi am pornit să cobor către plajă. Cu tot vântul care bătea în zonă, nu se iscau decât nişte valuri mici, aşa cum văzusem pe lac, la mine acasă, şi care se spărgeau de ţărm.

Bălăriile ce creşteau pe acolo îmi erau cu totul necunoscute. Unele erau verzi, altele maronii şi lungi, altele aveau umflături care plesneau între degetele mele.

I-am privit, desigur, şi pe marinarii din luntre. Erau nişte tipi înalţi, bronzaţi, unii doar în tricouri, alţii având şi veste, unii cu batiste colorate legate la gât, alţii cu câte o pereche de pistoale în buzunare, doi sau trei cu bâte noduroase, toţi purtând cuţite mari.

Mi-am petrecut o parte din timp cu unul care părea mai liniştit decât tovarăşii lui şi l-am întrebat despre navigaţia cu bricul. Mi-a spus că aveau să plece imediat ce va veni refluxul şi că era mulţumit să iasă din portul unde nu se găseau taverne şi muzică. Tot ce mi-a spus însă a fost asezonat cu o mulţime de înjurături urâte, că m-am grăbit să mă îndepărtez de el.

Aceasta m-a făcut să mă întorc la Ransome, care părea cel mai cuminte din gaşcă şi care a ieşit curând din han şi a venit lângă mine, cerând în gura mare punch. I-am zis că nu-i voi da aşa ceva, fiindcă nici eu, nici el, nu eram la vârsta unor asemenea privilegii.

— Dar aş putea să-ţi ofer un pahar cu bere, i-am zis.

S-a strâmbat la mine şi a înjurat, dar era totuşi bucuros că va căpăta bere. Astfel, ne-am aşezat la o masă chiar la intrarea în principala încăpere a hanului, mâncând şi bând amândoi cu multă poftă.

S-a ridicat imediat in picioare şi ne-a ieşit în întâmpinare, întinzându-i mâna lui mare lui Ebenezer.

Atunci mi-a trecut prin cap că ar fi bine să mi-l fac prieten pe hangiu, care era om din partea locului şi cunoştea toate lucrurile de acolo. I-am oferit ceva de băut, cum se obişnuia pe atunci. Era însă un om prea important ca să stea alături de asemenea clienţi amărâţi ca mine şi Ransome. Tocmai voia să iasă din încăpere, când am strigat după el şi l-am întrebat dacă îl cunoaşte pe domnul Rankeillor.

— Cum să nu? a făcut el. E un om foarte cinstit. Dar tu, adăugă el, ai venit cu Ebenezer?

I-am zis că da.

— Nu cumva eşti prieten cu el? m-a întrebat, ceea ce însemna, pentru un scoţian, că mă întreba dacă îi eram rudă.

I-am spus că nu.

— Mi-am închipuit, a făcut el.

Apoi mi-a spus că Ebenezer era destul de prost văzut pe acolo.

— Nu există nicio îndoială, făcu hangiul, el e un om bătrân şi rău. Şi totuşi, demult era un tânăr de treabă. Dar asta era înainte de nenorocirea abătută asupra domnului Alexander. Asta a însemnat un fel de moarte pentru el…

— Dar ce s-a întâmplat? l-am întrebat.

— Ebenezer l-a ucis pe domnul Alexander, mi-a răspuns hangiul. Nu ştiai asta?

— Dar pentru ce l-a ucis?

— Cum pentru ce? Ca să-i ia averea.

— Adică domeniul Shaws?

— Mai ştii altă avere în afară de asta? a făcut el.

— Da, omule? m-am mirat eu. Chiar aşa a făcut? Adică tatăl, vreau să spun Alexander era fiul cel mai mare?

— Bineînţeles că era, mi-a răspuns hangiul. Altfel de ce să îl fi omorât?

Acestea fiind zise, a plecat de lângă noi, aşa cum voise să o facă mai demult.

Am stat şi m-am gândit ce noroc dăduse peste mine şi că bietul flăcău care se târa prin praful din ţinutul Ettrick Forest doar cu două zile în urmă devenise dintr-o dată unul dintre cei mai bogaţi tipi de pe faţa pământului, având o casă imensă şi multe pământuri peste care chiar din ziua următoare avea să fie stăpân.

Aceste gânduri, ca şi altele, mai frumoase, mi-au venit imediat în minte şi stăteam nemişcat, uitându-mă afară prin fereastra de la han. Nu mai eram atent la ce vorbeam.

Mi-amintesc doar că prin faţa ochilor mi s-a perindat şi căpitanul Hoseason, care a coborât între marinarii săi şi le-a vorbit cu destulă autoritate. Apoi s-a dus undeva, în spatele casei, fără ca mersul său să fie marcat de stângăcia specifică marinarilor. Chipul său era grav, sobru şi emana bărbăţie.

Apoi am auzit că mă chema unchiul meu. I-am găsit pe cei doi stând în drum împreună. Căpitanul mi s-a adresat, vorbindu-mi, foarte atrăgător pentru un tânăr, de la egal la egal, cu mare seriozitate:

— Domnule, mi-a zis el, unchiul dumneavoastră mi-a spus multe lucruri frumoase în ceea ce vă priveşte. Mie îmi place felul în care vă prezentaţi. Aş fi vrut să stau mai mult aici, ca să ne cunoaştem mai bine şi să ne împrietenim. Vom face tot ce ne va sta în puteri în această privinţă. Veniţi la bordul bricului meu pentru o jumătate de oră, până vine refluxul, să servim o băutură împreună.

Adevărul era că doream să văd interiorul unei nave atât de mult că nu am cuvinte să exprim acest lucru. Nu vroiam însă ca să mă bag singur în bucluc, de aceea i-am răspuns că unchiul meu şi cu mine urma să ne întâlnim chiar atunci cu un avocat.

— Da, da, a încuviinţat el, unchiul dumneavoastră mi-a vorbit despre asta. Dar vedeţi, vasul vă va lăsa la ţărm la cheiul oraşului, iar de acolo până la casa lui Rankeillor este doar o aruncătură de băţ.

Apoi s-a aplecat spre mine şi mi-a şoptit la ureche:

— Ai grijă de vulpoiul ăsta bătrân şi pus pe rele. Vino cu mine la bord ca să-ţi spun ceva important!

Până atunci nu fuseseserăm nicio clipă numai noi doi. Stătusem şi căscasem gura privind cum se încarcă o navă, cum se desfăşoară activitatea la bordul vasului, constatând cât de plăcute erau strigătele scoase de marinari în timp ce munceau.

De aceea nu mi s-a părut ciudată invitaţia căpitanului Hoseason că trebuia să fim împreună la bord. A făcut semn ca un scripete să lase în jos frânghia. M-am agăţat de el şi am fost ridicat în aer apoi lăsat jos la bordul navei, unde căpitanul mă aştepta deja şi imediat m-a luat de

după umeri.

— Dar unchiul meu unde e? am întrebat eu brusc.

— Da, s-a strâmbat Hoseason. Vezi, tocmai asta e…

Mi-am dat seama că eram pierdut! Cu toate puterile, l-am îmbrâncit şi am fugit spre parapetul navei. Am văzut destul de bine că o barcă vâslea spre oraş, iar unchiul meu se afla în ea, stând la pupa. Am scos un ţipăt cutremurător.

— Ajutor! Ajutor! Ucigaşul! am strigat apoi.

De pe cele două maluri ale locului de ancorare au alergat mai mulţi la strigătul meu. Unchiul meu, s-a întors, în locul unde stătea, şi mi-a arătat o faţă plină de cruzime, un chip înfiorător…

A fost ultimul lucru pe care l-am văzut. Deja nişte mâini puternice m-au tras de lângă parapetul vasului şi m-au dus spre interiorul navei. Parcă m-a lovit trăsnetul. Am văzut o strălucire uriaşă, apoi am căzut lipsit de cunoştinţă.

Capitolul VII

PE MARE CU BRICUL *COVENANT*

Când mi-am revenit, am fost năucit de zarva, gălăgia, mişcările confuze şi dezordonate ale lucrurilor din jur. Brusc, pe lângă necazurile şi durerile mele, s-a adăugat răul de mare, specific unui om de la ţară, care nu mai călătorise pe ape.

În timpul tinereţii mele aventuroase am suferit multe greutăţi. Niciuna însă nu m-a doborât şi nu mi s-a părut mai lipsită de vreo speranţă decât chinul care a însemnat acele prime ore petrecute la bordul bricului.

Nu aveam măsura timpului. Ziua şi noaptea păreau la fel în acea urât mirositoare cavernă de pe nava în care zăceam. Mizeria situaţiei în care mă găseam s-a dublat în orele ce au urmat, dar somnul care m-a cuprins mi-a răpit mâhnirea care mă stăpânise.

M-a trezit lumina unei lanterne care mi-a strălucit pe faţă. Un tip

micuţ, de vreo treizeci de ani, cu ochii verzi, stătea şi se uita la mine.

— Cum o mai duci? m-a întrebat.

Am răspuns printr-un suspin. Vizitatorul mi-a controlat apoi pulsul şi tâmplele, apoi s-a apucat să îmi spele şi să îmi îngrijească rana de la cap.

— Da, făcu el, mai prinde curaj! Ai început-o cam prost, dar de-acum încolo totul va fi bine. Ai mâncat ceva?

Am răspuns că mici măcar n-aş putea să mă uit la mâncare. Totuşi, el mi-a dat nişte brandy cu apă într-o cană de ceai, apoi m-a lăsat iar singur.

Când a venit să mă vadă din nou, mă aflam între somn şi veghe. Ochii mei, larg deschişi, căutau prin întuneric. Suferinţa pe care o îndurasem slăbise în intensitate, dar era succedată de o ameţeală groaznică, iar felul în care plutea nava pe apă era peste putinţă de suportat.

Strălucirea lanternei, când s-a deschis trapa de acces în încăperea unde mă aflam, părea lumina soarelui. Omul cu ochii verzi a fost primul care a coborât pe scară şi am observat că venise cam fără tragere de inimă.

Era urmat de căpitan. Niciunul nu scotea o vorbă. Primul s-a apucat să mă cerceteze, mi-a îngrijit rana ca şi înainte, în vreme de Hoseason mă privea cam ciudat.

— Vedeţi, domnule, vă puteţi convinge singur, vorbi primul. Are febră mare, nu are poftă de mâncare. Înţelegeţi singur care e situaţia.

— Nu sunt vrăjitor, domnule Riach, îi răspunse căpitanul.

— Lăsaţi-mă, domnule, îi zise Riach. Aveţi un cap bun pe umeri şi o limbă bună, cu care întrebaţi orice în scoţiană. Nu vă găsesc însă nicio scuză în acest caz. Vreau ca băiatul să fie scos din această hrubă şi să fie dus în teugă.

— Nu am de ce să mă plâng de dumneata, domnule Riach, decât de faptul că te amesteci acolo unde nu-ţi fierbe oala, i-o întoarse Hoseason. Să mergem, fiindcă mi se răceşte mâncarea! Suntem chemaţi pe punte, adăugă pe un ton tăios şi puse un picior pe scară.

Dar domnul Riach îl apucă de mânecă.

— Admiţând că aţi fost plătit ca să comiteţi o crimă, începu el.

Hoseason se întoarse către el, aruncând fulgere din priviri.

— Ce-ai spus? urlă el. Ce vorbe sunt astea?

— Vorbe pe care dumneata le înţelegi, îi răspunse domnul Riach, privindu-l chiar în ochi.

— Domnule Riach, am navigat cu dumneata de trei ori pe ocean, îi zise căpitanul. În acest timp, domnule, ar fi trebuit să înveţi să mă cunoşti. Sunt un om hotărât, chiar unul dur. Ceea ce afirmi dumneata acum ţine însă de un suflet ticăloşit, de o minte lipsită de conştiinţă. Dacă spui că băiatul va muri…

— O spun! strigă domnul Riach.

— Nu e de ajuns, domnule? zise Hoseason. Ia-l de aici şi du-l unde vrei!

Chiar dacă eram atât de bolnav, mi-am dat seama de două lucruri. Primul, că ajutorul căpitanului servise înainte ceva lichior, lucru pe care îl înţelesese şi Hoseason. Al doilea, că acesta, beat sau treaz, mi-a dovedit că mă pot baza pe el.

După cinci minute, funiile cu care eram legat au fost tăiate. Cineva m-a luat în spate şi m-a cărat sus, în teugă. Am ajuns într-o cuşetă, printre nişte pături. Primul lucru pe care l-am făcut de cum am nimerit acolo a fost să leşin.

A fost o binecuvântare pentru mine ca, atunci când mi-am revenit, să văd lumina zilei şi să mă bucur de tovărăşia oamenilor. Teuga era o încăpere destul de spaţioasă, cu mai multe cuşete, unde cei din echipaj stăteau să fumeze ori dormeau.

Nu m-am mişcat până când unul dintre oameni mi-a adus o băutură cu ceva întăritor pe care mi-o pregătise domnul Riach, care spera ca în curând să mă fac bine.

Cum am fost prizonier timp de mai multe zile şi sănătatea încă nu mi se restabilise, am încercat să-mi cunosc tovarăşii. Erau foarte grosolani, ca majoritatea marinarilor. Este de înţeles pentru oamenii care cea mai mare parte a vieţii nu fac altceva decât să înfrunte grozăviile mării şi să asculte de stăpâni de o cruzime neobişnuită.

Era totuşi un tip, de vreo patruzeci de ani, care stătea mai multe ore pe zi în cuşetă cu mine şi îmi povestea despre soţia şi copiii lui. Era pescar, dar îşi pierduse barca. Astfel, începuse să facă lungi călătorii pe mare.

Deşi aceste întâmplări s-au petrecut cu mulţi ani în urmă, pe el nu l-am putut uita. Mulţi dintre acei sărmani, aşa cum aveau să o dovedească evenimentele ulterioare, călătoreau pentru ultima oară. Adâncul mării ori peştii carnivori i-au înghiţit… Dar ce să mai vorbim de funie în casa spânzuratului.

Printre alte fapte bune ale lor se numără şi faptul că mi-au înapoiat o parte din bani. Deşi suma pe care o avusesem fusese împărţită între ei, am căpătat cam două treimi din aceasta şi m-am bucurat foarte mult, pentru că speram să îmi fie de mare folos când aveam să ajung pe uscat.

Nava se îndrepta spre Carolina. Să nu vă închipuiţi că plecam cu mare bucurie într-un asemenea exil. Pe atunci oamenii albi erau încă sclavi pe plantaţii şi acesta era destinul pe care mi-l rezervase unchiul meu lipsit de inimă.

Ransome, de la care am auzit prima oară despre acele atrocităţi ce se comiteau la bordul navelor, venea uneori pe acolo de la sala cabinelor, unde servea. Când nutrea dorinţa de a-l jupui de viu pe

domnul Shuan, când aiura tot felul de chestii despre personal. Îmi sângera inima ascultându-l.

Oamenii din jur aveau însă mult respect pentru ofiţerul şef, despre care spuneau că era „singurul marinar adevărat şi nimeni nu îl întrecea în răutate când se supăra”.

De fapt, mi s-a părut cam ciudată deosebirea dintre cei doi ofiţeri ai lui Hoseason. În timp ce domnul Riach era închis în sine, aspru şi neîndurător când era nebăut, domnul Shuan n-ar fi omorât nici măcar o muscă, dacă n-ar fi dat ceva pe gât înainte. L-am întrebat apoi despre căpitan. Mi s-a răspuns însă că băutura nu avea niciun efect asupra acelui om de oţel.

Am făcut tot ce îmi stătea în puteri, în puţinul timp care îmi mai rămăsese ca să fac ceva pentru un om, mai bine zis pentru bietul băiat pe nume Ransome. Mintea lui nu promitea însă prea multe. Nu îşi amintea nimic dinainte de a ajunge pe mare. Povestea doar că tatăl său fusese ceasornicar şi că avusese în salon un graur care putea fluiera.

Domnul Riach, (Cerul să-l ierte!) îi dăduse băiatului să bea. Fusese, fără îndoială, bine intenţionat. Dar, pe lângă faptul că aceasta însemna ruinarea sănătăţii lui, ţi se rupea inima să vezi o fiinţă nefericită, fără prieteni, cum dansa şi se dădea în spectacol ori vorbea fără ca măcar să îşi dea seama ce anume.

În acest timp, trebuie să aflaţi că nava *Covenant* îşi continua drumul, săltându-se şi coborându-se pe crestele valurilor, astfel încât chepengul era închis încontinuu, iar teuga era luminată doar de lămpile prinse de grindă.

Nu mi s-a permis deloc să pun piciorul pe punte. Vă închipuiţi cât de îngrijorat eram pentru soarta ce îmi era rezervată şi cât de nerăbdător să simt o schimbare a situaţiei.

Schimbarea avea să vină, după cum veţi afla. Mai întâi, vă voi povesti o conversaţie pe care am avut-o cu domnul Riach, care m-a mai liniştit şi mi-a dat speranţa că voi scăpa de necazuri. Dând peste el când se afla într-o stare favorabilă mie, din pricina băuturii pe care o înghiţise, pentru că nu mă cunoştea când era treaz, i-am povestit în secret întreaga mea nenorocire.

Mi-a spus că părea o baladă. Ar fi vrut să mă ajute. Pentru aceasta, trebuia să fac rost de hârtie, toc şi cerneală şi să scriu un bileţel domnului Campbell şi domnului Rankeillor. Iar dacă tot ce-i spusesem se dovedea a fi adevărat, aveam şanse de o mie la sută să scap de necaz, cu ajutorul lui, apoi să fiu pus în drepturi de cei doi cărora aveam să mă adresez în scris.

— Până atunci, a adăugat el, fii tare! Nu eşti singurul care te afli în această situaţie, ţi-o spun eu. Sunt mulţi cei care lucrează pe plantaţiile de tutun peste ocean şi care ar fi trebuit să îşi încalece

liniştiţi caii în faţa caselor lor. Mulţi, tare mulţi!

Capitolul VIII

SALA CABINELOR

Într-o noapte, pe la ora unsprezece, un om din schimbul domnului Riach, care se afla de cart pe punte, a coborât ca să îşi ia jacheta. Deodată, de acolo, au început să se audă şoapte despre ceva, anume că: „Shuan o făcuse până la urmă!" Nu era nevoie să fie pomenit numele nefericitului. Noi, toţi, ştiam ce însemna acel lucru.

A mai trecut ceva timp până am înţeles pe deplin totul, deşi nu s-a mai vorbit despre acest subiect.

Când chepengul s-a deschis iar, a apărut căpitanul Hoseason şi a coborât pe scară. S-a uitat ameninţător prin cuşete, folosind lumina lanternei sale. Apoi, venind drept la mine, mi s-a adresat, spre surprinderea mea, pe un ton destul de blajin:

— Bărbate, mi-a zis el, vrem ca tu să serveşti la cabine. Tu şi Ransome veţi face cu schimbul. Hai cu mine!

În timp ce vorbea, au apărut în deschizătura chepengului doi marinari care îl aduceau pe Ransome pe braţe. Nava a făcut o mişcare mai bruscă, iar lanterna a luminat pentru o clipă chipul băiatului.

Era alb la faţă şi un rânjet cumplit îi împietrise pe chip. Mi-a îngheţat sângele în vine, iar respiraţia mi s-a tăiat.

— Haide! Hai cu mine! a strigat Hoseason.

După aceasta m-am strecurat pe lângă marinari şi am urcat repede pe punte, fără ca bietul băiat să mişte măcar sau să vorbească în acest timp.

Sala cabinelor, unde am ajuns şi unde urma să servesc şi să dorm de atunci încolo, se ridica la vreo zece picioare deasupra punţii. În comparaţie cu alte părţi componente ale bricului, era de mari dimensiuni. Înăuntru se găsea o masă fixată şi câteva bănci şi două cabine, una pentru căpitan şi alta pentru cei doi ofiţeri.

O mică fereastră, cu oblon de o parte şi de alta şi o deschizătură în acoperiş, pe unde pătrundea lumina zilei, completau imaginea încăperii care, pe timpul nopţii, dispunea de o lampă care ardea continuu.

Chiar şi când am intrat eu, această lampă ardea. Astfel, l-am zărit pe domnul Shuan, care stătea la masă, cu o sticlă de brandy şi o cană

pentru ceai dinainte.

Nu m-a băgat în seamă când am intrat. Nici nu s-a mişcat când am fost urmat de căpitan, care s-a retras în cabina lui, privindu-l tăios pe ofiţer. Mi-era tare frică de Hoseason şi aveam motive suficiente ca să îmi explic reacţia, dar ceva îmi spunea că în clipele acelea nu aveam de ce să mă tem de el.

Curând după aceea a intrat în încăpere domnul Riach. I-a aruncat o privire căpitanului, care îi ieşise înainte, ceea ce însemna că băiatul era mort de-a binelea. Apoi s-a aşezat jos, lângă ceilalţi. Stăteam toţi şi nu scoteam o vorbă, fixându-l din priviri pe domnul Shuan.

Deodată, acesta din urmă a întins mâna după sticlă. Domnul Riach a fost mai rapid şi i-a luat-o din faţă, strigându-i că se petrecuseră lucruri grave acolo şi că judecata Cerului va lovi corabia, în timp ce vorbea, cum uşa ce dădea spre punte era deschisă, a azvârlit sticla în mare.

Domnul Shuan a sărit imediat în picioare. Îl privea ciudat pe celălalt, de parcă ar fi vrut să-l omoare. Chiar ar fi făcut-o dacă, pentru a doua oară în aceeaşi noapte, căpitanul nu s-ar fi băgat între el şi victimă.

— Stai jos! a strigat căpitanul. Eşti un prost şi un porc. Ştii ce ai făcut? L-ai omorât pe băiat!

Domnul Shuan păru că pricepe. Se aşeză iar jos, apoi îşi duse mâinile la frunte.

— Şi-a meritat soarta, murmură el. Mi-a adus o cană murdară!

Auzindu-i vorbele, căpitanul, cu mine şi cu domnul Riach ne-am uitat unul la altul şi ne-au trecut fiori pe şira spinării. Apoi căpitanul Hoseason s-a dus către secundul său, i-a pus mâna pe umeri, l-a făcut să se ridice şi l-a condus până la cuşeta lui. I-a cerut să se întindă pe pat şi să se culce, aşa cum ceri acest lucru unui copil rău. Ucigaşul a protestat puţin, apoi şi-a tras cizmele din picioare şi a făcut ceea ce i-a spus căpitanul.

— Ah! strigă domnul Riach. Ar fi trebuit să fi făcut asta mai demult. Acum e prea târziu!

— Domnule Riach, îi zise căpitanul, ceea ce s-a petrecut în noaptea asta nu trebuie să se afle la Dysart. Băiatul a căzut peste bord, acesta este adevărul. Pe cinci lire sterline că aşa s-a întâmplat!

S-a întors spre masă.

— De ce ai azvârlit bunătate de sticlă? continuă el. Nu avea niciun rost să faci asta. Uite, David îmi va aduce alta. Se găseşte în lada din spate.

Mi-a dat o cheie.

— Ai nevoie şi dumneata de o duşcă, îi zise lui Riach. Ai asistat la ceva teribil.

Aceasta a fost prima mea noapte în care mi-am îndeplinit noile

atribuţii. La fel am făcut şi în ziua următoare.

Serveam mesele, pe care căpitanul le onora la ore regulate, stând jos alături de ofiţerul care era de serviciu. Toată ziua alergam de la unul la altul, servindu-i pe cei trei stăpâni ai mei. Noaptea dormeam pe o pătură aruncată peste nişte lăzi, într-un colţ din încăperea aceea. Era un culcuş friguros şi neprielnic, aflat între cele două uşi.

Nu puteam dormi încontinuu, pentru că mereu venea cineva ca să tragă o înghiţitură de băutură. Când vremea era friguroasă, doi dintre ei, ori chiar toţi trei, veneau, se aşezau la masă şi beau împreună o sticlă. Nu ştiu dacă acest obicei le afecta sănătatea şi în ce măsură, dar eu aveam grijă de a mea.

Pe de altă parte, munca mea era destul de uşoară. Nu aveam faţă de masă pe care să o întind. Mesele constau în porridge cu ovăz şi pâine sărată, cu excepţia a două zile pe săptămână, când ni se pregătea o mâncare mai bogată.

Pe domnul Shuan îl tulburaseră fie băutura, fie crima comisă, fie amândouă. N-aş putea spune că l-am văzut vreodată întreg la minte. Pot jura că încă nu îşi dăduse seama de ceea ce făcuse în acea noapte.

Timpul trecea şi nu mi se părea că fac o muncă grea. Mi se dădea de mâncare acelaşi lucru pe care îl serveau şi ofiţerii. Chiar şi castraveţii muraţi, care erau consideraţi o delicatesă, nu-mi erau interzişi, iar dacă mi-ar fi plăcut să beau aş fi făcut-o de dimineaţa până noaptea, ca domnul Shuan.

Cert este că umbra bietului Ransome se întindea asupra noastră, a celor patru, în mod special peste mine şi domnul Shuan. Atunci mi-am amintit iar de necazurile mele.

Mă aflam acolo şi făceam o muncă murdară pentru cei trei bărbaţi la care mă uitam de jos în sus. Cel puţin unul dintre ei merita să fie spânzurat.

Aşa arăta prezentul. În ceea ce privea viitorul, mă şi vedeam sclav pe plantaţiile de tutun, muncind alături de negri.

Domnul Riach, probabil din prudenţă, nu mai voia să asculte niciun alt cuvânt despre povestea mea. Căpitanul, de care încercasem să mă apropii, se purta cu mine de parcă eram un câine şi nu voia să audă nimic.

Şi, cum zilele treceau una după alta, inima mea se înmuia tot mai mult, până când am ajuns să mă bucur de faptul că munceam pe rupte fiindcă astfel nu mai gândeam.

Capitolul IX

OMUL CU AUR LA CENTURĂ

A trecut mai mult de o săptămână, timp în care ghinionul, care a urmărit bricul *Covenant* încă de la plecare, a lăsat urme şi mai adânci.

În a zecea după-amiază de când pornisem, valurile erau furioase şi o ceaţă deasă şi albă se întindea pe mare, astfel că nava nu se putea distinge de la un capăt la altul. Toată după-amiaza, de câte ori am urcat pe punte, am văzut mai mulţi oameni şi chiar ofiţeri, care ascultau cu multă atenţie zgomotele ce se propagau pe suprafaţa apei.

Să fi fost ora zece seara, îi serveam la masă pe căpitan şi pe domnul Riach, când vasul s-a izbit cu zgomot de ceva. Am auzit mai multe voci care strigau. Cei doi stăpâni ai mei s-au ridicat imediat în picioare.

— Ne-a sunat ceasul! a zis domnul Riach.

— Nu-i aşa! a strigat căpitanul. Am lovit doar o barcă aflată în drumul nostru.

Apoi s-au repezit afară.

Căpitanul avusese dreptate. Izbisem, prin ceaţă, o barcă şi aceasta se rupsese în două, ducându-se la fund cu echipaj cu tot. Unul singur dintre acei nefericiţi scăpase. Acel om stătuse în faţa şalupei, aşa cum obişnuiesc pasagerii, în vreme ce restul se aflau în spatele lui.

În momentul ciocnirii, locul unde se găsea el fusese ridicat în aer, iar necunoscutul a avut timp să se apuce de bompresul bricului. Aceasta dovedea că avusese mare noroc, că dăduse dovadă de multă îndemânare şi forţă. Astfel, scăpase din nenorocirea abătută asupra celorlalţi. Totuşi, când căpitanul l-a adus în camera cabinelor şi l-am privit prima oară, am văzut că era la fel de speriat cum fusesem eu.

Era micuţ de statură, bine legat, vioi şi agil. Avea o privire sinceră, chipul ars de soare. Ochii îi străluceau într-un fel ciudat şi îi jucau în cap, fapt care te alarma şi îţi dădea încredere, în acelaşi timp.

Când şi-a scos mantaua, am observat că purta o pereche de pistoale din argint şi o sabie mare.

Şi căpitanul observase asta, dar îl interesa mai mult omul decât hainele pe care le avea. După ce şi-a scos mantaua, am remarcat că purta lucruri cum nu mai văzusem la nimeni de la bordul bricului. Avea o pălărie împodobită cu pene, o vestă roşie, pantaloni bufanţi din pluş negru, o haină albastră cu butoni din argint.

— Îmi pare rău, domnule, de barcă, îi zise căpitanul.

— Nişte oameni tare de treabă s-au dus la fundul mării, îi spuse necunoscutul. Aş fi vrut să-i întâlnesc pe pământ uscat, în loc să mă uit după ei prin valuri.

— Vă erau prieteni?

— Nu aveţi dumneavoastră asemenea oameni nici la dumneavoastră în ţară. Ar fi fost gata să moară pentru mine ca nişte câini credincioşi, i se răspunse căpitanului.

— Oricum, domnule, îi zise Hoseason, uitându-se fix la el, sunt mai mulţi oameni în lume decât bărci în care să îi urci.

— Şi asta e adevărat, îi strigă străinul, iar dumneata pari a fi un gentleman cu mare forţă de convingere.

— Am fost în Franţa, domnule, îi răspunse căpitanul, iar cuvintele lui însemnau mai mult decât am înţeles noi, căci le-am citit acest lucru pe chipuri.

După câteva momente de tăcere, căpitanul a adăugat:

— E bine să ştii, domnule, că sunt un protestant adevărat şi îi mulţumesc lui Dumnezeu pentru asta.

Pentru prima oară auzeam ceva despre religie din gura lui şi mai târziu am aflat că era tare bisericos când se afla pe uscat.

— Cu toate astea, continuă Hoseason, îmi pare rău să văd un alt om cu spatele la zid.

— Într-adevăr? întrebă iacobitul. Ca să fiu cinstit cu dumneavoastră, domnule, sunt unul dintre acei gentlemeni care au avut mari probleme prin anii patruzeci şi cinci şi patruzeci şi şase. De aceea, dacă ajung pe mâna unui soldat britanic, pot avea mari neplăceri. În ceea ce mă priveşte, mă pregăteam să plec spre Franţa. O navă franceză mă aştepta ca să mă ia la bordul ei. Ne-am pierdut prin ceaţă. Îmi doresc să puteţi face dumneavoastră ceea ce voiau ei. Vă pot spune că, dacă mă veţi lăsa la ţărm, acolo unde intenţionam să ajung, am cu ce să vă răsplătesc pentru pericolele pe care le veţi înfrunta şi n-o să vă pară rău.

— Să vă duc în Franţa? întrebă căpitanul. Nu, domnule, nu pot asta. Totuşi, n-ar fi rău să mai discutăm…

În clipa aceea, din nefericire, m-a văzut că stăteam într-un colţ şi m-a trimis să aduc cina pentru gentleman.

Vă spun sincer, n-am pierdut nicio clipă. Când m-am întors în încăpere, l-am găsit pe gentleman scoţându-şi banii de la cingătoare şi punând pe masă două guinee. Căpitanul se holbă la monedele de aur, apoi la cingătoarea străinului şi la chipul acestuia. Părea foarte întărâtat.

— Jumătate din sumă, strigă el, şi sunt omul dumneavoastră!

Celălalt băgă la loc restul guineelor şi îşi trase iar vesta peste cingătoare.

— V-am spus doar, domnule, vorbi el. Treizeci de guinee până la ţărm şi şaizeci dacă mă lăsaţi pe Linnhe Loch. Luaţi banii, dacă sunteţi de acord, dacă nu, să ştiţi că faceţi o mare greşeală!

— Fie! făcu Hoseason. Şi dacă te dau pe mâna soldaţilor? schimbă el tonul.

În momentul ciocnirii, locul unde se găsea el fusese ridicat în aer, iar necunoscutul a avut timp să se apuce de bompresul bricului.

— Ai face o mare prostie, îi zise celălalt. Mi se pare că eşti un om care înţelegi bine lucrurile. Dacă mă dai pe mâna soldaţilor, o să îmbogăţeşti cu banii mei guvernul Angliei, iar dumitale îţi va reveni doar o mică parte din aur.

— Să nu mai lungim vorba, făcu Hoseason. Ce trebuie făcut se va face! Şaizeci de guinee, domnule, şi batem palma!

— Perfect!

După ce şi-au strâns mâinile, căpitanul a ieşit, destul de grăbit, după cum mi s-a părut mie. M-a lăsat în sală cu străinul.

— Deci dumneata eşti un iacobin? l-am întrebat, punându-i mâncarea dinainte.

— Da, mi-a răspuns el şi a început să mănânce. Iar tu, cu faţa ta lungă, trebuie să fii un whig, nu?

— Cam aşa ceva, i-am răspuns, pentru că într-adevăr, domnul Campbell se chinuise să facă un whig din mine.

— Nu-i nimic, îmi zise el. Îţi spun însă, domnule, „cam aşa", că mi-e gâtul cam uscat, iar sticla pe care ai adus-o mai demult este goală. Nu am dat şaizeci de guinee ca să fiu nemulţumit.

— Mă duc imediat să cer cheia de la dulapul cu băuturi, i-am răspuns şi am urcat repede pe punte.

Ceaţa era mai deasă ca oricând. Căpitanul şi cei doi ofiţeri stăteau pe punte şi se gândeau. Mi s-a părut ciudat faptul acela, nu ştiu de ce. Primul cuvânt pe care l-am auzit de la ei mi-a confirmat însă bănuielile.

Vorbea zgomotos domnul Riach:

— Nu putem să-l ademenim să iasă din sală?

— E mai bine pentru noi că se află acolo, i-o întoarse Hoseason. Nu are loc pentru a-şi folosi sabia.

— Adevărat, recunoscu Riach. Va fi destul de greu să punem mâna pe el şi aşa.

— Taci! îi zise Hoseason. Vom pune mâna pe el în timp ce vom discuta cu el. Vom sta de o parte şi de alta a lui şi îl vom prinde în braţe. Dacă nu îl vom ţine bine, s-ar putea să încerce să fugă pe una din cele două uşi.

Auzind acestea, am fost cuprins de furie şi de spaimă, în acelaşi timp. Oamenii aceia erau nişte trădători, nişte ucigaşi! Iar eu călătoream pe mare alături de ei! Primul gând care mi-a trecut prin minte a fost să fug de acolo. Cel de-al doilea îmi spunea să risc mai departe.

— Căpitane, am intervenit eu, domnul doreşte o înghiţitură, iar sticla de pe masă este goală. Vrei să îmi dai cheia?

S-au întors toţi trei către mine.

— E şansa noastră ca să îl lăsăm fără pistoale, strigă Riach. Ascultă-mă, David, îmi zise el, ştii unde îşi ţine străinul pistoalele?

— Da, da, făcu Hoseason, David ştie. David e un flăcău pe cinste. Vezi, David, bărbate, fiorosul tău scoţian este un tip periculos, care complotează împotriva bunului rege George, Dumnezeu să-l binecuvânteze pe rege!

Nimeni nu-mi spusese până atunci de atâtea ori pe nume de când mă aflam pe navă. Am răspuns însă că voi face cum vor vrea ei şi lucrul acela părea foarte firesc.

— Necazul este, continuă căpitanul, că toate armele noastre de foc, şi flintele şi pistoalele, se află în aceeaşi încăpere unde e străinul. Acolo se află şi praful de puşcă. Dacă eu sau altul dintre ofiţeri ne ducem în sală şi le luăm, el va cădea pe gânduri. Dar un puşti ca tine, Davie, poate scoate de acolo o flintă sau un pistol fără ca nimeni să-l bage în seamă. Dacă o vei face cu isteţime şi îndemânare, nu te voi uita şi va fî bine pentru tine să ai prieteni când vom ajunge în Carolina.

I-am răspuns că voi face precum doreşte, deşi abia îmi stăpâneam scârba ce mă cuprinsese în timp ce le vorbeam. Ce era să fac? Erau nişte câini şi nişte pungaşi. Mă răpiseră şi pe mine din ţara mea… Îl uciseseră pe bietul Ransome… Nu urma să ţin candela aprinsă la o altă crimă?

În minte mi se succedau argumentele şi contraargumentele, când m-am trezit în sala cabinelor, fără să fiu pe deplin lămurit cum urma să acţionez.

Acolo l-am zărit pe iacobin mâncând la lumina lămpii. Atunci mi-a venit brusc un gând:

— Doriţi să fiţi ucis? l-am întrebat.

A sărit în picioare şi s-a uitat foarte mirat la mine.

— Ah! am strigat, ucigaşii sunt în jurul nostru. Ei stăpânesc vasul!

Deja au omorât un băiat. Acum e rândul dumneavoastră.

— Poate; îmi răspunse el. Încă nu au pus mâna pe mine!

Apoi se uită curios la mine.

— Vei fi de partea mea?

— Sigur că voi fi! i-am răspuns. Nu sunt un pungaş, niciun ucigaş. Voi fi alături de dumneata!

— Foarte bine, făcu el. Cum te cheamă?

— David Balfour, i-am răspuns.

Apoi, gândindu-mă la faptul că omul acela purta haine atât de fine şi că era un tip distins, am adăugat pentru prima oară:

— Of Shaws.

— Numele meu e Stewart, îmi zise el, iar lumea îmi spune Alan Breck.

Sala cabinelor era construită solid, pentru a suporta furia mării. Din cele cinci deschideri ale acesteia, numai cea din tavan şi cele două uşi erau suficient de largi ca să permită accesul oamenilor.

Uşile puteau fi zăvorâte; erau făcute din lemn de stejar, şi foarte robuste. Pe prima dintre acestea, deja închisă, am zăvorât-o de îndată. Urma să procedez la fel cu cea de a doua, când Alan m-a oprit.

— David, mi-a zis el, aceasta uşă, fiind deschisă, constituie cea mai bună apărare a mea.

— Ar fi bine să o închid, i-am zis eu.

— Nu, David. Cât timp această uşă va fi deschisă şi eu o voi păzi, voi lupta cu duşmanii în faţă, aşa cum îmi doresc, de fapt, îmi zise el.

Îmi dădu de pe raft un hanger, căci se găseau câteva într-un dulap. Mi-l alesese cu mare grijă, după ce clătinase din cap şi îmi spusese că nu văzuse în viaţa lui arme mai amărâte. Apoi puse pe masă un corn cu praf de puşcă, o pungă cu gloanţe şi mai multe pistoale, pe care mă obligă să le încarc.

Se aşeză în mijlocul încăperii, cu faţa către uşă şi îşi scoase sabia lui cea mare, încercând-o puţin prin camera unde urma să lupte.

— Va trebui să tai fără milă, deşi mi-e greu, îmi zise el, dând din cap. Cerul nu-mi va trimite niciun înger în ajutor. Acum, continuă el, tu să te ţii de încărcat pistoalele, iar restul să îl laşi în grija mea!

După o clipă, mă întrebă:

— Câţi sunt?

— Vreo cincisprezece.

Alan fluieră a mirare.

— Va fi greu să tratez atâţia bolnavi! Fii atent la ce îţi spun. Eu voi avea grijă de uşa asta, unde se va da principala bătălie.

— Dar, domnule, i-am zis, mai este o uşă în spatele dumneavoastră şi poate fi sfărâmată de ei.

— Da, îmi răspunse el. Va trebui să ai tu grijă de aceasta. După ce încarci pistoalele, te urci imediat în pat, ca să ajungi până la fereastră.

Dacă ei se apropie de uşă, tragi. Dar asta nu este tot. Hai să facem un soldat din tine, David. Ce altceva mai trebuie să păzeşti?

— Deschizătura din tavan! i-am răspuns. Dar, domnule Stewart, va trebui să fiu atent, în acelaşi timp, la două lucruri diferite. Atunci când voi fi cu faţa către fereastră, mă voi afla cu spatele la deschizătura din tavan şi invers.

— E adevărat, făcu Alan. Dar capul tău nu e prevăzut cu urechi?

— Ba bine că nu! am strigat eu. Pot auzi când cineva umblă la geam.

— Ştii câte ceva despre simţuri, spuse Alan, întunecat.

Capitolul X

ASEDIUL ADĂPOSTULUI NOSTRU

Venea clipa adevărului. Cei de pe punte mă aşteptaseră să mă întorc şi nerăbdarea lor crescuse. Abia terminase de vorbit Alan, că Hoseason apăru în faţa uşii deschise:

— Stai pe loc! îi strigă Alan, îndreptând lama către el.

Căpitanul nu-i zise nimic iacobinului, ci îmi aruncă mie o privire fioroasă.

— David, zise el, o să ţin minte asta!

Glasul lui mă înfioră.

Apoi se îndepărtă.

— Acum, zise Alan, păstrează-ţi capul pe umeri în luptă, fiindcă va începe înfruntarea.

Alan scoase la iveală un pumnal cât toate zilele pe care îl mânuia cu mâna stângă. Urma să îl folosească în caz că vreun ticălos avea să scape de lama săbiei lui. Cât despre mine, m-am urcat pe pat, înarmat cu pistoale şi mult curaj. Am deschis fereastra pe unde urma să veghez. Puteam observa de acolo doar o mică parte a punţii, destul însă pentru siguranţa noastră.

Imediat după ce am făcut asta, am surprins un zgomot de paşi grăbiţi şi o zarvă deosebită. Alan a tras. Cineva a ţipat, ca şi cum ar fi fost lovit de glonţ. M-am uitat peste umăr şi l-am văzut pe domnul Shuan încrucişând săbiile cu Alan.

— El l-a ucis pe băiat! am strigat.

— Fii atent la fereastra ta! mi-a zis domnul Stewart.

M-am întors spre fereastră, după ce am văzut cum lama lui a trecut prin trupul ofiţerului.

Am făcut bine că m-am întors spre locul pe care trebuia să îl supraveghez. Abia am privit, că am văzut cinci oameni care aduceau o vergă, pe care voiau să o folosească precum un berbece de asalt, cu care ar fi sfărâmat uşa. Până atunci nu trăsesem niciodată cu pistolul sau cu vreo armă de foc. Mi-era greu să o fac, mai ales împotriva unei fiinţe omeneşti. Înfruntarea era însă pe viaţă şi pe moarte.

Cum ei se apropiau cu vergeaua, am strigat:

— Păzea!

Şi am tras chiar în mijlocul lor.

Probabil.că l-am rănit rău pe unul dintre ei, fiindcă a început să sângereze şi s-a dat înapoi. Ceilalţi s-au oprit, puţin dezorientaţi.

Înainte ca să priceapă ce se întâmplă, le-am mai trimis un glonţ pe deasupra capetelor. La cel de-al treilea, pe care l-am tras tot în aer, au lăsat verga din mâini şi au fugit să se ascundă.

Apoi m-am uitat în jurul meu prin încăpere. Peste tot era numai fum de la pistoalele mele, iar urechile nu mai distingeau nimic datorită zgomotului de la împuşcături. Alan stătea însă în acelaşi loc, de parcă nu se întâmplase nimic. Doar sabia îi era mânjită de sânge până la mâner.

M-a întrebat ce făcusem.

I-am răspuns că nimerisem o dată şi credeam că acela a fost chiar Hoseason.

— Şi au am răpus doi, mi-a zis el. Încă nu a curs destul sânge. Vor ataca iar. Fii atent, David. Asta a fost aperitivul dinaintea mesei!

M-am întors la locul meu şi mi-am reîncărcat pistoalele cu care trăsesem. Eram numai ochi şi urechi.

Duşmanii noştri vorbeau zgomotos, nu departe de noi, pe punte. Unul dintre ei vorbea mai tot timpul ca şi cum ar fi prezentat un plan de luptă, apoi îi răspundea scurt un altul, din când în când. Probabil că primeau noile ordine. Cu aceasta, m-am convins că urmau să atace iar şi i-am spus acest lucru lui Alan.

Mă copleşea gândul la cuvintele lor tăioase şi oţelul rece care ne ameninţa. De aceea, când am început să le aud paşii şi foşnetul hainelor pe lângă pereţi, când am priceput că îşi reluau locurile prin întuneric, mi-a venit să urlu.

Toate se întâmplau pe partea apărată de Alan. Am crezut, pentru o clipă, că partea mea în acea luptă se încheiase. Deodată însă, am auzit pe cineva care se strecura pe acoperiş.

A urmat un şuierat printr-un fluier marinăresc. Era semnalul de atac. Câţiva inşi au apărut brusc cu hangerele în mâini, în faţa uşii. În aceeaşi clipă, geamul de la deschizătura din acoperiş a fost spart în mii de cioburi. Un om a pătruns pe acolo şi a sărit pe podeaua din sala noastră.

Mai înainte de a pune piciorul acolo, mi-am îndreptat pistolul spre

spatele lui. Numai că prezenţa lui m-a tulburat şi nu am mai putut să apăs pe trăgaci…

Cum a aterizat, şi-a scos hangerul. Când a simţit pistolul, s-a întors şi s-a holbat la mine, apoi a scos o înjurătură. Atunci, fie că mi-a revenit curajul, fie că m-am speriat şi mai tare, rezultatul a fost acelaşi. Am tras în plin!

A scos cel mai îngrozitor strigăt şi s-a prăbuşit pe podea. În aceeaşi clipă am zărit că al doilea venea prin aceeaşi deschizătură, picioarele lui atârnând prin aer. Mai mult, m-a lovit cu talpa în cap. Imediat am scos celălalt pistol şi am tras. Cel de-al doilea s-a prăbuşit astfel alături de cadavrul tovarăşului său de tâlhării.

Alan, după ce s-a retras ca să câştige distanţă faţă de adversarii săi, s-a repezit apoi asupra lor ca un taur întărâtat. Ceilalţi s-au speriat şi au fugit care încotro, izbindu-se între ei şi lovindu-se unul de altul, în graba lor.

Sabia din mâinile lui strălucea asemeni argintului viu printre duşmanii răvăşiţi. Fiecare mişcare pe care o făcea rănea câte un ticălos.

Sala arăta în clipele acelea ca un abator. Trei zăceau morţi înăuntru, altul agoniza în prag. Alan şi cu mine eram victorioşi, dar şi întregi.

S-a apropiat de mine cu braţele larg deschise.

— Vino în braţele mele! mi-a zis.

M-a cuprins astfel şi m-a sărutat pe amândoi obrajii.

— David, mi-a zis, ţin la tine ca la un frate. Şi, nu-i aşa, bărbate, a strigat parcă extaziat, că sunt un bun profesor într-ale luptei?

După ce s-a întors către alţi duşmani, a încrucişat săbiile cu alţi patru şi i-a dat afară pe uşă unul după altul. În timp ce făcea toate astea, fredona un cântecel şi fluiera pentru sine, ca unul care încerca să îşi amintească o melodie. Numai că încercarea lui, era, de fapt, o creaţie.

În aceeaşi clipă am zărit că al doilea venea prin aceeaşi deschizătură, picioarele lui atârnând prin aer… Imediat am scos celălalt pistol şi am tras.

Deodată se îmbujoră la faţă şi ochii începură să-i strălucească de parcă era un copil de cinci ani care văzuse o jucărie nouă. Se aşeză la masă, cu sabia în mână. Melodia pe care se străduia să o compună începuse a se clarifica. Totul i se limpezise în minte şi începu să intoneze cu voce tare un cântec galez:

Este cântecul săbiei lui Alan,
Pe care a făcut-o fierarul
Pe care a întărit-o focul
Şi străluceşte acum în mâna lui Alan Breck.

Ochii lor erau mulţi şi strălucitori
Grăbiţi să vadă urmarea
Multe mâini voiau s-o conducă.
Sabia era una singură.

Căprioarele cenuşii se strâng sus pe deal
Sunt multe, iar dealul e unul
Căprioarele cenuşii dispar
Dealul rămâne.

Veniţi la mine de pe dealurile înverzite
Veniţi de pe insulele mării
O, vulturi îndepărtaţi,
Aici se află prada voastră.

În vremea asta, eu mă bucuram că pot să stau jos. Simţeam o asemenea apăsare pe piept că abia mai puteam respira. Mă chinuia gândul că împuşcasem doi oameni care săriseră asupra mea. Apoi, brusc, înainte să ghicesc ce urma, am început să plâng în hohote.

Alan m-a bătut pe umăr şi mi-a spus că am fost curajos şi că probabil doream acum să dorm.

— Eu voi face de pază primul, mi-a zis el.

Aşa încât mi-am pregătit patul pe podea. El a început să facă de gardă, cu pistolul în mână şi sabia pe genunchi. A stat astfel timp de trei ore. Apoi m-am trezit şi am păzit, la rândul meu, trei ore. Înainte de sfârşitul acestor întâmplări se făcuse deja ziuă.

Cât am făcut de pază nu s-a clintit nimic. După cum era fixată cârma, am înţeles că nu aveau pe nimeni care să se ocupe de aceasta. În plus, judecând după ţipetele tânguitoare ale pescăruşilor care treceau prin jur sau se scufundau în apă în apropierea navei, aceasta se afla aproape de coastele unei insule din arhipelagul Hebridelor.

În cele din urmă, uitându-mă pe uşa sălii în care ne găseam, am văzut nişte stânci înalte pe partea dreaptă. Erau cele din Skye şi, ceva mai spre pupa, ciudata insulă Rum.

Capitolul XI

CĂPITANUL SE SUPUNE

Alan şi cu mine am servit micul dejun pe la ora şase. Podeaua era acoperită cu cioburi de sticlă şi mult sânge, lucru care a făcut să mi se taie pofta de mâncare.

Pe de altă parte, ne găseam într-o situaţie deosebit de favorabilă. După ce îi gonisem pe ofiţeri de la cabinele lor, aveam la dispoziţie toată băutura de pe navă, atât vinul, cât şi rachiul, şi tot ce era mai bun de mâncat, cum vestiţii castraveţi muraţi şi o pâine destul de gustoasă. Acest lucru, în sine, se dovedea suficient ca să fim bine dispuşi. Dar cel mai mare câştig era că doi dintre cei mai însetaţi oameni pe care îi cunoscuse Scoţia – căci domnul Shuan, fiind mort, nu mai intra la socoteală – stăteau în clipele acelea închişi în partea din faţă a vasului, condamnaţi la ceea ce urau mai mult, adică să bea apă chioară.

— Totul depinde de asta, îmi zise Alan. Nu peste mult timp, vom afla lucruri noi de la ei. Poţi să ţii departe un bărbat de locul unei lupte, dar nu poţi să-l ţii departe de sticla lui.

Ne înţelegeam bine împreună. Alan, într-adevăr, ţinea mult la mine. Luă un cuţit de pe masă şi tăie unul dintre nasturii de argint de la haina lui ca să mi-l dea mie.

— Îi am de la tatăl meu, Duncan Stewart, îmi zise el. Acum îţi dau unul dintre ei pentru a-ţi aminti de cele petrecute în cursul nopţii trecute. Şi pe oriunde vei merge şi vei arăta acest nasture, prietenii lui Alan Breck te vor înconjura.

De îndată ce ne-am terminat masa, a scotocit prin lada căpitanului până a dat peste o perie de haine. Şi-a scos apoi haina, a cercetat-o atent şi a periat scamele cu atâta grijă şi răbdare cum nu mai văzusem decât la femei.

Era preocupat de activitatea sa, când domnul Riach a strigat la noi de pe punte. Dorea să stăm de vorbă. Am urcat prin deschizătura din acoperiş şi, stând pe marginea acestuia cu un pistol în mână şi cu multă îndrăzneală, am strigat la rândul meu după el, pentru că eram gata să purtăm discuţia.

— Nu e bine ce s-a întâmplat, a zis el, clătinând din cap.

— Nu noi am vrut asta, i-am zis.

— Căpitanul vrea să vorbească de îndată cu prietenul tău. Pot să vorbească de la geam.

Asupra acestei cereri m-am consultat cu Alan şi am hotărât să fim de acord ca discuţia să aibă loc. Domnul Riach mai avea însă o dorinţă. M-a implorat să-i dau o înghiţitură de rom, cu atâta insistenţă

şi apelând la felul blând în care se purtase cu mine, că până la urmă i-am trimis o cană cu puţină băutură. A băut o parte din aceasta, iar restul a dus-o pe punte, să o împartă, cel puţin aşa am presupus, cu superiorul său.

După puţin timp, a venit căpitanul, conform înţelegerii, la una dintre ferestre. A stat în ploaie, cu braţul într-o eşarfă. Era atât de palid şi parcă îmbătrânise brusc, astfel că am început să regret că îl împuşcasem.

— Bine, bine, domnule, a zis Hoseason, iată în ce hal mi-ai adus bricul. Nu mai am nici cele două mâini ca să îl fac iar ca înainte. Primul meu ofiţer a fost străpuns de sabia dumitale şi a pierit fără ca să i se facă măcar slujba de înmormântare. Nu mi-a mai rămas,domnule, decât să ajung în portul Glasgow. Acolo, după ce vei debarca, vor fi alţii în măsură să stea de vorbă cu dumneata.

— Da? făcu Alan. Acolo o să am ce să le vorbesc. Cel puţin se ştie engleza în oraşul acela. Am să le spun o poveste tare frumoasă, despre cincisprezece marinari curajoşi, pe de o parte, iar pe de alta despre un bărbat şi un băiat care i-au înfruntat pe primii.

Hoseason se înroşi.

— Nu, continuă Alan. Nu vom face aşa. Mă vei duce la ţărm aşa cum ne-am înţeles.

— Da, îi zise Hoseason, dar primul meu ofiţer a murit, şi ştii bine cum. Niciunul dintre noi nu ştie să manevreze nava prin locurile astea, domnule. Iar coasta de aici e foarte periculoasă pentru nave.

— Ai de ales, îi zise Alan. Du-mă pe uscat în ţinutul Appin ori Ardgour. Sau în Morven, Aristaig sau Morar. Pe scurt, oriunde vrei, doar să fie cel mult treizeci de mile de ţinutul meu. Excepţie face domeniul Campbell.

— Dar asta costă bani, domnule, i-a răspuns căpitanul.

— Bine, domnule, dar nu mi-am schimbat propunerile, îi zise Alan. Treizeci de guinee, dacă mă laşi pe ţărm. Şaizeci dacă mă duci pe Linnhe Loch.

— Dar vedeţi, domnule, vorbi Hoseason, aici unde ne aflăm, ne găsim la câteva ore de navigat de Ardnamurchan. Daţi-mi şaizeci de guinee şi vă las acolo.

— Şi o să fiu în pericol dacă voi da de soldaţii englezi numai ca să-ţi fac dumitale pe plac. Nu, domnule! Dacă vrei cele şaizeci de monede, du-mă în ţinutul meu.

— Asta înseamnă să îmi risc nava, domnule, îi răspunse Hoseason, şi vieţile voastre odată cu ea.

— Atunci iei cât ţi se cuvine din bani.

— Nu ne puteţi pilota? întrebă căpitanul, care se frământa să găsească o ieşire.

— Nu ştiu sigur. Sunt mai mult războinic decât marinar. Dar de

multe ori am fost luat de pe acel ţărm ori debarcat acolo, de aceea îl cunosc foarte bine.

Căpitanul clătină din cap, nemulţumit.

— Dacă aş fi pierdut mai puţini bani în încercarea asta nefericită, zise el, aş fi vrut să te văd spânzurat înainte de a-mi risca eu bricul. Aşa însă, fie precum ţi-e voia!

Capitolul XII

VULPOIUL ROŞU

Înainte ca noi să ne apucăm să curăţăm sala cabinelor, a început să sufle briza dinspre nord-est. Aceasta a gonit ploaia şi a readus soarele.

Ajuns în acest punct, trebuie să dau nişte explicaţii. Dacă vă veţi uita pe o hartă, în ziua când am distrus barca lui Alan, treceam prin micul Minch. După luptă, ne aflam în estul insulei Canna sau între aceasta şi insula Eriska, din lanţul Long Island. De acolo, ca să ajungem până la Lonnhe Loch, în linie dreaptă, trebuia să trecem prin strâmtoarea de la Sound of Mull.

Căpitanul nu avea însă hartă. Îi era teamă să îşi ducă bricul aşa de adânc printre insule. Cum vântul îl servea bine, a preferat să meargă pe la vest de Tiree şi apoi să vină jos, pe sub coasta sudică a marii insule Mull.

Întreaga zi, briza a suflat din aceeaşi direcţie şi mai mult ne-a răcorit. După-amiaza, a început să se vadă o ridicătură dinspre lanţul Hebridelor. Cursa noastră, care înconjura insulele interioare, ne ducea de la vest către sud, astfel că abia am zărit ridicătură şi am ieşit dintre acele insule.

Alan şi cu mine stăteam în sala cabinelor cu uşile deschise şi fumam din cei mai bun tutun al căpitanului. Atunci ne-am putut povesti vieţile unul altuia.

Eu am început, descriindu-i întreaga mea nenorocire. A ascultat cu multă bunăvoinţă. Dar, când am pomenit despre bunul meu prieten, domnul Campbell, Alan a tresărit şi a strigat că-i urăşte pe toţi cei care poartă un asemenea nume.

— De ce? am întrebai eu. E un om cu care poţi să fii mândru că dai mâna.

— Nu am cum să fiu de folos unui Campbell, mi-a zis el, decât legându-i o ghiulea de gât.

— De ce, Alan, îi urăşti pe Campbelli?

— Ştii foarte bine că fac parte din neamul Stewart din Appin. Cei din familia Campbell ne-au gonit şi ne-au hăituit. Ne-au luat pământurile prin înşelătorie şi niciodată luptând cu sabia în mână.

— Tu, care eşti aşa de risipitor cu nasturii tăi, i-am zis, nu cred că ai putea fi un judecător bun.

El zâmbi.

— Sunt darnic asemeni omului de la care am căpătat nasturii. Îi vorba de tatăl meu, bietul Duncan Stewart, Dumnezeu să-l odihnească! Era cel mai de treabă om. Şi cel mai bun mânuitor de sabie din Hielands, David.

— Cred că nu era omul care să îţi lase prea multă avere.

— Adevărat, îmi răspunse Alan. Mi-a lăsat doar atât cât să mă acopăr şi puţin pe deasupra. Şi astfel am ajuns la sfârşitul inventarului, ceea ce a aruncat o umbră întunecată asupra caracterului meu şi mi-ar fi produs mâhnire în continuare, dacă m-aş mai fi aflat printre uniformele roşii.

— Cum? l-am întrebat. Ai servit în armata engleză?

— Da. Însă am dezertat la Preston Pans, ca să trec de partea cea dreaptă, lucru care m-a reconfortat.

Nu prea împărtăşeam punctul lui de vedere. Să dezertezi când te afli sub arme înseamnă pierderea onoarei. Dar eram prea tânăr şi suficient de isteţ ca să nu-mi spun gândul.

— Vai, vai, am făcut eu, asta se pedepseşte cu moartea!

— Da, îmi răspunse el. Dacă ei pun mâna pe mine mă aşteaptă spânzurătoarea.

— Şi atunci, cerule, am strigat, dacă eşti un rebel condamnat şi un dezertor şi un om al regelui Franţei, ce te aduce înapoi în ţara asta? Îţi baţi joc de norocul care te-a ajutat până acum…

— Fii serios, mi-a răspuns el, am fost în Scoţia în fiecare an din patruzeci şi şase până acum.

— De ce?

— Vezi tu, îmi este dor de prieteni şi de ţară, făcu el. Franţa e un loc frumos, fără îndoială, dar îmi e dor de iarba neagră şi de căprioarele de la noi. Apoi mai fac şi alte lucruri. Din când în când, iau cu mine câţiva flăcăi care să îl servească pe regele Franţei. E vorba de recruţi. Asta aduce ceva bani. Dar principalul lucru rămâne treaba pe care o am cu şeful meu, Ardshiel.

— Am crezut că te interesează doar Appin.

— Da, dar Ardshiel este căpitanul clanului, mi-a zis el încercând să

mă lămurească. Vezi tu, David, cel care este un om atât de important, care are sânge nobil, poartă numele regilor noştri, e obligat în prezent să trăiască într-un oraş din Franţa, ca un oarecare. Arendaşii lui din Appin trebuie să îi plătească o rentă regelui George. Dar inimile lor au rămas fidele adevăratului lor şef. Datorită devotamentului lor, dar şi unor mici presiuni şi chiar ameninţări făcute asupra lor, biata populaţie de acolo s-a hotărât să-i plătească şi o rentă lui Ardshiel. Ei, bine, David, eu sunt cel care duce banii şefului.

Îmi arătă apoi centura la care ţinea banii.

— Deci ei plătesc ambele dări? am întrebat eu.

— Da, David, mi-a răspuns el. Căpitanului i-am spus o altă poveste, bărbate. Acesta este însă adevărul curat. Şi e minunat pentru mine că nu prea trebuie să-i silesc să-mi plătească. Mă bazez însă pe rudele mele şi pe prietenul tatălui meu, James of the Glens. James Stewart era fratele vitreg al lui Ardshiel. Acesta primeşte banii şi îi administrează.

Era pentru prima oară când auzeam despre James Stewart, care va deveni vestit după ce a fost spânzurat. Dar acest lucru mă interesa mai puţin atunci, pentru că mă simţeam copleşit de generozitatea bieţilor scoţieni.

— E un lucru nobil, am strigat. Sunt un liberal sau chiar ceva mai mult de atât, dar mi se pare ceva nobil.

— Da, a făcut el. Eşti un liberal, dar mai ales un gentleman. Dacă ai fi fost unul din neamul blestemat al Campbellilor, ai fi scrâşnit din dinţi ascultând povestea asta. Dacă ai fi fost Vulpoiul Roşu…

Când pronunţă acest nume, dinţii lui se încleştară şi încetă apoi să mai vorbească. Am văzut multe chipuri înverşunate, dar niciodată unul aşa de fioros precum cel al lui Alan, când a rostit acel nume…

— Dar cine e Vulpoiul Roşu? am întrebat, speriat, dar şi curios.

— Cine e? urlă Alan. Când oamenii din clan au fost zdrobiţi la Culloden şi cauza noastră a fost definitiv pierdută, iar caii călcau pe cel mai bun sânge al nordului, Ardshiel a trebuit să fugă ca o căprioară în munţi, el, cu soţia şi cu copiii săi. Am făcut un lucru bun înainte de a-l îmbarca. În vreme ce el se afla în iarba neagră, un pungaş de englez, care nu ştia cum să-i vină de hac, i-a atacat drepturile. Astfel, pas cu pas, un Campbell, roşcovanul Colin of Glenure…

— Lui îi spui Vulpoiul Roşu? l-am întrebat.

— Îmi aduci coada lui? nu s-a putut stăpâni Alan. Da, despre el este vorba. Pentru a-şi atinge scopul, a pregătit actele ca să fie numit, de regele George, reprezentantul lui pe domeniul Appin. La început n-a forţat lucrurile, dându-se bine pe lângă Sheamus, adică James Glens, ruda stăpânului meu. Cu timpul însă, i-a ajuns la urechi ceea ce ţi-am povestit, respectiv cum bieţii oameni din Appin, fermierii şi arendaşii,

trudeau ca să poată plăti cea de-a doua rentă şi s-o trimită peste mare la Ardshiel şi tovarăşii săi. Cum ai zis că este fapta lor?

— Nobilă, i-am răspuns.

— Eşti deasupra tuturor liberalilor! a strigat Alan. Aflând acestea, în el a început să fiarbă sângele negru de Campbell. Scrâşnea din dinţi. Ce crezi c-a făcut, Davie? A scos la licitaţie fermele, pentru a fi arendate la un preţ mai ridicat. În răutatea lui, îşi făcuse următorul plan: „vor veni alţii, care vor plăti mai mult decât aceşti Stewart, Maccol şi Macrob, cum se numesc cei din clanul meu, iar Ardshiel va ajunge cerşetor la drumul mare în Franţa''.

— Şi ce s-a întâmplat? l-am întrebat eu.

Alan a lăsat jos pipa şi şi-a pus mâinile pe genunchi.

— N-ai cum să ghiceşti? Aceşti Stewart, Maccol şi Macrob, deşi plătesc două rente, una pentru regele George, prin forţa lucrurilor, cealaltă pentru Ardshiel, datorită bunătăţii lor, i-au oferit un preţ mai bun decât oricare alt Campbell din Scoţia largă.

Şi unde nu i-a căutat el! Pe malurile râului Clyde, la răscrucea Edinburghului… I-a căutat şi i-a rugat să vină la el, ca să moară de foame neamul Stewart şi să se bucure familia Campbell, jivinele cu păr roşcat!

— E o poveste ciudată, Alan, i-am zis eu, dar şi frumoasă. Deşi sunt un liberal, mă bucur că ticălosul a fost învins.

— Învins? El? a izbucnit Alan. Ştii prea puţine despre neamul Campbell şi mai ales despre Vulpoiul Roşu. El, învins? Nu. Nici nu va fi, până nu i se va vărsa sângele pe dealurile din preajmă. Dar va veni ziua, David, bărbate, când voi avea timpul şi plăcerea de a vâna puţin. Nu este ascunzătoare în toată Scoţia care să-l ferească de răzbunarea mea!

— Hei, Alan, i-am zis, nu eşti prea înţelept, nici prea creştin, ca să scoţi asemenea vorbe mânioase. Acestea nu-i vor face niciun rău omului căruia îi spui Vulpoiul Roşu, dar nici ţie vreun bine. Ia spune-mi toată povestea. Ce-a făcut?

— Vezi, David, continuă el, fiindcă n-a putut să-i deposedeze de bunurile lor pe cale cinstită, a jurat că o va face prin orice mijloace. Ardshiel trebuia să moară de foame. Asta era ţinta lui. Iar cei care îl hrăneau în exil trebuiau goniţi cu orice preţ de pe pământurile lor. Astfel că a venit, de această dată având în spatele lui avocaţi, acte şi soldaţi. Astfel că oamenii de treabă din ţinut trebuie să îşi facă bagajele şi să plece, să iasă din casele părinţilor lor, să dispară din locurile unde s-au născut şi au crescut. Şi cine urmează să-i înlocuiască? Nişte cerşetori, nişte oameni fără căpătâi.

— Lasă-mă să îţi spun ceva, am intervenit. Fii sigur că, dacă aceştia plătesc mai puţin la arendă, înseamnă că guvernul e amestecat în treaba asta. Nu e vina lui Campbell, omule, ci a ordinelor pe care le-a

primit! Iar dacă îl vei ucide pe acest Colin mâine, ce bine crezi că vei face? Va fi îndată trimis un alt reprezentant al regelui.

— Eşti bun la luptă, mi-a răspuns prietenul meu, dar tot sânge de liberal îţi curge prin vene!

După aceste cuvinte, Alan a căzut pe gânduri şi multă vreme a stat supărat şi n-a mai zis nimic.

Capitolul XIII

DEPARTE DE BRIC

Se făcuse deja târziu, noaptea, şi era destul de întuneric pentru acea perioadă din an, în care este mai multă lumină, când Hoseason a băgat capul pe uşa sălii unde ne aflam.

— Hei, a strigat el, vino afară şi vezi dacă poţi pilota.

— Iar ai venit cu vreo o şmecherie? făcu Alan.

— Arăt eu ca unul care umblă cu şmecherii? strigă iar căpitanul. Am alte lucruri la care să mă gândesc. Bricul meu e în mare pericol!

După cât era de încruntat şi după cât de afectat vorbea despre vasul lui, am înţeles că era foarte cinstit în clipele acelea. Astfel că Alan şi cu mine, fără teamă de vreo capcană, am păşit pe punte.

Nu mi s-a părut a fi o noapte atât de cumplită pentru navigaţie. Chiar începusem să mă întreb ce l-o fi speriat aşa de tare pe căpitan, când bricul s-a ridicat brusc pe vârful unui val înalt. Hoseason ne-a arătat ceva şi a strigat către noi ca să ne uităm într-acolo. Ceva mai încolo de prora aflată sub vânt, se ivi un fel de clocot peste marea laminată de lună. Imediat după aceea, am auzit un zgomot neobişnuit.

— Cum numeşti asta? l-a întrebat căpitanul mohorât.

— Spargerea valurilor de o stâncă, i-a răspuns Alan. Acum ştii şi unde. Ce altceva mai vrei să afli?

— E singura de pe aici? întrebă Hoseason.

Ca să fie sigur, chiar când vorbea, fenomenul se repetă mai departe, spre sud.

— Iată! zise Hoseason. Vezi chiar dumneata. N-am ştiut nimic despre stâncile astea aflate în plină mare. Dacă aş fi avut vreo hartă sau dacă Shuan ar fi trăit, nu pentru şaizeci de guinee, şi nici măcar pentru şase sute nu mi-aş fi băgat iahtul în grămada asta de stânci submarine! Dumneata, domnule, care trebuia să ne conduci pe aici, nu ai nimic de spus?

— Mă gândesc, îi zise Alan. Stâncile astea se numesc Torran Rocks.

— Sunt multe pe aici?

— Sincer să fiu căpitane, nu sunt pilot de meserie. Dar, dacă îmi

amintesc bine, se întind pe distanţa a zece mile, îi răspunse prietenul meu.

— Cum? sări Hoseason. Atunci, domnule Riach, va trebui să schimbăm direcţia vasului. Cred că am ajuns destul de aproape de capătul insulei Mull. Va trebui să ne ferim de ţărmul ei, într-o parte, şi de stânci, în cealaltă parte. De acum încolo ne va fi foarte greu, ne-am putea izbi în orice moment.

Apoi dădu ordin cârmaciului şi îl trimise pe domnul Riach la gabierul[1] mic. Nu se aflau decât cinci oameni pe punte, punându-i la socoteală şi pe ofiţeri. Aceştia erau cei mai pricepuţi în meseria lor. Astfel, aşa cum am spus, i-a revenit domnului Riach sarcina să urce pe catarg. Acolo avea să stea şi să se uite pentru a-i vesti pe cei de pe punte despre tot ce se observa.

— Către sud, marea este destul de încărcată, ne strigă el, nu după mult timp. Pare a fi mai curată către ţărm.

Cu cât ne apropiam mai mult de ţărm, recifurile începeau să se distingă ici şi colo, în drumul nostru.

Domnul Riach ne striga uneori pentru a schimba direcţia. O stâncă a apărut odată atât de aproape de navă încât spuma făcută de valurile tăiate de ea au ajuns pe punte şi ne-a stropit ca ploaia.

Luminozitatea nopţii ne-a permis să distingem acele periculoase recife la fel de bine ca ziua, ceea ce a fost, poate, chiar înfiorător. Am putut vedea, astfel, chipul căpitanului, care stătea lângă cârmaci, când pe un picior, când pe celălalt, uneori înghiontindu-l pe cel de lângă el, mereu uitându-se în jur şi ascultând orice zgomot, nepăsător şi rece precum oţelul. Nici el, nici domnul Riach nu arătaseră prea bine în timpul luptei. Pot spune însă că erau neîntrecuţi în meseria lor adevărată şi îi admiram în clipele acelea ce atât mai mult cu cât Alan mi se părea cam palid.

1 Gabier – parte a catargului unei nave (n.r.)

În acest timp, cotind când într-o parte, când în cealaltă, pentru a evita stâncile, urmărind ţărmul si folosind cu pricepere vântul, am înconjurat Iona şi am pornit-o de-a lungul insulei Mull.

Curentul produs de maree era foarte puternic în capătul limbii de pământ şi a împins bricul într-o parte. Două mâini au apucat cârma şi Hoseason ar fi vrut să le vină în ajutor. Nu era un lucru obişnuit ca să vezi trei bărbaţi puternici luptându-se cu axul cârmei, iar acesta, asemeni unei fiinţe vii, îi înfrunta şi îi dădea peste cap.

Ar fi fost pericol mare în momentele acelea pentru noi, dacă marea n-ar fi fost, pentru un timp, lipsită de stânci. Domnul Riach ne-a

anunţat, de altfel, că de sus, apa se vede curată, fără niciun fel de obstacol, înaintea noastră.

— Ai avut dreptate, domnule, i-a spus Hoseason lui Alan. Ai salvat bricul. N-o să uit asta când ne vom încheia socotelile.

— Feriţi! strigă domnul Riach chiar în clipa aceea. Stâncă pe direcţia vântului!

Fluxul smulse nava, scoţându-i pânzele din bătaia vântului. Începu să se învârtă ca o sfârlează, iar în clipa următoare se izbi de stâncă atât de puternic încât ne-a aruncat pe toţi pe jos şi aproape că l-a smuls pe domnul Riach din locul său aflat pe catarg.

Eram destul de ameţit, pentru că abia puteam înţelege ceea ce se întâmpla.

I-am văzut pe domnul Riach şi pe marinar îmbulzindu-se în jurul unei bărci. Deşi năucit, am fugit să-i ajut. De îndată ce am început să lucrez alături de ei, mintea mi s-a limpezit.

Din clipele acelea nu-mi amintesc decât că l-am întrebat pe Alan, care se uita spre ţărm, unde ne aflam. Iar el mi-a răspuns că locul acela era cel mai prost ales în ceea ce îl privea, întrucât era proprietatea neamului Campbell.

Unul dintre oamenii răniţi a fost pus de veghe pentru a ne avertiza de pericolele ce ne pândeau. Barca era gata să fie lăsată la apă, când omul ne-a strigat:

— Pentru Dumnezeu, păzea!

După tonul lui am înţeles că se întâmplă ceva cu totul ieşit din comun. A urmat o hulă uriaşă, care a ridicat bricul şi l-a zguduit.

Fie că strigătul lui a venit prea târziu, fie că nu m-am ţinut destul de bine, nu ştiu. Doar că m-am trezit în apa învolburată.

M-am scufundat şi am înghiţit o mare cantitate de apă. Apoi am revenit la suprafaţă şi am văzut luna strălucind, după care iar am fost acoperit de apă. Se spune că dacă un om se duce la fund a treia oară, o face definitiv.

Nu m-am luat după acest lucru, nici nu mi-ar plăcea să scriu de câte ori m-a acoperit marea şi de câte ori am ieşit din nou la suprafaţă. După un timp, am fost aruncat înainte, împins, apoi absorbit de mare pe de-a-ntregul. Lucrul acela mi se părea destul de distractiv, astfel că nu m-am speriat.

Mi-am dat seama că mă agăţasem de o vergă a navei, ceea ce mi-a fost de mare ajutor. De îndată ce am ajuns într-un loc cu apă mai liniştită, mi-am revenit pe de-a-ntregul. M-am mirat cât de departe mă aflam de bric. Am strigat către acesta, dar nimeni nu m-a auzit.

M-am calmat şi am început să înţeleg că un om poate muri la fel de bine de frig, nu doar pentru că înghite apă. Ţărmurile insulei Earraid nu erau prea departe. Am văzut cum razele lunii luminau buruienile şi făceau să strălucească mica de pe stânci.

Mi-am zis, în gând, că nu puteam ajunge până acolo.

Nu ştiam să înot, pentru că Essen Water, lacul din vecinătatea casei mele părinteşti, era foarte mic. Dar, când am început să bat apa cu mâinile şi picioarele în jurul vergii, mi-am dat seama că mă mişcăm. Munceam mult şi mă deplasam foarte puţin. Dar, după o oră de trudă, am ajuns într-un golfuleţ înconjurat de o plajă nisipoasă şi de coline nu prea înalte.

Acolo, marea era liniştită. Lumina lunii nu era foarte intensă. În adâncul inimii, mi-am zis că nu mai văzusem niciodată un loc atât de pustiu şi de nefericit. Dădusem însă de pământ uscat şi când, în cele din urmă, am lăsat verga şi am călcat pe ţărm cu picioarele mele, nu vă pot povesti cât eram de obosit şi de fericit. Noaptea aceea de trudă mă obosise groaznic. Niciodată nu i-am mulţumit lui Dumnezeu mai mult ca atunci, şi ştiu că aveam de ce.

Capitolul XIV

INSULIŢA

Odată ce am ajuns pe acel ţărm, pentru mine a început cea mai nefericită parte a aventurilor mele. Dimineaţa nu era prea departe și, deşi vântul nu mai sufla pe uscat, noaptea era friguroasă. N-am îndrăznit să stau jos deoarece mi-am dat seama că aş fi îngheţat, ci mi-am scos pantofii şi am început să umblu prin nisip cu picioarele goale şi să mă lovesc uşor peste piept ca să mă încălzesc. Mi-era teamă să mă gândesc ce se întâmplase cu ceilalţi membri ai echipajului. Cu hainele ude şi obosit, cu durerea de burtă cauzată de foame, aveam destule necazuri şi fără asta. Aşa că, am pornit spre est de-a lungul coastei sudice, sperând să găsesc un adăpost unde să mă încălzesc şi să aflu, poate, noutăţi, despre cei pe care îi pierdusem.

În cel mai rău caz, m-am gândit că soarele avea să răsară curând şi că îmi voi usca astfel hainele.

După un scurt timp, a trebuit să mă opresc fiindcă am ajuns la un braţ de mare care părea că pătrundea adânc spre uscat. Cum nu aveam mijloacele necesare ca să îl traversez, a trebuit să îmi schimb direcţia şi să pornesc încotro mi se părea că se termină.

La început, braţul de mare se îngusta, dar mai târziu, spre surprinderea mea, s-a lărgit iar. Mi-am scormonit mintea, dar nu am reuşit să îmi explic lucrul acela. În cele din urmă am dat peste o ridicătură şi am înţeles că mă aflam pe o insuliţă, searbădă, înconjurată de pretutindeni de apa sărată a mării.

În loc să mă usuc la soarele care răsărea, a trebuit să înfrunt ploaia care s-a pornit. Soarta mea a devenit vrednică de milă.

Brusc, mi-am amintit de vergă[1]. Ceea ce mă ţinuse la suprafaţă pe valuri mă va putea ajuta şi la traversarea acelui braţ de mare. M-am urcat pe ridicătură cu acest gând, să mă orientez şi să mă întorc în locul de unde venisem.

În cele din urmă am ajuns iar în golfuleţul unde nimerisem prima oară, dar eram mai mult mort decât viu. La prima vedere, mi s-a părut că verga se afla mai departe decât acolo unde o lăsasem. Nisipul neted, şi tare sub picioare era aşezat în mod gradat, ceea ce mi-a permis să înaintez în larg până când apa mi-a ajuns la gât, iar valurile mici mă loveau în faţă.

[1]Vergă – bară fixă sau mobilă care serveşte la susţinerea velelor, (n.r.)

La adâncimea aceea însă nu mă mai puteam bizui pe picioare şi nu am mai îndrăznit să mă aventurez în larg. Verga se vedea plutind liniştit la vreo douăzeci de picioare înaintea mea.

Suportasem totul bine până la acea ultimă dezamăgire. De îndată ce am revenit pe ţărm, m-am prăbuşit la pământ, în nisip, şi am plâns.

Timpul pe care l-am petrecut pe insulă mi se pare şi azi atât de îngrozitor, încât aş vrea să nu mai povestesc despre el. Ştiam că orice crustaceu e bun de mâncat. Printre stâncile insulei am găsit multe scoici, pe care abia am putut să le smulg din locurile unde se găseau. Am găsit unele mici, cărora englezii le zic „buckies”. Cu două dintre ele mi-am rezolvat problema hranei, mâncându-le reci, aşa cum le vânasem.

Canalul care taie insula dinspre ţinutul lui Ross, se deschide spre nord într-un golf, care se închide iar, pe ţărmul numit Sound of Iona. Vecinătatea acelui loc am ales-o ca să îmi fac un adăpost.

Crustaceele creşteau în număr mare acolo, iar când venea refluxul le ciuguleam repede. Dar mai aveam un motiv să mă instalez în acea zonă. De pe micuţa colină care se ridica lângă golf, se zărea o fostă biserică şi acoperişurile de la casele celor ce locuiau în Iona.

Pe de altă parte, peste ţinutul lui Ross, o zonă foarte joasă, vedeam că se ridica fumul, ziua şi noaptea, ca de la o gospodărie aflată într-o

depresiune.

Urmăream mereu să văd dacă nu apare vreo barcă sau cineva care să se îndrepte către Ross. Încă ploua iar eu am adormit, la fel de ud, supărat, dar întărit totuşi de gândul că nu departe de mine se aflau vecinii mei de pe insula Iona.

Charles al Il-lea declarase că un om poate sta fără adăpost în climatul Angliei mai multe zile decât în oricare altă ţară din lume. Era,evident, afirmaţia unui rege care avea un palat şi se schimba numai cu haine uscate. Probabil că el a avut noroc atunci când a fugit de la Worcester, fiind mai avantajat decât mine pe insuliţa aceea. Deşi era în mijlocul verii, plouă mai mult de douăzeci şi patru de ore, iar norii nu se împrăştiară decât în după amiaza celei de-a treia zile.

Atunci s-au întâmplat şi incidentele. Dimineaţa am văzut o căprioară roşie, care-şi expunea coarnele, stând în ploaie pe o ridicătură de pe insulă. Dar de-abia ce m-a văzut ridicându-mă de sub stânca unde mă adăposteam, că a şi fugit.

M-am gândit că trecuse înot braţul de mare.

Puţin mai târziu săream din nou după scoicile mele. Am văzut o monedă de o guinee care a căzut lângă o stâncă din faţa mea şi a ajuns sub apă. Când marinarii mi-au dat înapoi două treimi din suma pe care o primisem de la Ebenezer, nu mi-au restituit şi punga de piele pe care o aveam de la tatăl meu. Astfel că, din ziua aceea, mi-am pus aurul într-un buzunar închis cu un nasture. În momentul acela, mi-am dat seama că avea o gaură. Am băgat repede mâna în buzunar, ca să îmi verific bănuiala. Dar asta înseamnă să încui grajdul după ce armăsarul fusese furat.

Plecasem de pe chei, de la Queen’s Ferry, cu aproape cincizeci de lire sterline. N-am mai găsit, în clipa aceea, decât două monede de câte o guinee şi un şiling din argint.

Este adevărat că am cules cea de-a treia guinee puţin mai târziu. Zăcea, strălucitoare, pe un petic de iarbă. Posedam astfel o avere de trei lire sterline şi patru şilingi, bani englezeşti. Reprezenta moştenirea mea legală, care nu-mi prea era de folos pentru a nu muri de foame pe insuliţa aceea din extremitatea sălbatică a Scoţiei.

În nord-vestul Earraid-ului se află o stâncă înaltă, pe care, deoarece avea un vârf foarte plat şi de acolo puteai vedea ţinutul Sound, am început să o frecventez. Nu prea stăteam în acelaşi loc, decât în timpul somnului, pentru că starea mizerabilă în care mă găseam nu îmi dădea pace. De aceea tot umblam, mă urcam şi mă dădeam jos de pe stânci, mişcându-mă prin ploaie.

De îndată ce s-a ivit soarele, m-am aşezat în vârful acelei stânci ca să mă usuc. Plăcerea provocată de soare este un lucru care nu poate fi descris. M-a făcut să mă gândesc, cu bucurie, la sfârşitul necazurilor mele, crescân- du-mi astfel moralul, căci eram disperat.

De asemenea, am cercetat marea şi insula Ross cu mult interes. La sud de stânca mea, o parte a insulei se ridica şi ascundea vederii oceanul, astfel că o barcă putea să se apropie de mine din partea aceea şi n-aş fi avut cum să o sesizez.

Brusc, o ambarcaţiune cu pânză maronie şi doi pescari la bord a început să se învârtă pe lângă un colţ al insulei, plecând spre Iona. Am ţipat cât am putut, apoi m-am ridicat în genunchi pe vârful stâncii şi mi-am încrucişat mâinile, rugându-mă de ei. Se aflau destul de aproape ca să mă audă. Le-am distins chiar şi culoarea părului. Nu exista nicio îndoială că m-au observat, pentru că au început să strige în limba galeză şi să râdă. Doar că barca nu s-a întors, ci a pornit mai departe, în linie dreaptă către Iona.

Nu puteam să cred că erau atât de răi, de aceea am început să alerg pe ţărm sărind printre stânci şi strigând după ei. Chiar şi când am ajuns prea departe ca să îmi mai audă vocea, tot am mai strigat în urma lor. Dar, când am înţeles că nu mai era nicio speranţă, îmi venea să mor.

În ziua următoare, a patra din îngrozitoarea perioadă petrecută acolo, m-am trezit foarte slăbit. Dar strălucirea soarelui şi limpezimea aerului, faptul că am mâncat nişte scoici gustoase m-au revigorat şi mi-au crescut moralul.

Abia m-am întors pe stânca mea, unde mergeam imediat după ce mâncam ceva, şi am şi observat o barcă venind dinspre Sound, având partea din faţă orientată către mine.

N-am mai putut sta locului, ci am fugit pe plajă, sărind printre stânci, ca să mă apropii cât mai mult de ea. Am intrat în apă strigând şi a fost o minune că nu m-am înecat. Picioarele îmi tremurau de emoţie, iar gura mi se uscase, astfel că a trebuit să mi-o umezesc cu apă de mare pentru a mai putea striga iar.

În această vreme, barca se apropia. Mi-am dat seama că era aceeaşi pe care o văzusem cu o zi înainte şi avea la bord aceiaşi oameni. I-am recunoscut după păr, care la unul avea o strălucire spre galben, iar la celălalt spre negru.

Se mai afla însă un om cu ei şi părea să fie de familie bună.

După ce s-au apropiat, vorbind încet, la un moment dat s-au oprit, lăsând barca să plutească în voia ei. În ciuda rugăminţilor mele neîncetate, nu şi-au reluat drumul, iar ceea ce m-a speriat cel mai mult a fost că omul nou apărut la bord râdea în timp ce vorbea şi se uita la mine.

Apoi s-a ridicat şi mi s-a adresat într-o limbă ciudată. În timp ce îmi vorbea făcea diverse gesturi din mână.

I-am răspuns că nu ştiam galeza. Atunci s-a supărat. Mi-am dat seama că el credea că îmi vorbeşte în englezeşte. Ascultându-l foarte atent, am prins cuvântul „whateffer” de mai multe ori. Restul însă era

în galeză şi pentru mine însemna acelaşi lucru cu greaca sau ebraica.

— „Whatever”, i-am zis eu, ca să-i arăt că am înţeles ceva din ce vorbea el.

— Da, da, a făcut el, apoi s-a uitat la ceilalţi oameni ca şi cum ar fi vrut să le zică: „V-am spus doar că ştiu engleza”.

După care a pornit-o mai departe în galeză.

Am distins alt cuvânt, „tide”. Am avut apoi un licăr de speranţă. Mi-am amintit să dădea din mâini arătând spre insula Ross.

— Vrei să spui că la sfârşitul fluxului…

N-am apucat să îmi termin fraza.

— Da, da, a făcut el. Flux.

M-am întors cu spatele la barcă. Sfătuitorul meu a început iar să vorbească şi să râdă împreună cu ceilalţi doi. Am refăcut drumul pe care venisem, sărind printre pietre şi am început apoi să fug cum nu o mai făcusem niciodată.

După aproape o jumătate de oră am ajuns pe malul golfului. Apa lui scăzuse mult, îmi ajungea până la genunchi, şi am trecut-o plescăind-o cu picioarele, ajungând astfel pe celălalt mal, pe insula principală a micului arhipelag.

Un băiat crescut pe mare n-ar fi stat nici măcar o zi pe Earraid, care este ceea ce oamenii numesc o insuliţă doar în timpul fluxului, pe care se poate ajunge sau de pe care poţi pleca de cel puţin două ori pe zi, fără ca măcar să te uzi!

Chiar şi eu, dacă aş fi stat şi aş fi observat mareele în loc să caut scoici, dacă m-aş fi gândit puţin la acel lucru, în loc să îmi deplâng soarta, aş fi ghicit repede despre ce era vorba şi aş fi părăsit de îndată insuliţa.

Am văzut de multe ori oameni proşti sau păcătoşi. Şi unii şi alţii plătesc tribut până la urmă incapacităţii lor. Cred însă că proştii o fac primii.

Capitolul XV

FLĂCĂUL CU NASTURE DE ARGINT, PRIN INSULA MULL

Ross of Mull, unde ajunsesem, era accidentată şi nu se vedea pe nicăieri nicio potecă, ca şi pe insuliţa pe care tocmai o părăsisem. Era plină de mărăcini şi stânci. M-am îndreptat imediat către locul de unde văzusem că ieşea fum.

În ciuda slăbiciunii mele şi a dificultăţii drumului parcurs, am ajuns

la o casă aflată în fundul unei văi, cam pe la cinci sau şase după-amiaza. Locuinţa aceea era scundă şi lungă, acoperită cu ierburi şi construită cu pietre fără mortar. În faţa acesteia stătea un om care îşi fuma pipa la soare.

Cu puţina engleză pe care o ştia, m-a făcut să înţeleg că marinarii de pe bric ajunseseră întregi pe ţărm şi că, în ziua următoare, mâncaseră câte ceva chiar în casa aceea.

— Se afla unul printre ei îmbrăcat ca un gentleman? am întrebat eu.

Mi-a răspuns că toţi purtau haine grosolane. Dar unul dintre ei avea pantaloni bufanţi şi ciorapi lungi, spre deosebire de ceilalţi.

— Avea şi pălărie cu pene? am întrebat iar.

Mi-a răspuns că nu, că era cu capul descoperit ca şi mine.

La început am crezut că Alan îşi pierduse pălăria. Apoi mi-am amintit de ploaie şi am judecat că, mai degrabă, şi-a scos-o şi a pus-o sub haină. Acest lucru m-a făcut să zâmbesc, în parte pentru grija pe care prietenul meu o avea pentru obiectele de îmbrăcăminte, dar şi pentru capriciile lui relativ la modă.

Brusc, bătrânul s-a bătut cu palma pe frunte şi a strigat la mine dacă nu eram, cumva, flăcăul cu nasture de argint.

— Eu sunt, am răspuns.

— Foarte bine atunci, mi-a zis bătrânul. Am să-ţi spus ceva legat de felul în care îţi poţi urma prietenul în ţinutul său. Se află în Torosay.

Apoi m-a întrebat cum m-am descurcat şi i-am povestit câte ceva despre ceea ce păţisem. După ce am terminat, m-a luat de mână, m-a condus în coliba lui şi m-a prezentat soţiei lui, cu atâta respect, de parcă ea era regina, iar eu un duce.

Femeia, de treabă, mi-a pus dinainte pâine de ovăz şi friptură rece de cocoş de munte. M-a bătut cu palma pe umăr şi mi-a zâmbit lot timpul, deoarece nu ştia engleza.

Bătrânul, ca să nu se lase mai prejos, mi-a adus un punch tare, aşa cum se face în ţinutul lor. În timp ce mâncam, şi după aceea, în timp ce serveam băutura, am început să cred că soarta îmi zâmbea din nou, iar casa aceea, deşi era plină de fum şi de găuri ca o strecurătoare, mi se părea un palat.

Punch-ul m-a făcut să năduşesc şi mi s-a făcut un somn teribil. Bieţii oameni m-au lăsat să zac în locul unde adormisem. Astfel că abia în ziua următoare, pe la prânz, am pornit iar la drum, uşurat şi restabilit după primirea ce mi se făcuse şi veştile pe care le aflasem.

Bătrânul, deşi am insistat, nu a vrut să primească niciun ban, ba mi-a dat şi boneta veche pe care o ţinea pe cap.

Mi-am zis, în sinea mea, că dacă aceia erau scoţienii cei sălbatici, cum li se spunea pe la noi, aş fi vrut ca şi englezii mei să se sălbăticească în acelaşi fel.

Nu doar că am pornit târziu la drum, dar am şi hoinărit cam mult. Am întâlnit mulţi oameni, muncind pe ogoarele sărace, care nu hrăneau nici măcar o pisică, sau mânând turme de vaci micuţe prin comparaţie cu mărimea măgarilor.

Îmbrăcămintea obişnuită a scoţienilor de la munte, fiind interzisă încă de la Revoltă, iar oamenii obligaţi să se îmbrace precum englezii, lucru care le displăcea, nu-i împiedica să apară în cele mai felurite costumaţii.

Am încercat să intru în vorbă cu ei pe drum, dar puţini cunoşteau engleza, iar aceştia erau, de obicei, cerşetori sau vagabonzi. Ştiam că Torosay trebuia să fie punctul final al călătoriei mele şi le-am repetat acest nume pentru a fi îndrumat într-acolo. Dar, în loc să îmi dea o indicaţie simplă, încercau să îmi vorbească mult în galeză, ceea ce mă scotea din sărite. Astfel, a fost o adevărată minune că am putut să îmi văd de drumul cel bun.

În cele din urmă, pe la opt seara, obosit, am ajuns la o casă izolată, unde m-am rugat să fiu primit. Am fost refuzat până ce am apelat la puterea banilor.

Atunci, stăpânul casei, care pretindea că nu ştie englezeşte şi mă gonea de la uşa lui prin semne, a început să vorbească binişor în graiul meu şi a fost de acord ca, pentru cinci şilingi, să mă lase să mă adăpostesc la el şi să îmi arate, a doua zi, drumul spre Torosay.

În ziua următoare ne-am trezit înainte de ora cinci dimineaţa. Dar şmecherul care mă găzduise a plecat imediat să care snopii, astfel că am plecat de la el abia după trei ore, după cum veţi afla, în urma unei înţelegeri dezavantajoase pentru mine.

Curând după ce am plecat am început să urcăm pe coasta unui deal. Am trecut pe partea cealaltă şi abia că nu se mai vedeau ferestrele casei lui, când mi-a spus că Torosay se afla drept înaintea mea şi că drumul cel mai bun pentru mine era o cărare care se vedea bine şi care trecea peste culmea unui deal.

— Nu prea mă interesează lucrul acesta, i-am răspuns, din moment ce tot mă însoţeşti.

Dar el mi-a vorbit în galeză, spunându-mi că nu ştie englezeşte.

— Dragul meu, i-am zis, am învăţat că îţi aminteşti de engleză doar atunci când vrei. Ce vrei ca să îţi aminteşti. Mai mulţi bani?

— Cinci şilingi, mi-a spus, şi te duc chiar acolo.

M-am gândit şi i-am oferit numai doi, pe care i-a primit bucuros. A insistat să i-i dau pe loc, fiindcă spunea că aduc noroc. Pentru el, nu pentru mine.

Cei doi şilingi nu l-au făcut să meargă decât câteva mile. La capătul acestei distanţe s-a aşezat jos şi şi-a scos pantofii din picioare, ca unul care vrea să se odihnească.

De data asta m-am înfuriat.

— Aha, am strigat la el, iar ai uitat engleza?

— Cam aşa ceva, mi-a răspuns.

Fierbeam şi am ridicat mâna să îl lovesc. El a scos un cuţit, s-a ghemuit şi se uita la mine ca o pisică sălbatică pregătită de atac. Atunci am uitat de toate, şi, furios, m-am aruncat asupra lui, i-am dat la o parte cuţitul cu mâna stângă şi cu dreapta l-am lovit în gură.

Eu eram un flăcău voinic şi înfuriat, în vreme ce el era cam prăpădit. S-a prăbuşit la pământ înaintea mea. Din fericire, când a căzut, cuţitul i-a scăpat din mână.

Am luat arma de jos, ca şi pantofii lui, plecând mai departe la drum după ce îl descălţasem şi îl lăsasem cu mâinile goale.

După o jumătate de oră de mers, am dat peste un voinic, care se mişca destul de repede, dar pipăia înaintea lui cu un baston. Era orb şi mi-a spus că era un catihet. Chipul lui nu mi-a plăcut însă. Părea întunecat, ameninţător şi ascuns.

De cum am început să mergem mai departe împreună, am observat că din buzunarul hainei i se vedea oţelul unui pistol. N-am putut însă înţelege de ce un om bisericos purta armă, nici felul în care orb fiind, o putea folosi.

I-am povestit despre ce păţisem cu ghidul meu, căci eram mândru de isprava mea, iar lauda de sine întrecea cu mult prudenţa. Când am menţionat că îi dădusem cinci şilingi a ţipat aşa de tare că mi-am dat seama că nu mai trebuia să-i amintesc şi de ceilalţi doi. M-am bucurat că nu-mi putea vedea roşeaţa din obraji.

— I-am dat prea mult? am întrebat cam reţinut.

— Mult prea mult! Eu te duc la Torosay pentru o înghiţitură de brandy. În plus, vei avea prilejul să însoţeşti un om deosebit.

I-am răspuns că nu înţelegeam cum mă putea conduce un orb, dar el a râs şi a zis că bastonul lui era mai bun decât ochii unui vultur.

— Şi nu doar atât, a continuat el. Cu mai mult timp în urmă, când se duceau lupte pe aici şi ţinutul era plin de arme, puteam trage bine cu puşca. Dacă aş avea un pistol cu care să încerc să nimeresc ceva, ai vedea ce bine îl folosesc!

I-am răspuns că nu purtam aşa ceva şi m-am ţinut mai la distanţă de el. Nu avea de unde să ştie, dar uneori pistolul din buzunar i se vedea în întregime. Oricum, soarele strălucea în oţelul armei. Dar, din fericire, el nu ştia acest lucru.

A început să îmi pună întrebări cu viclenie, pentru a afla de unde vin, dacă eram bogat, dacă îi puteam schimba o monedă de cinci şilingi, pe care mi-a declarat, chiar în acel moment, că o avea în buzunar, astfel că tot timpul se apropia de mine, iar eu încercam să îl evit.

Când i-am spus că aveam un pistol în buzunar, ca şi el, a tresărit. L-am ameninţat că, dacă nu va trece dealul către sud o să-i împrăştii

creierii pe jos.

Brusc, a devenit foarte politicos. Şi, după ce a încercat un timp să mă mai potolească, a început iar să vorbească în galeză şi a întins-o.

L-am urmărit cum se depărta, printre mărăcini, pipăind cu bastonul, până când a trecut de culmea dealului şi a dispărut în vale. Apoi am pornit iar la drum către Torosay, mulţumit că mergeam singur, mai bine decât însoţit de un om deosebit, aşa ca el.

Aceea a fost o zi ghinionistă. Cei doi, cu care o scosesem la capăt până la urmă, au fost cei mai ticăloşi oameni din toţi cei pe care i-am întâlnit în munţii Scoţiei.

La Torosay, aflat lângă Sound of Mull şi îndreptat către insula principală din arhipelagul Morven, atmosfera mi s-a părut deosebită. Cel care ţine un han acolo este mai primitor decât în părţile noastre, mai ales că nu are de-a face decât cu trântori şi beţivi. Hangiul pe care l-am întâlnit vorbea bine englezeşte şi a crezut că eram un fel de şcolar. M-a încercat să vadă dacă ştiu franceza şi n-am putut să-i ţin piept.

Apoi am trecut la latină, unde amândoi ne-am dovedit la fel de buni.

Această plăcută rivalitate ne-a făcut să ne împrietenim. Astfel că am stat şi am băut punch cu el, mai bine-zis am stat şi m-am uitat cum a băut el, până când s-a cherchelit şi a început să plângă pe umărul meu.

În cele din urmă, când hangiul nu a mai putut bea, m-a condus la un pat, unde am adormit repede.

De departe, mă simţeam mai puternic şi eram mai sănătos după alâtea încercări, decât fusesem la începutul lungii mele călătorii…

Capitolul XVI
FLĂCĂUL CU NASTURE DE ARGINT STRĂBATE MORVEN-UL

Există un feribot între Torosay şi Kinlochaline, care face curse regulate către insula principală. Amândouă ţărmurile din Sound se află în stăpânirea puternicului clan Maclean, iar cei care călătoreau alături de mine pe bac făceau parte, cam toţi, din acel neam. Căpitanul vasului, pe de altă parte, se numea Neil Roy Macrob. Din moment ce un Macrob îi era rudă lui Alan şi acesta din urmă însuşi mă trimisese pe respectivul feribot, nu ştiam cum să fac să pot discuta mai repede între patru ochi cu Neil Roy.

Ajungând la Kinlochaline, am avut ocazia să îl surprind pe Neil Roy într-un loc izolat de pe plajă şi i-am zis că eram sigur că făcea parte dintre oamenii lui Appin.

— Şi de ce nu? mi-a răspuns el.

— Caut pe cineva, am continuat. Mi-a trecut prin cap că aţi putea să-mi daţi veşti de la el. Se numeşte Alan Breck Stewart.

Şi, prosteşte, în loc să-i arăt nasturele de argint, i-am strecurat un şiling în palmă.

El s-a dat un pas înapoi.

— M-ai jignit greu, mi-a zis el. Nu în acest fel se poartă un om de onoare cu altul ca el. Cel despre care ai întrebat se află în Franţa, dar chiar dacă s-ar afla pe aici, iar chimirul ţi-ar fi plin de şilingi, tot nu i-aş clinti nici măcar un fir de păr.

I-am spus că greşisem şi, fără a mai pierde timpul ca să îmi cer scuze, i-am arătat nasturele de argint.

— Ei, asta-i altceva, mi-a zis el. Ar fi trebuit să începem cu sfârşitul. Dacă tu eşti flăcăul cu nasture de argint totul e în regulă, iar eu am sarcina ca tu să nu păţeşti ceva rău pe aici. Iartă-mă că ţi-am vorbit la supărare. Nu trebuie să pronunţi niciodată numele lui Alan Breck. De asemenea, să nu oferi niciodată bani murdari unui om de onoare din Hieland.

Nu mi-a fost uşor să îmi prezint scuzele. I-am zis, şi era adevărat, că nu visasem niciodată că mă va ridica la rangul de gentleman. Pe de altă parte, Neil, la rândul său, nu dorea să-şi prelungească întrevederea cu mine. Trebuia doar să îmi dea nişte indicaţii, nimic mai mult.

M-a îndrumat să trag în noaptea aceea la un han din Kinlochaline, să traversez Morven-ul, în ziua următoare, către Ardgour, iar noaptea să trag la casa unuia, John of the Claymore, care mă aştepta, în cea de-a treia zi urma să trec lacul de la Corran, apoi pe cel de la Balachulish, şi să întreb după aceea încotro se afla locuinţa lui James of the Glens, din Aucharn, în Duror of Appin.

Hanul din Kinlochaline era un loc urât şi zgomotos, o cocină de porci plină de fum, de paraziţi. Eram tare nemulţumit de acest lucru şi de indicaţiile greşite primite de la Neil. Cu toate acestea, mi-am zis că putea fi şi mai rău…

În ziua următoare, dis-de-dimineaţă, am întâlnit un om micuţ, voinic şi serios, care mergea foarte încet, citind uneori dintr-o carte şi punând degetul pentru a marca pasajul respectiv, îmbrăcat decent, astfel că părea un fel de cleric.

Mi-am zis că era un alt catihet, dar cu totul diferit de orbul din Mull. Părea, într-adevăr unul dintre cei trimişi de Societatea din Edinburgh pentru Propagarea Credinţei Creştine ca să evanghelizeze locurile sălbatice din nordul Scoţiei.

Se numea Henderland. Vorbea asemenea celor din sudul ţării, iar eu mă plictisisem să aud cum suna limbajul celor din nord. Şi, în afară de faptul că proveneam din aceeaşi regiune, am găsit că mai aveam şi alte puncte comune. Bunul meu prieten, pastorul din Essendean, tradusese în galeză un mare număr de imnuri şi cărţi de rugăciune, pe care le folosea Henderland şi le ţinea la mare cinste. De altfel, chiar citea una dintre acestea în momentul când ne întâlnisem.

Nu i-am povestit despre treburile mele mai mult decât era înţelept să o fac. De altfel, faptul că treceam prin Balachulish nu-i putea atrage prea mult atenţia, spre deosebire de Aucharn sau Duror, care erau localităţi mici şi izolate şi l-ar fi pus pe gânduri.

El mi-a spus multe despre munca sa şi oamenii în mijlocul cărora propovăduia, despre călugări şi iacobiţi, despre îmbrăcăminte şi alte curiozităţi din locuri şi timpuri diferite. Vorbea destul de moderat, blamând uneori Parlamentul, mai ales pentru că acesta formulase Actul Dezarmării în aşa fel, încât îi afecta mai mult pe cei care purtau costumele specifice regiunilor din nord decât pe cei care luptaseră efectiv împotriva englezilor.

Echilibrul de care dădea dovadă m-a făcut să-l întreb despre Vulpoiul Roşu din ţinutul Appin. Mi se părea firesc faptul că ştia multe despre un ţinut prin care călătorise nu o dată.

Mi-a răspuns că acolo lucrurile nu erau prea bune.

— E o minune că arendaşii de acolo găsesc bani să plătească birurile, fiindcă aproape sunt morţi de foame. Nu e vorba de o întâmplare, domnule Balfour. Aş fi vrut să fie aşa… Acei arendaşi nu au însă de ales. James Stewart din Duror, cunoscut şi ca James of the Glens, fratele vitreg al lui Ardshiel, şeful clanului, se poartă foarte urât cu ei. Mai e unul, care se numeşte Alan Breck…

— Ah! am strigat. Ce-i cu el?

— Poate că vântul îi duce acum la urechi vorbele noastre, îmi zise Henderland. E, în acelaşi timp, aici şi în altă parte. O adevărată pisică sălbatică. Nu m-ar mira să ne pândească mişcările chiar din tufişurile aflate în jurul nostru! Să nu crezi că aşa ceva e o glumă, domnule.

I-am zis că nu, iar el a repetat ultimele cuvinte.

— Probabil că aşa este, a continuat el. Mi se pare ciudat însă că nu îţi pasă de toate astea. Totuşi, aşa cum spuneam, acest Alan Breck este un om fără ruşine, un tip disperat. Se ştie că este mâna dreaptă a lui James. Viaţa lui s-a irosit degeaba. Se ascunde prin pădure şi se sperie de orice. Dar, dacă vreun arendaş nu-şi plăteşte la timp datoriile, imediat îl ameninţă cu pumnalul.

— Ce poveste neplăcută, domnule Henderland! N-aş mai vrea să o ascult.

— Nu-i chiar aşa, îmi zise el. Cei de acolo se şi iubesc şi ţin unul la altul. Acesta e un lucru foarte bun. Chiar dacă nu sunt creştini adevăraţi, sunt oameni de treabă.

— Dar ce ştiţi despre agentul regelui acolo?

— Colin Campbell? m-a întrebat Henderland. Şi-a băgat capul într-un cuib de viespi.

— Am auzit că vrea să-i dea afară cu forţa pe arendaşi, să-i scoată de pe pământurile lor.

— Da. Iar afacerea asta s-a auzit până departe, după cum vorbeşte lumea. Mai întâi, James of the Glens a dat târcoale pe la Edinburgh şi a venit cu nişte avocaţi, începând procesul. Apoi a venit iar Colin Campbell şi a învins, chiar şi pe cei de la visteria statului. Acum, am aflat că primul dintre arendaşi va fi izgonit mâine. Lucrul acesta se va face la Duror, chiar sub ferestrele casei lui James, ceea ce nu mi se pare o treabă prea înţeleaptă.

— Crezi că se vor bate? l-am întrebat.

— În principiu, mi-a răspuns Henderland, sunt dezarmaţi, sau aşa ar trebui, dar există multe arsenale ascunse în locuri sigure.

Astfel, am continuat să mergem şi să discutăm în cea mai mare parte a zilei. În cele din urmă, domnul Henderland, după ce şi-a exprimat plăcerea pe care i-o produsese tovărăşia mea şi mulţumirea că întâlnise pe un prieten al domnului Campbell, mi-a propus să facem o mică pauză de odihnă, iar noaptea să dormim în căsuţa lui aflată nu departe de Kingairloch.

Ca să vă spun adevărul, m-am bucurat. Nu mi-ar fi plăcut să ajung la John of the Claymore, mai ales că, după dubla mea aventură, cu ghidul şi cu căpitanul vasului, mi-era puţin teamă de highlanderii necunoscuţi.

Am fost deci de acord, ne-am strâns mâinile, iar după-amiază am ajuns la o căsuţă de pe malul lacului Linnhe. Soarele dispăruse deja în spatele munţilor Ardgour, care sunt lipsiţi cu totul de vegetaţie. Strălucea însă peste cei din Appin şi chiar mai departe.

Lacul era liniştit, doar pescăruşii ţipau de pe maluri. Locul avea ceva solemn şi odihnitor.

Abia am ajuns la uşa casei domnului Henderland că, spre marea mea surpriză, mai ales fiindcă mă obişnuisem deja cu politeţea highlanderilor, m-a dat la o parte destul de brutal, a intrat repede într-o cameră, a luat un borcan şi o linguriţă mică din corn, după care a început să tragă pe nas un praf. A strănutat sănătos, apoi m-a privit zâmbind.

— Am făcut un legământ, mi-a zis el. Am făcut legământ ca să nu-l port cu mine. Fără îndoială, este o privaţiune grea. Dar, când mă

gândesc la martiri, nu doar la cei scoţieni, ci la cei din întreaga creştinătate, mi se pare un fleac să renunţ, măcar un timp, la praful de prizat.

Înainte de a merge să ne culcăm, mi-a oferit o monedă de şase pence, care să-mi fie de folos la drum, pe care a scos-o din mica lui rezervă pe care o ţinea într-un orificiu din perete. La acel exces de bunătate nu am ştiut ce să fac. A fost însă atât de cinstit cu mine că mi-am dat seama că nu aveam de ales. Am făcut deci cum mi s-a părut mai bine şi l-am lăsat mai sărac decât mine.

Capitolul XVII

MOARTEA VULPOIULUI ROŞU

În ziua următoare, domnul Henderland mi-a găsit un om care avea o barcă şi traversa lacul Linnhe, în aceeaşi după-amiază, pentru a pescui în Appin. Voia să mă ia cu el, fiindcă era singur pe ambarcaţiune. Astfel am salvat o lungă zi de mers pe jos şi banii pe care i-aş fi dat pe două feriboturi.

În cele din urmă, am ajuns atât de aproape de coastă la intrarea în Loch Leven, încât am cerut să fiu lăsat pe ţărm. Vâslaşul meu, care era un tip onest şi respecta cuvântul pe care i-l dăduse catihetului, ar fi vrut să mă ducă până la Balachulish.

Aceasta însemna însă ca să mă ducă mai departe de destinaţia mea secretă. De aceea am insistat şi am fost lăsat pe ţărm pe lângă pădurea Lettermore sau Lettervore, fiindcă am auzit spunându-i-se în ambele feluri, care se găsea în ţinutul Appin.

Acolo n-am fost deranjat doar de un nor de ţânţari, ci mai ales de îndoielile născute în mintea mea. Mă gândeam de ce trebuia să mă aliez eu cu un bandit şi un ucigaş ca Alan, în loc să pornesc, asemenea unui om cu judecată, către sud, orientându-mă singur şi susţinându-mă financiar.

Ce aveau să creadă despre mine domnii Campbell sau Henderland dacă aflau despre nebunia mea? Aceste întrebări începeau să mă roadă mai mult ca oricând.

Cum stăteam şi mă gândeam, am auzit un zgomot făcut de oameni şi de cai, care veneau prin pădure. Nu mult după aceea, de după un cot al drumului, au apărut patru călători.

Pe acolo, drumul era atât de accidentat, încât abia îşi puteau

conduce caii. Primul dintre ei erau un gentleman înalt şi roşcovan, cu chip arogant şi îmbujorat, care îşi ţinea pălăria în mână şi îşi făcea vânt cu ea. Cel de-al doilea, cu veşmintele sale întunecate la culoare şi cu peruca albă, părea un avocat.

Al treilea era un servitor şi purta peste haine un pled scoţian, ceea ce arăta că stăpânul său făcea parte din nobilimea highlanderilor. Doar un om în afara legii sau cineva aflat în conflict cu guvernul ar fi îndrăznit să poarte tartanul.

Dacă aş fi cunoscut mai bine lucrurile, mi-aş fi dat seama că tartanul avea culorile clanului Argyle sau Campbell. Servitorul avea un portmantou prins cu cureluşe de cal şi o plasă cu lămâi care îi atârna de şa şi îi foloseau la pregătirea punch-ului, lucruri care erau obişnuite când călători de seamă cutreierau acele ţinuturi.

Cât despre cel de-al patrulea, care încheia grupul, mi se părea că îl mai văzusem şi era un ofiţer.

În ziua următoare, domnul Henderland mi-a găsit un om care avea o barcă şi traversa lacul Linnhe…

De cum i-am văzut că vin, mi-am zis, din motive pe care nu vi le dezvălui, că trebuie să îmi continui aventura. Când primul dintre ei a ajuns în faţa mea, m-am ridicat şi l-am întrebat care era drumul către Aucharn.

— Şi ce cauţi dumneata la Aucharn? m-a întrebat Colin Roy Campbell of Glenure, cel căruia i se spunea Vulpoiul Roşu, căci pe el îl oprisem eu.

— Pe cel care locuieşte acolo, i-am zis.

S-a uitat chiar în ochii mei.

— Limba ta e ascuţită, a zis el în cele din urmă. Nu sunt însă un om căruia să nu-i placă sinceritatea. Dacă m-ai întrebat care este drumul către uşa lui James Stewart în oricare altă zi în afară de aceasta, nu ţi-ar fi plăcut ce ai fi păţit. Dar azi… Ce spui, Mungo? făcu el, întorcându-se către avocat.

Dar, chiar când s-a întors, a răsunat o împuşcătură de pe înălţimea unui deal. Glenure s-a prăbuşit la pământ.

— Ah! M-au lovit! strigă el.

Avocatul îl luă în braţe, ţinându-i capul ridicat, în vreme de slujitorul, disperat, îşi strângea degetele. Omul, rănit, se uita speriat de la unul la altul. Glasul, dus de vânt, i se schimbase cu totul:

— Ah! M-au ucis! strigă el. M-au ucis! Aveţi grijă de voi…

A încercat să îşi desfacă hainele ca să se uite la rană, dar degetele îi alunecau pe nasturi. A holbat ochii, apoi capul i-a căzut greu şi a trecut în lumea drepţilor.

Avocatul nu a scos un cuvânt, dar chipul îi era ascuţit ca un toc şi

alb de parcă murise el. Servitorul a izbucnit în ţipete şi lacrimi, ca un copil. În ceea ce mă priveşte, stăteam înţepenit şi mă holbam la ei, cuprins de groază. Ofiţerul a fugit imediat înapoi, ca să-i grăbească pe soldaţii rămaşi în urma lor.

Cred că în clipa aceea mi-am venit în fire, fiindcă imediat am început să mă urc pe deal, ţipând cât puteam mai tare:

— Ucigaşul! Ucigaşul!

De la crimă trecuse atât de puţin timp că de îndată ce am ajuns pe o ridicătură, am zărit, printr-o deschizătură între dealuri, că ucigaşul mergea, nu prea departe de locul unde mă aflam. Era un om înalt şi purta haine negre, cu nasturi metalici. În mână ţinea o puşcă.

Ucigaşul s-a uitat o clipă peste umăr, apoi a rupt-o la fugă. După câteva clipe s-a pierdut printre tufe. Apoi s-a ivit iar la loc deschis şi am putut să-l văd căţărându-se ca o veveriţă, până când s-a ascuns iar după o stâncă şi nu l-am mai zărit.

Mă aflam la marginea pădurii şi astfel, când m-am oprit şi am privit în urmă, am surprins faptul că deschizătura dealului se găsea acum sub mine.

Avocatul şi ofiţerul stăteau în drum, strigând la mine şi făcându-mi semne ca să mă întorc. La stânga lor, soldaţii, cu puştile în mâini, intraseră prin pădure şi o scotoceau.

— Zece lire sterline dacă puneţi mâna pe băiat! le striga avocatul. Este un complice! Stătea aici ca să ne oprească şi să ne ţină de vorbă!

Soldaţii au început să se îndrepte către mine, unii dintre ei venind în fugă. Eu stăteam pe loc.

— Repede, aici, printre copaci! răsună o voce, chiar lângă mine.

Deşi abia dacă îmi dădeam seama ce făceam, m-am supus. De abia am plecat din locul acela, că au răsunat împuşcăturile, şi gloanţele au început să şuiere printre mesteceni.

La adăpostul copacilor l-am găsit pe Alan Breck, cu o undiţă în mână. Nu m-a salutat. Nu era timp de aşa ceva. Mi-a zis doar:

— Vino!

Şi am început să alergăm de-a lungul muntelui spre Balachulish.

Fugeam printre mesteceni. Ne opream în spatele unor ridicături, apoi ne târâm prin ierburi.

Nu ne găseam liniştea. Inima îmi bătea să îmi spargă pieptul. Nu aveam nici timp, nici suflu ca să pot vorbi. Îmi amintesc doar că, uneori, Alan se oprea şi se uita înapoi. De câte ori făcea asta, se auzeau strigătele îndepărtate ale soldaţilor şi ameninţările lor.

După un sfert de oră, Alan s-a oprit, s-a lăsat jos, în iarbă, şi s-a întors către mine:

— Acum, mi-a spus el, să faci ca mine, dacă vrei să îţi salvezi pielea.

Am pornit-o înapoi, cu aceeaşi viteză, dar mai prudenţi, străbătând

muntele cam prin acelaşi loc pe unde veniserăm, doar că ne găseam ceva mai sus. În cele din urmă Alan a ajuns iar în pădurea Lettermore, unde îl găsisem la început. S-a lăsat jos, în ferigă, gâfâind din greu.

Coastele mă dureau, eram ameţit, limba îmi atârna afară din gură şi îmi era uscată, astfel că m-am prăbuşit lângă el, ca şi mort.

Capitolul XVIII

CE AM VORBIT CU ALAN ÎN PĂDUREA LETTERMORE

Alan şi-a revenit primul. S-a ridicat în picioare şi s-a îndreptat spre marginea pădurii, a cercetat atent locurile, apoi s-a întors lângă mine şi s-a aşezat jos.

—Te-ai cam încălzit, David, mi-a zis el.

Nu am spus nimic, nu mi-am ridicat privirea către el. Văzusem crima aceea şi un bărbat voinic, vesel, care fusese omorât în câteva clipe. Îmi părea rău pentru cele întâmplate! Şi, cu toate acestea, gândurile acelea nu reprezentau decât o parte din frământările mele.

Fusese ucis omul pe care îl ura Alan. Alan se afla printre copaci şi a fugit de soldaţi. Şi, fie că el a fost braţul care a făptuit crima sau capul care a plănuit-o, vina lui nu era mai mică. După mine, singurul prieten pe care îl aveam prin acele locuri sălbatice era vinovat de vărsare de sânge.

Îmi inspira groază. Nu-l puteam privi în faţă. Aş fi vrut să mă aflu mai degrabă pe insula aceea friguroasă şi umedă, decât în pădurea aceea călduroasă, lângă un asasin.

— Încă îţi mai e teamă? mă întrebă.

— Nu, i-am răspuns eu, privind mai departe în iarbă. Acum nu îmi este teamă şi pot vorbi. Te admir, Alan, dar felul în care acţionezi tu nu îmi place şi nici nu e creştinesc. Pe scurt, va trebui să ne despărţim.

— Mă despart cu greu de tine, David, şi aş vrea să ştiu ce motive te îndeamnă la asta, mi-a răspuns el, grav. Dacă ştii ceva care îmi pătează reputaţia, primul lucru pe care ar trebui să-l faci, ţinând seama de prietenia noastră, constă în a mi-l spune. Iar dacă îţi displace tovărăşia mea, atunci e mai bine ca eu să judec dacă tu mă jigneşti sau nu în acest mod.

— Alan, ce rost mai are să mă întrebi? Ştii foarte bine că un Campbell zace însângerat în drum…

— Iar eu, făcu el, scoţându-şi pumnalul şi prinzându-l cu mâinile într-un fel anume de crucea mânerului, jur pe acest oţel sfinţit că n-am

luat parte la niciun fel de crimă!

— Slavă Domnului! am strigat eu şi i-am întins mâna.

S-a făcut că nu mă vede.

— Te consumi cam mult pentru un Campbell, mi-a zis el. Nu sunt nişte oameni deosebiţi, din câte ştiu.

— Totuşi, i-am răspuns, nu poţi să mă blamezi, fiindcă ştii foarte bine ce mi-ai povestit pe bric. Dar una este a plănui ceva şi alta a înfăptui acel lucru. Mulţumesc iar lui Dumnezeu pentru asta. Cum ai fi putut să-i iei viaţa unui om cu sânge rece, Alan?

Pentru moment, nu puteam spune mai mult.

— Ştii însă cine l-a omorât? am întrebat, după câteva clipe. Îl cunoşti pe omul cu haine negre?

— Nu mi-am dat seama exact ce fel de haine purta, îmi răspunse el, dar parcă erau albastre.

— Albastre sau negre, asta contează mai puţin. Îl cunoşti?

— N-aş putea jura că e el, făcu Alan. A trecut destul de aproape de mine, dar tocmai atunci îmi potriveam pantalonii bufanţi.

— Poţi jura că nu îl cunoşti? i-am strigat, furios pe de o parte, amuzat pe de alta pentru felul în care încerca să ocolească răspunsurile.

— Nu chiar, mi-a răspuns. Am memorie bună, dar unele lucruri prefer să le uit, David.

— Acum înţeleg şi altceva, am continuat. Noi doi ne-am expus ca să atragem soldaţii pe o pistă falsă.

— Cam aşa ceva. N-ar fi făcut aşa oricare gentleman? Noi doi suntem însă nevinovaţi.

— Cel mai bine ar fi, deoarece suntem suspectaţi de crimă, să clarificăm lucrurile, am zis eu. Nevinovatul nu se teme de pedeapsa legii!

— Adevărat, David, nevinovatul are şansa de a fi eliberat de tribunal, dar cel care a tras nu are altceva de făcut decât să ia drumul codrului.

— Alan, i-am răspuns, poate că nu eşti creştin în adevăratul sens al cuvântului, dar te apropii. Iată deci că îţi întind mâna pentru a doua oară.

De data asta mi le-a întins el pe amândouă, spunându-mi că, fără îndoială, îl vrăjisem cumva, fiindcă era gata să îmi ierte orice. Apoi a devenit foarte serios şi mi-a spus că nu mai aveam timp să ne învârtim pe acolo, ci că trebuia să fugim din acel ţinut.

El, fiindcă era un dezertor şi pentru că întregul Appin avea să fie cercetat pe îndelete, nu puteam rămâne în zonă, iar eu pentru că aveam să fiu, fără îndoială, implicat în crimă.

— Hei, i-am spus, vrând să îi dau o lecţie, mie îmi este teamă de justiţia din ţara mea!

— Ca şi când ar fi justiţie în ţara ta! mi-a zis el. Nu vei fi judecat aici, pe pământurile Stewart-ilor!

— Tot în Scoţia voi fi, i-am răspuns.

— Omule, mă uimeşti uneori. A fost ucis un Campbell. Cazul se va judeca în Inverarar, la reşedinţa neamului Campbell. Cu cincisprezece de a-i lor ca juraţi, cu cel mai mare dintre ei, adică ducele, pe scaunul judecătoresc. Dreptate, David? Ţi se va face aceeaşi dreptate pe care a obţinut-o Glenure în colbul drumului!

Mărturisesc faptul că, auzind acestea, m-au trecut toţi fiorii. L-am întrebat încotro trebuia să fugim. Cum mi-a spus „către Lowlands", aproape că mă hotărâsem să merg cu el. Eram nerăbdător să mă întorc la unchiul meu şi să pun mâna pe el. În plus, Alan mi-a spus foarte hotărât că nu-mi voi putea face dreptate prin tribunal, iar eu am început să cred că avea dreptate.

— Voi încerca totuşi, Alan. Merg cu tine!

— Bine, dar ai grijă! mi-a zis el. Nu ne va fi uşor. Vom rătăci prin multe locuri, de multe ori vom suferi de foame. Patul îţi va fi mlaştina,viaţa îţi va fi asemenea celei a căprioarei urmărite de vânător. Vei dormi cu mâna pe armă! Îţi spun dinainte toate acestea, căci cunosc acest fel de a trăi. Dacă mă întrebi însă ce altă şansă ai ca să scapi cu viaţă, îţi voi răspunde: niciuna. Ori vei merge cu mine ori vei pieri spânzurat!

— Atunci e uşor de ales, i-am zis, şi ne-am strâns mâinile.

Apoi ne-am aşezat, am mâncat şi am băut, până când soarele a fost înghiţit de un munte înalt şi sălbatic. Ştiam deci că eram condamnat să rătăcesc alături de tovarăşul meu.

Capitolul XIX

CASA ÎNGROZITĂ

Noaptea a venit peste noi în vreme ce umblam, iar norii care fuseseră izgoniţi după-amiaza se strânseră din nou, iar stratul lor se îngroşa, astfel că se făcu, pentru acel anotimp al anului, foarte întuneric. Drumul pe care mergeam ducea chiar prin munte. Alan înainta cu multă siguranţă, dar nu înţelegeam după ce se putea orienta.

În cele din urmă, după ora zece şi jumătate seara, am ajuns pe o

culme şi am văzut lumini sub noi. Probabil că uşa unei case rămăsese deschisă şi de acolo răzbătea lumina focului ori a unei candele, în jurul casei, cinci sau şase persoane se mişcau grăbite, cu tăciuni aprinşi în mâini.

Ajuns acolo, el a fluierat de trei ori într-un fel anume. Mi s-a părut ciudat să văd cum, de îndată ce l-au auzit, toate făcliile improvizate s-au făcut nevăzute, ca şi cum cei ce le purtau s-ar fi speriat şi cum, la al treilea semnal, totul a intrat în normal, ca şi când nu s-ar fi întâmplat nimic.

După ce tipii s-au liniştit, am coborât până ce am ajuns la gardul unei curţi. Locul acela părea a fi al unei ferme întărite bine. Un om înalt, bine clădit, i-a strigat ceva lui Alan, în galeză.

— James Stewart, i-a zis Alan, îţi cer să vorbeşti scoţiană, fiindcă aici avem un tânăr gentleman care nu cunoaşte alt grai. El este! a continuat el, punându-şi braţul pe mine. E un gentleman din regiunile sudice ale Scoţiei şi un nobil din ţinutul de unde vine, dar cred că e mai bine pentru siguranţa lui să îi dăm numele de Călătorul.

James of Glens s-a întors o clipă spre mine şi mi-a vorbit cu deosebită curtoazie. Apoi s-a întors către Alan.

S-a petrecut un accident nefericit, zise el. Va provoca tulburări în ţinut.

Îngrijorat, îşi frământa mâinile.

— Stai, făcu Alan. Trebuie să vezi şi binele în treaba asta. Colin Roy e mort şi mulţumesc Cerului pentru asta!

În timp ce ei discutau, m-am uitat către servitori. Unii se mişcau pe scări, scotocind prin acoperişul de paie al construcţiilor de la fermă pentru a găsi arme pe care le aduceau în curte. Erau puşti şi săbii, ba chiar pistoale şi pumnale. Alţii le cărau de acolo spre pădure, unde presupun că le îngropau.

Cam atunci a ieşit din casă o servitoare care aducea un pachet. Deseori zâmbeam ştiind reacţiile rapide ale lui Alan la tot ce era nou.

— Ce duce servitoarea? a întrebat el, imediat.

— Facem curăţenie în casă, i-a răspuns James îngrijorat. Vor scotoci tot ţinutul Appin şi trebuie să avem grijă să nu găsească lucrurile astea. Îngropăm armele sub muşchii şi iarba din pădure, după cum vezi, iar acestea, care sunt straiele tale franţuzeşti, probabil că le vom arde.

— Să-mi ardeţi hainele mele franţuzeşti! strigă prietenul meu. Aşa ceva nu permit!

Şi luă imediat pachetul, apoi se retrase într-o şură, ca să se schimbe, lăsându-mă în grija rudelor sale.

James m-a condus în bucătărie, m-a aşezat la o masă, zâmbindu-mi şi vorbindu-mi într-o manieră foarte plăcută.

Brusc însă, i-a revenit îngrijorarea. A început să îşi frământe

degetele. Îşi amintea de mine doar din când în când. Îmi vorbea rar şi abia dacă îmi mai zâmbea, căci se gândea la necazuri.

Soţia lui stătea lângă foc şi plângea, cu faţa ascunsă în palme. Fiul său mai mare stătea pe podea şi căuta prin nişte hârtii, alegând unele dintre acestea şi dându-le foc.

Toate acelea erau nişte lucruri neobişnuite pentru mine, un străin, care nu mai auzisem sau văzusem aşa ceva. De aceea m-am bucurat când s-a întors Alan, îmbrăcat în cele mai bune veşminte franţuzeşti. Un alt băiat m-a luat în primire şi mi-a dat haine de schimb de care aveam mare nevoie şi o pereche de cizme specifice zonei, făcute din piele de căprioară, care mi s-au părut cam strâmte la început, dar după ce le-am folosit puţin am constatat că erau minunate.

Când m-am întors, probabil că Alan îşi terminase povestea. Cei din jur înţeleseseră că fugeam împreună cu el şi toţi erau preocupaţi ca să ne echipeze în acest scop. Ni s-au dat săbii şi pistoale, deşi le-am spus că nu mă pricepeam să le mânuiesc. Apoi am căpătat muniţie, o sacoşă cu făină de ovăz, un vas metalic şi o sticlă de coniac franţuzesc. Eram gata să plecăm în pădure.

Bani, într-adevăr, nu prea aveam. Îmi rămăseseră doar două guinee. Din întreaga lui avere, lui Alan nu-i mai rămăseseră decât şaptesprezece pence.

— Asta e, făcu Alan.

— Trebuie să vă găsiţi o ascunzătoare sigură prin apropiere, vorbi James, apoi să-mi daţi de ştire. Veţi vedea, o vom scoate la capăt cu bine până la urmă, Alan. Nu mai contează acum că aveţi o guinee sau două. Ei sunt pe urmele voastre, fără îndoială, pentru că vor să dea pe voi vina pentru cele întâmplate azi.

— Adevărat, îi răspunse prietenul meu.

— Dar, vedeţi voi, continuă James, va trebui să pun preţ pe capetele voastre. Va trebui să o fac! Îmi pare rău… Să dau recompensă pentru cel care îmi prinde cei mai buni prieteni!

— Înţeleg, făcu Alan.

— De aceea va trebui să fugiţi din ţinutul acesta. Ba chiar din Scoţia, Alan. Ca şi dumneata, prietene din sud. Va trebui să trimit afişe cu voi şi în sud. Nu pot face altfel, Alan, nu am cum!

Prietenul meu s-a înroşit puţin.

— Cam multe îmi pui în spinare, James! zise el, dându-şi capul puţin pe spate. E ca şi când m-ai face trădător!

— Linişteşte-te, Alan! îi strigă James. Să privim adevărul în faţă. Băiatul care te însoţeşte va fi oricum afişat pretutindeni. O va face, în mod cert, Mungo Campbell. Ce contează dacă o voi face şi eu?

Urmă o scurtă pauză, după care continuă:

— Nu uita, Alan, că la proces va fi un juriu format din familia Campbell…

— Ei, bine, domnule, zise Alan întorcându-se către mine, ce spui de toate astea? În clipa de faţă, eu răspund de tine. Şi nu vreau să iau o hotărâre până nu ştiu dacă eşti de acord.

— Am doar atât de zis, am vorbit eu, că nu înţeleg mare lucru din disputa voastră. Mi se pare însă de bun simţ ca pedeapsa să cadă asupra celui vinovat, adică asupra celui care a tras. Faceţi afişe despre el, numiţi-l cum vreţi, trimiteţi potera după el.

Lăsaţi-i pe cei cinstiţi şi nevinovaţi să trăiască în pace!

Dar, auzindu-mă vorbind astfel, şi Alan şi James au strigat îngroziţi. Mi-au poruncit să îmi ţin gura, pentru că aşa ceva nu aveau să facă. Apoi m-au întrebat ce ar gândi neamul Cameron dacă m-ar auzi.

Întrebarea lor mi-a confirmat faptul că unul din neamul Cameron de la Mamore îl ucisese pe Colin. Mi-au zis apoi că, dacă nu îmi ţineam gura, flăcăul ar fi fost în pericol să cadă în mâna poterei.

Atunci ne-am luat rămas bun şi am pornit la drum către est, prin întunericul de nepătruns al nopţii, prin ţinutul accidentat.

Capitolul XX

FUGA PRIN MUNŢI: STÂNCILE

Uneori mergeam, alteori fugeam. Spre dimineaţă, mai mult alergam. În ciuda grabei noastre, venirea zilei ne găsi departe de orice ascunziş. Ne aflam într-o vale largă, presărată cu stânci, pe unde curgea un râu.

Pretutindeni în jurul nostru nu erau decât munţi. Pe acolo nu creşteau nici iarba, nici copacii. Probabil că ne aflam în valea Glencoe, unde avusese loc masacrul din timpul regelui William.

Revărsarea zorilor ne-a dezvăluit acel loc neprielnic şi l-am văzut pe Alan încruntându-se.

— Aici nu e bine nici pentru tine, nici pentru mine, mi-a zis el. Zona asta e uşor de supravegheat.

Apoi a fugit mai repede ca oricând către apă, acolo unde râul se despărţea în două datorită celor trei stânci din calea sa. Dincolo de pietrele acelea, apa făcea un zgomot asurzitor şi se vedea chiar puţină spumă provenită din cascada aceea.

Alan nu s-a uitat nici în dreapta, nici în stânga, ci a sărit chiar pe stânca din mijloc, unde a căzut în mâini şi în genunchi, pentru că piatra era mică şi el aterizase în zona cea mai îndepărtată a acesteia.

De abia am avut timpul necesar ca să măsor distanţa ce mă separa de el şi să înţeleg pericolul care mă pândea sărind pe deasupra cascadei, că mi-am şi făcut vânt.

El m-a prins şi m-a oprit pe stânca micuţă. Stăteam astfel acolo, unul lângă altul, stropiţi de spumă. Ne aştepta un salt mult mai mare, pe care trebuia să-l facem ca să trecem pe celălalt mal al râului. Când mi-am dat seama unde mă aflam, m-a cuprins o spaimă de nedescris şi mi-am acoperit ochii cu mâinile. Alan m-a scuturat. Vedeam că îmi vorbea, dar zgomotul cascadei şi rătăcirea minţii mele mă împiedicau să îl aud.

L-am văzut doar că se înroşeşte de furie şi că dădea din picior, izbind piatra. Aceeaşi privire mi-a dezvăluit apa care mugea sub noi, spuma aruncată în aer. Mi-am acoperit iar ochii şi m-am cutremurat.

În clipa următoare, Alan a scos sticla de coniac şi mi-a pus-o la buze, apoi m-a forţat să beau cam un pahar, ceea ce mi-a urcat iar sângele la cap. După care şi-a pus mâinile la gură, şi-a apropiat gura de urechea mea şi a urlat:

— Ori spânzurat, ori înecat!

S-a întors cu spatele la mine, s-a îndreptat spre braţul îndepărtat al râului şi a sărit teafăr pe ţărm.

Astfel că am rămas singur pe stâncă, ceea ce nu-mi plăcea deloc. Coniacul îmi cânta în urechi. Aveam un exemplu proaspăt în faţa mea despre ceea ce trebuia să fac. Am înţeles că, dacă nu săream imediat, nu aveam să o mai fac vreodată.

M-am lăsat în jos pe genunchi şi mi-am făcut vânt. Disperarea luase locul curajului. Numai mâinile mele au ajuns pe cealaltă stâncă. Mi-au alunecat dar am reuşit să mă prind din nou de piatră. Apoi mi-au alunecat iar. Noroc că m-a apucat Alan, mai întâi de păr, apoi de guler şi, cu mare greutate, m-a tras pe ţărm.

N-a scos un cuvânt. Apoi a început să alerge iar. A trebuit să pornesc după el.

Mai fusesem speriat şi înainte, dar de data asta eram la pământ, în plus, coniacul mă ameţise.

Alergam, mă împiedicam, mă împleticeam. Un junghi îmi tăia răsuflarea. Când Alan s-a oprit să se odihnească la adăpostul unei stânci uriaşe, dintr-o îngrămădire de pietre, abia mai puteam respira.

Am spus că ne aflam sub o stâncă uriaşă. Dar, de fapt, erau două pietre care se împreunau în vârf, ambele cam de douăzeci de picioare înălţime şi, la prima vedere, inaccesibile.

Chiar şi Alan a căzut de două ori când a încercat să se caţere pe ele. Abia la cea de-a treia încercare şi după ce s-a urcat pe umerii mei, de unde a sărit cu atâta forţă încât am crezut că mi-a rupt clavicula, a reuşit să se prindă de o crăpătură.

Ajuns în deschizătura aceea, mi-a aruncat cureaua lui de piele, ca

să mă caţăr după el.

Abia atunci am înţeles de ce venise acolo. Cele două stânci, care se uneau la vârf şi se sprijineau reciproc, alcătuiau un fel de platou, unde se puteau ascunde trei sau patru oameni.

Toată vremea cât Alan a alergat fără să scoată o vorbă şi cât s-a căţărat aşa de grăbit, ştiam că orice greşeală putea să-i fie fatală. Chiar şi când am ajuns în vârf, el n-a scos un cuvânt, nici nu i s-a destins chipul încordat.

S-a lăsat jos şi a început să privească dincolo de marginea ascunzătoarei noastre, cât vedeai cu ochii. Totul devenise clar. De acolo puteai supraveghea toate stâncile din vale, râul cu cascadele lui, orice s-ar fi mişcat. Nicăieri nu se zărea însă vreo urmă de fum de la vreo casă, nu se zărea vreo vietate, în afara vulturilor care se învârteau deasupra.

În cele din urmă, el a zâmbit.

— Avem noroc, mi-a zis el. Şi, ce este mai important, ai observat poate că Alan Breck Stewart a mers ceva mai repede ca de obicei.

— Ai fugit cât te-au ţinut picioarele, mai bine zis.

— Chiar aşa? Oricum, viaţa ne era în pericol şi trebuia să câştigăm timp. Am vorbit însă destul despre asta. Treci şi te culcă, băiete, fiindcă eu rămân să fac de pază.

Am fost de acord şi m-am întins ca să dorm. Puţin pământ ajunsese în vârful stâncilor şi un fel de ferigă creştea acolo, astfel că le-am folosit ca pat. Ultimul lucru pe care l-am auzit a fost ţipătul vulturilor.

Îndrăznesc să spun că era cam nouă dimineaţa când am fost trezit cu brutalitate de către prietenul meu, care mi-a pus mâna la gură.

— Sssttt! mi-a şoptit el. Sforăiai.

— Şi? am întrebat eu, surprins de îngrijorarea care i se citea pe chipul întunecat. Ce dacă?

El se uită dincolo de marginea platoului şi îmi făcu semn să îl imit.

Era în plină zi, pe cer nu se afla niciun nor şi era foarte cald. Cam la o jumătate de milă mai sus se găsea tabăra soldaţilor englezi. Un foc mare ardea în mijlocul lor, iar unii dintre ei găteau. Nu departe, în vârful unei stânci aproape la fel de înaltă ca a noastră, stătea o santinelă, iar soarele făcea să-i strălucească armele.

Tot drumul în jos, către râu, era presărat cu alte santinele. Aproape de noi se împrăştia grosul trupelor. Unii erau fixaţi în anumite locuri, ca şi primii pe care îi văzuserăm, alţii se aflau în zonele mai înalte şi mergeau în grupuri care uneori se întâlneau. Mai sus de viroagă, unde se vedea mai bine, lanţul celor aflaţi în posturi fixe se continua cu soldaţi călare, pe care îi zăream cum se deplasau încoace şi încolo.

Mai jos, se găseau alte trupe de infanterie. Acestea erau despărţite brusc de încrucişarea a două pâraie, astfel că oamenii căutau vaduri prin care să treacă.

Mi-a fost de ajuns o singură privire asupra lor, apoi m-am întors la locul meu. Era o senzaţie ciudată să vezi, dintr-o dată, plină de oameni valea aceea pustie. Acum străluceau ţevile puştilor pretutindeni, iar uniformele roşii forfoteau de zor.

— Vezi, făcu Alan, din pricina asta îmi era frică, David, că vor scotoci după fiecare pietricică pe aici. Au început să vină cam cu două ore în urmă şi, omule! bine că dormeai… Suntem la strâmtoare. Dacă ei se urcă pe deal, ar putea să ne zărească prin binoclu. Dacă însă se vor mulţumi doar să cerceteze valea, am scăpat. Santinelele se află împrăştiate jos, lângă apă. La noapte, ne vom încerca norocul, încercând s-o ştergem de aici.

— Şi până la noapte ce facem?

— Zăcem aici!

Trebuie să vă amintiţi că ne aflam pe vârful stâncii. Soarele ne încingea fără cruţare. Stânca deveni atât de fierbinte că abia mai puteam suporta să o atingem. Bucăţica de pământ acoperită cu ferigă nu permitea decât unui singur om să stea pe ea, astfel că făceam cu schimbul.

Piatra aceea goală părea locul unde fusese martirizat sfântul pe grătar. Prin minte mi-a trecut că era foarte ciudat faptul că în decursul a doar câteva zile, în aceeaşi zonă climatică, am suferit atât de crud de frig, pe insulă, apoi de căldura înăbuşitoare.

Nu aveam apă, ci doar puţin coniac de băut, ceea ce era mai rău decât nimic. Am ţinut însă sticla la rece pe cât am putut, îngropând-o în pământ şi răcorindu-ne pe piept şi pe tâmple cu ea.

Suferinţa şi durerea din acele ore, petrecute pe stâncă, creşteau pe măsură ce trece timpul. Stânca devenea mai fierbinte, soarele mai aprig. Aveam ameţeli şi dureri, junghiuri, ca în boala de reumatism. Atunci mi-au venit în minte versetele psalmului:

„Luna noaptea nu te doboară
Ca soarele în plină zi.”

Şi într-adevăr, doar prin voia lui Dumnezeu nu am fost ucişi de razele fierbinţi ale soarelui.

În cele din urmă, pe la ora două, fierbinţeala pietrei deveni imposibil de suportat. Soarele pornise însă puţin către apus şi o pată de umbră a apărut pe partea dinspre răsărit, la baza stâncii pe care ne găseam, adică în partea ascunsă de privirile soldaţilor.

— Ce contează cum voi muri? îmi zise Alan şi se lăsă jos, pe pământ, la umbră.

L-am urmat de îndată, fără să mă pot ridica în picioare, într-atât de slăbit şi de ameţit eram. Am zăcut în locul acela vreo două ore, suportând dureri cumplite din cap până la picioare. Dacă vreun soldat

s-ar fi uitat către noi, fără îndoială că ne-ar fi văzut. Nimeni nu a trecut totuşi pe partea dealului de pe care puteam fi noi observaţi, astfel că stânca ne-a servit în continuare drept adăpost, chiar în noile condiţii.

După aceea am simţit că îmi revin, încet, încet, puterile. Cum soldaţii se găseau de-a lungul râului, Alan a propus să încercăm să fugim de acolo.

În momentele acelea îmi era frică foarte tare de un singur lucru, şi anume să nu revin în poziţia iniţială, pe stâncă. Orice altceva putea să mi se întâmple. De aceea am pornit la drum, strecurându-ne printre pietre, unul după altul, când mergând, când alergând, cu sufletul la gură.

Până la apusul soarelui ne-am îndepărtat destul de mult de duşmani, deşi înaintam încet şi cu mare prudenţă, pentru a nu fi observaţi. Am găsit la un moment dat ceva care ne-a scăpat de necazurile fierbintelui anotimp. Puţin mai departe de noi susura un pârâu, care se unea cu apele râului.

Cum am ajuns la acesta, ne-am lăsat jos şi ne-am băgat capetele şi umerii în apele reci.

După ce ne-am răcorit, am zăcut acolo, unde malul ne adăpostea de ochii soldaţilor, un timp îndelungat, sorbind de nenumărate ori minunatul lichid. Stropindu-ne pe piept, ne-am lăsat mâinile în unde până ce încheieturile au început să ne doară, din cauza răcelii, în cele din urmă, simţindu-ne complet refăcuţi, am scos sacoşa cu mâncare. Deşi apa rece se amestecase cu făina de ovăz, mâncarea noastră ni s-a părut a avea un gust minunat.

De îndată ce a căzut noaptea peste acele locuri, am pornit mai departe, mergând mai întâi la fel de atenţi, apoi căpătând curaj, am început să păşim cu încredere şi fără grijă.

Când a răsărit luna, ne aflam pe drum. Astrul nopţii se găsea în ultimul pătrar şi era, în cea mai mare parte a timpului, ascuns printre nori. Când însă a reuşit să evadeze dintre ei, la strălucirea sa am distins capetele întunecate ale munţilor, care se reflectau, departe de noi, într-un braţ de mare.

Imaginea aceea ne-a făcut să ne oprim brusc. Am rămas foarte impresionat de faptul că mă găseam la o asemenea altitudine şi mergeam, cum mi se părea mie, printre nori. Alan se oprise însă dintr-un alt motiv şi anume să verifice dacă mergem pe drumul cel bun.

Probabil că toate constatările sale l-au încântat şi l-au făcut să considere că eram foarte departe de duşmani, căci întreaga noapte, cât ne-am continuat marşul, a fluierat încontinuu, cele mai diverse melodii, de luptă, de bucurie, de necaz. În acest fel, parcă mergeam mai repede.

Melodiile acela, cunoscute în ţinutul meu din sud, m-au făcut să mă

simt bine şi să mă cred acasă, după atâtea aventuri prin care trecusem. Cu toate acestea, nu mă găseam decât pe un munte uriaş, întunecat şi pustiu, care ne ţinea tovărăşie pe drum.

Capitolul XXI

FUGA CONTINUĂ PE ÎNĂLŢIMI

Ziua vine foarte devreme în luna iulie. Era totuşi întuneric în momentul când am ajuns la destinaţie, o văgăună din creierul munţilor, prin mijlocul căreia curgea un pârâu, lângă care se găsea o grotă întunecată.

Numele văgăunii era Heugh of Corrynakiegh. Datorită altitudinii la care se găsea, faptului că se afla atât de aproape de mare şi că deseori era acoperită de nori, locul acela mi s-a părut minunat, iar cele cinci zile petrecute în acel adăpost natural au fost încântătoare.

Am dormit în grotă. Ne făceam culcuşurile din muşchi şi frunze şi ne acopeream cu mantaua lui Alan.

În văgăună aveam puţin loc, astfel că făceam uneori focul la intrare, ca să ne mai încălzim ori ca să gătim ovăz, pe care-l mâncam fierbinte. Prăjeam şi micile scoici, pe care le desprindeam cu mâinile noastre de sub stâncile sau bancurile de nisip de pe cursul pârâului.

Uneori, Alan se străduia să mă înveţe să folosesc sabia, pentru că neştiinţa mea îl supăra destul de mult. A depus mai mult suflet decât trebuia pentru acest lucru. Ţipa la mine în cursul lecţiilor şi se comporta foarte violent. Lama săbiei lui trecea uneori atât de aproape de gâtul meu încât eram convins că urma să mă despice.

De multe ori am vrut să o las baltă, dar m-am abţinut totuşi să o fac. Câştigul a fost însă consistent. Am învăţat să stau în gardă şi să mă apăr destul de bine, ceea ce avea să îmi folosească de multe ori.

Să nu credeţi că între timp am neglijat principala prioritate a noastră şi anume să fugim cât mai departe.

— Va trece mult timp, mi-a spus Alan, în cea dintâi dimineaţă petrecută acolo, până ce soldaţii englezi se vor gândi să cerceteze Corrynakiegh. De aceea trebuie să facem cum am promis, să-l vestim pe James.

— Şi cum vom face? am întrebat. Ne aflăm într-un loc pustiu, pe care nu îndrăznim să-l părăsim. În afară de faptul că te gândeşti oare la faptul că vântul sau curenţii de aer să îţi fie mesageri, nu văd cum ţi-ai putea ţine promisiunea.

— Da? făcu Alan. N-ai spirit prea inventiv, David.

Apoi s-a pus pe treabă, căutând ceva prin resturile de la foc. A găsit o bucată de lemn, din care a făcut un fel de cruce, înnegrită la capete prin ardere cu tăciuni.

Apoi s-a uitat la mine cam ciudat.

— Poţi să-mi împrumuţi nasturele de argint pe care ţi l-am dat? m-a întrebat. Pare ceva ciudat să ceri un dar înapoi, dar nu aş mai vrea să îmi tai altul.

I-am dat nasturele, pe care l-a prins de o cureluşă de la mantaua lui, cureluşă cu care a legat crucea. I-a mai adăugat o nuieluşă de mesteacăn şi una de brad, după care şi-a contemplat cu satisfacţie rezultatul muncii.

— Când va veni iar noaptea, mi-a spus, mă voi furişa nu departe de aici şi voi pune asta în fereastra unui bun prieten al meu, John Breck Maccoll.

— Şi, dacă o găseşte, ce va înţelege? l-am întrebat.

— Ei, a făcut Alan, mi-aş dori să fie un om cu multă putere de înţelegere, pentru că, în realitate, mi-e teamă că nu va dezlega în întregime mesajul meu. Dar iată la ce m-am gândit. Crucea este un simbol al clanurilor noastre, reprezentând semnalul de adunare pentru membrii acestora. Totuşi, el va şti că nu e momentul ca oamenii noştri să se ridice la luptă, pentru că obiectul acesta, care îi va fi pus la fereastră, nu va avea niciun cuvânt scris pe el. De aceea, John Breck Maccoll îşi va zice: „Clanul nu trebuie să se ridice la luptă, dar ceva s-a întâmplat.” Apoi îmi va vedea nasturele, care a fost, de fapt, al lui Duncan Stewart. Astfel, îşi va zice: „Fiul lui Duncan Stewart se află pe înălţimi şi are nevoie de mine.”

— Sar putea să o nimerească, i-am răspuns eu. Dar chiar şi aşa, cum va şti unde ne găsim noi?

— Adevărat, îmi răspunse Alan. John Breck va vedea însă nuieluşa de mesteacăn, apoi şi pe cea de brad. Îşi va zice: „Alan se găseşte într-o pădure care este de mesteacăn şi de brad.” Apoi: „Un asemenea loc nu se întâlneşte prea des pe aici.” De aceea, va veni şi va căuta mai întâi Corrynakiegh. Dacă nu va face aşa, David, să-l ia naiba! Că pentru mine nu mai valorează nici cât sarea pe care şi-o pune în terciul de ovăz!

— Hei, omule, i-am spus, eşti foarte ingenios. N-ar fi fost mai simplu să-i scrii câteva cuvinte?

— Mă bucur că ai făcut observaţia aceasta, domnule Balfour of Shaws, mi-a răspuns el râzând. Sigur că mi-ar fi mai simplu să-i scriu, dar lui i-ar fi mai greu să priceapă, căci pentru asta i-ar fi trebuit să meargă la şcoală doi sau trei ani. Aşa că am aştepta degeaba să dezlege ceva dintr-un bilet.

În aceeaşi noapte, Alan a dus obiectul acela şi l-a pus în fereastra

fermierului. La întoarcere a avut unele dificultăţi, fiindcă au început să latre câinii şi oamenii din sat au ieşit afară.

Ba mai mult, i s-a părut că aude zăngănit de armă şi că zăreşte un soldat în uniformă roşie în pragul unei uşi. De aceea, cu multă prudenţă, în ziua următoare am stat în lizieră şi am supravegheat cu atenţie zona dinspre satul aflat undeva jos, sub noi. Dacă venea John Breck, eram pregătiţi să îl conducem repede la adăpostul nostru, fără ca vreo uniformă roşie să apuce de veste şi să ne poată urmări.

Spre prânz, am observat un om care urca muntele, venind din zona puternic luminată de soare. Înainta şovăitor, privind în jurul său. De cum l-a văzut Alan, l-a şi fluierat. Omul s-a întors către noi şi s-a mai apropiat. Alan i-a făcut alt semn, ca să se apropie mai mult. Luându-se după fluierat, a ajuns la locul unde ne ascundeam.

Era un om bărbos, cu aspect sălbăticit, cam de patruzeci de ani, cu chipul desfigurat de urmele unei variole. Vorbea foarte prost englezeşte. Totuşi, Alan, potrivit obiceiului său, nu-l lăsa ca să discute în galeză. Probabil că limba aceea, ciudată pentru el, l-a făcut să mi se pară mai înapoiat decât era de fapt.

Mi-am zis însă că avea bunăvoinţă şi voia să ne ajute.

Alan ar fi vrut ca noul venit să îi ducă un mesaj verbal lui James, dar fermierului îi era teamă că îl va uita. A fost de acord însă ca să ducă o scrisoare din partea noastră.

Mi-am zis că Alan avea să se dea bătut în faţa acelei posibilităţi, fiindcă nu aveam cum să scriem în pustietatea aceea şi nici cu ce. Prietenul meu avea însă mai multe resurse decât mi-am închipuit eu.

A căutat prin pădure până când a găsit o pană de pasăre, pe care a prelucrat-o pentru a o folosi ca toc. Şi-a făcut apoi un fel de cerneală cu praf de puşcă din cornul său şi apă de pârâu. După aceea a rupt un colţ din împuternicirea lui militară franceză, s-a aşezat jos şi a scris:

„Draga mea rudă,

Trimite te rog banii prin purtătorul acestui bilet, care ştie unde să-i aducă.

Cu drag, vărul tău,

AS.”

I-a încredinţat mesajul fermierului, care a promis să îşi îndeplinească sarcina cât va putea de repede, apoi l-a condus până la drumul ce ducea în vale.

Au trecut trei zile. Pe la cinci, în după-amiaza celei de-a treia zile, am auzit un fluierat prin pădure, la care i-a răspuns Alan. Curând, fermierul a venit lângă apă şi s-a uitat în dreapta şi în stânga după noi.

Părea mai îndrăzneţ decât înainte. Avea şi motiv, pentru că dusese la bun sfârşit o asemenea misiune periculoasă.

Ne-a adus noutăţi din ţinutul respectiv. Armata făcuse prăpăd.

Găsise armele îngropate, iar bieţii oameni suportau consecinţele. James şi câţiva dintre servitorii săi fuseseră închişi în puşcăria de la Fort William, fiind acuzaţi de complicitate la crimă.

Se zvonise pretutindeni că Alan Breck trăsese cu puşca. Apăruse un afiş cu noi doi, iar pe capetele noastre se pusese un premiu de o sută de lire sterline.

Era mai grav decât ne-am închipuit. Hârtiuţa adusă ca răspuns de fermier de la doamna Stewart arăta mizerabil. Prin aceasta, femeia îl atenţiona pe Alan să nu se lase prins. Îl asigura că, dacă aveam să cădem în mâna armatei, ne puteam considera morţi.

Banii pe care ni-i trimisese reprezentau tot ce putuse strânge sau împrumuta, şi implora cerul că reuşise să ne vină în ajutor. Ne-a trimis chiar şi un afiş în care eram descrişi, ca să vedem despre ce era vorba.

Ne-am uitat la hârtia aceea cu mare interes şi cu ceva teamă, în parte datorită curiozităţii specifice fiecărui om care îşi reflectă chipul într-o oglindă, în parte ca să ştim cum este când te uiţi pe ţeava puştii unui duşman ca să judeci dacă te ocheşte bine.

Alan era prezentat ca un tip „micuţ, cu urme de vărsat, energic, cam de treizeci de ani, purtând o pălărie cu pene, haină franţuzească, albastră, cu nasturi de argint, cu dantelă pătată, o vestă roşie şi pantaloni bufanţi negri”.

Eu eram: „Un flăcău înalt, de vreo optsprezece ani, care purta o haină veche, albastră, ruptă, o bonetă scoţiană, o manta lungă, pantaloni albaştri, bocanci în picioare. Vorbeşte asemenea celor din sud şi nu are barbă.”

Alan era destul de mulţumit pentru că îi fuseseră amintite podoabele şi descrise pe îndelete. Dar, când a ajuns la cuvântul „pătată”, s-a îngălbenit la chip ca un mort.

Cât despre mine, m-am gândit că terminasem cu ţinuta mizerabilă care îmi era descrisă în afiş. De aceea era mulţumit, pentru că, de când îmi schimbasem costumaţia, descrierea respectivă încetase a mai fi un pericol pentru mine, devenind chiar un mijloc de a mă proteja.

— Alan, i-am zis, va trebui să îţi schimbi hainele.

— Nu! mi-a răspuns el. Nici nu am altele. Vreau să arăt bine dacă ajung în Franţa în manta!

Răspunsul lui m-a făcut să mă gândesc la altceva. Dacă aveam să mă despart de el şi de hainele lui cunoscute, nu aveam să mai fiu în pericol de a mă aresta poliţia sau armata şi aş fi putut să îmi văd liniştit de treburile mele. Asta însă nu era tot. Presupunând că aş fi fost arestat când mă găseam singur, nu prea aveau ce să îmi pună în cârcă. Dar, dacă eram prins alături de un ucigaş recunoscut, cazul meu ar fi devenit foarte grav.

Din generozitate, nu am îndrăznit să vorbesc despre aceste aspecte cu prietenul meu. Ele însă mă frământau.

M-am gândit şi mai mult la aceste lucruri când fermierul a adus o pungă verde cu patru guinee de aur, iar cea de-a cincea în monede de mică valoare. Adevărat, era mai mult decât aveam eu. Dar Alan, cu banii aceia, voia să ajungă până în Franţa, pe când eu, cu mai puţin de două guinee, doream să merg doar până la Queen's Ferry. Astfel că, privind lucrurile la adevăratele lor proporţii, tovărăşia lui Alan reprezenta nu doar un pericol pentru viaţa mea, ci şi o povară pentru punga mea.

Astfel de gânduri nu-i treceau prin minte cinstitului meu tovarăş. El era convins că mă apără, mă ajută şi mă serveşte. Ce era să fac decât să-mi ţin gura şi să-mi încerc norocul în continuare?

— E destul de puţin, a zis prietenul meu, punându-şi punga în buzunar, dar îmi ajunge ca să-mi termin treaba. Iar acum, John Breck, dacă vrei să-mi înapoiezi nasturele de argint, gentlemanul care mă însoţeşte, împreună cu mine, vom porni la drum.

Dar fermierul, după ce a scotocit în punga acoperită din piele de capră care îi atârna pe piept – aşa cum obişnuiesc scoţienii din nord, deşi purta haine ca ale celor din sud, cu pantaloni pescăreşti – a început să îşi învârtă într-un fel cam ciudat ochii din cap.

Ne zise apoi:

— Mi se pare că l-am pierdut.

— Cum? urlă Alan. Mi-ai pierdut nasturele care a fost, înaintea mea, al tatălui meu? Îţi voi spune ce îmi trece prin cap, John Breck, chiar în clipa asta! Dacă chiar l-ai pierdut, ai făcut cea mai mare prostie din viaţa ta!

În timp ce rostea aceste cuvinte, Alan şi-a pus mâinile pe mânerul săbiei şi îi zâmbea fermierului, iar în ochi îi apăruse acea strălucire care însemna un mare pericol pentru duşmanii săi.

Poate că John Breck era un om cinstit. Poate că şi-a dat seama de primejdie, fiind singur cu doi ca noi într-un loc pustiu, astfel că a fost obligat să redevină corect, ca să îşi salveze pielea.

Cert este că, în cele din urmă, a găsit nasturele şi i l-a înmânat lui Alan.

— Asta e un lucru bun în favoarea celor care apără onoarea neamului Maccoll, a zis prietenul meu.

Apoi s-a întors către mine:

— Nasturele îţi revine. Îţi mulţumesc că te-ai despărţit de el, mai ales că astfel ai dovedit din nou prietenia ta faţă de mine.

Şi-a luat rămas bun cu multă căldură de la fermier:

— N-am să te uit niciodată, pentru că mi-ai făcut mult bine şi ţi-ai riscat viaţa pentru mine!

În cele din urmă, fermierul a plecat. Alan şi cu mine, după ce ne-am pus averea la un loc, ne-am reluat fuga.

Alan şi-a pus mâinile pe mânerul săbiei şi îi zâmbea fermierului, iar în ochi îi apăruse acea strălucire care însemna un mare pericol pentru duşmanii săi.

Capitolul XXII

FUGA PE ÎNĂLŢIMI: MLAŞTINILE

Cam după şapte ore de încercări grele am ajuns, dis-de-dimineaţă, la capătul şirului de munţi. În faţa ochilor ni se dezvălui o zonă mai joasă, unde nu creştea nimic. Trebuia să o traversăm.

Soarele nu răsărise de mult timp şi razele sale ne veneau drept în ochi. Un abur fin se ridica de pe suprafaţa mlaştinii, ca un fel de fum. Astfel că, aşa cum spusese Alan, acolo se puteau afla douăzeci de escadroane de dragoni şi noi n-am fi avut habar.

Ne-am aşezat jos, la poalele unui deal şi am stat până ce s-a ridicat ceaţa şi am discutat diverse lucruri, ţinând un adevărat consiliu de război.

— David, mi-a zis Alan, iată cum stau lucrurile: va trebui să alegem între a sta aici până când vine noaptea sau a risca şi a porni mai departe chiar acum.

— Sunt cam obosit, e adevărat, i-am răspuns, dar pot merge mai departe, dacă asta este tot ce te interesează.

— Mai e ceva, a continuat el. Moartea celui din Appin ne apasă. Spre sud se întind domeniile neamului Campbell şi n-ar fi indicat să le traversăm. Spre nord… Bine, dar spre nord nu prea avem ce căuta. Tu vrei să ajungi la Queen's Ferry, iar eu doresc să revin în Franţa. Nu ne rămâne decât să pornim spre est.

— Spre est atunci! i-am zis eu, destul de vesel.

Îmi spuneam însă, în minte:

„Ah, omule, dacă tu ai lua-o într-o direcţie şi eu aş porni în sens opus, ar fi cel mai bine pentru noi.

— Către est, deci, vei vedea că vom trece prin mlaştini. O dată pătrunşi printre ele, ne vom baza doar pe noroc, David. Dacă uniformele roşii ajung pe dealurile de aici, ne vor vedea de la o distanţă de multe mile. Nu e un loc prea bun, băiete. Ba chiar pot spune că e mai periculos să ne avântăm pe aici ziua decât în cursul nopţii.

— Ascultă-mă puţin, Alan. Crima petrecută în Appin ne este atribuită nouă. Nu prea mai avem bani, nici mâncare. Cu cât soldaţii ne vor căuta mai mult, cu atât vor avea şanse mai mari să ne găsească. Oricum, va trebui să riscăm. Îţi dau cuvântul meu că voi merge înainte până când ne vom prăbuşi de oboseală.

Alan era încântat.

— Uneori, mi-a zis el, eşti cam rece şi cam distant. Alteori însă pari plin de viaţă şi îmi place mult tovărăşia ta, ba chiar te iubesc ca pe un frate, David!

Ceaţa s-a ridicat şi ne-a arătat câmpia mlăştinoasă, foarte întinsă. Doar păsările ţipau pe deasupra şi undeva, departe, către est, mugeau căprioriii, care se mişcau ca nişte punctuleţe negre.

Câmpia era roşiatică datorită plantelor care se vedeau pe acolo. Din loc în loc se vedeau mocirle şi bălţi cu noroi. Plantele, întunecate, păreau arse în foc. Se zărea şi o pădurice cu brazi uscaţi, care se ridicau ca nişte schelete.

Un asemenea pustiu rar poate vedea omul. Dar, oricum, pe acolo nu era nicio urmă de soldaţi şi acest lucru ne interesa, în primul rând.

Am pornit prin mlaştină şi ne-am început drumul greu şi anevoios către est. De jur-împrejur se aflau multe creste de munţi, aşa cum vă amintiţi, probabil, de pe care puteam fi oricând zăriţi. De aceea, ne furişam prin zona mai accidentată a câmpiei, iar când aceasta nu corespundea cu direcţia noastră de deplasare, reveneam la drumul nostru cu multă prudenţă.

Uneori, pentru o jumătate de oră, eram obligaţi să ne furişăm de la o tufă de iarbă la alta, cum fac vânătorii când pândesc, din tufiş, căprioarele.

Cerul era senin, iar soarele fierbinte. Apa pe care o aveam în sticlă s-a consumat repede. Cea mai mare parte a timpului mergeam târându-ne pe burtă sau pe genunchi. Dacă aş fi ştiut de la început că mă aştepta aşa ceva, aş fi renunţat la o asemenea întreprindere sinucigaşă.

Ne deplasam foarte anevoios. Deseori ne opream ca să ne odihnim. Astfel s-a scurs întreaga dimineaţă.

Către prânz am pătruns într-o tufă mai înaltă de iarbă şi am adormit acolo. Alan a făcut primul de pază. Mi s-a părut că abia am închis ochii şi am fost trezit, fiindcă îmi venise rândul ca să fac de gardă.

Nu aveam niciun ceas ca să putem verifica scurgerea timpului. Alan a cules un buchet de fire de iarbă pentru a şti că, atunci când umbra făcută de acesta ar fi căzut departe, către est, ar fi venit timpul să îl trezesc.

Eram însă foarte slăbit şi aş fi dormit neîntrerupt douăsprezece ore. Somnul mă cuprinsese şi luptam cu greu împotriva lui. Simţurile îmi

erau amorţite, chiar dacă mintea îmi mai funcţiona. Mirosul cald al ierburilor din mlaştină, bâzâitul albinelor aveau asupra mea efectul greu al vinului. Aş fi vrut să mă ridic şi să mă mişc pentru a-mi goni amorţeala. M-am ridicat chiar de câteva ori şi, ultima oară când am făcut-o, mi s-a părut că veneam de pe celălalt tărâm. Soarele se mişcase mult pe bolta cerească. Am văzut atunci că înşelasem încrederea care mi se acordase.

M-am uitat, cu ruşine şi spaimă, împrejur. Am văzut ce se întâmpla pe suprafaţa întinsă a mlaştinii şi inima aproape că mi s-a oprit în piept.

Un corp de cavalerie coborâse pe câmpie în timp ce eu dormisem dus. Se zăreau destul de aproape de noi, venind dinspre sud-est. Se întindeau ca un evantai, călare pe armăsarii lor, urcând şi coborând prin locurile mai accidentate ale câmpiei.

Când l-am trezit pe Alan, el s-a holbat mai întâi la soldaţi, apoi şi-a marcat în minte poziţia soarelui pe cer şi s-a încruntat brusc. În privirea lui am citit neliniştea şi ameninţarea, iar acest lucru a fost singurul reproş pe care l-am primit de la el.

— Ce ai de gând acum? l-am întrebat.

— Trebuie s-o facem pe iepurii, mi-a răspuns el. Vezi muntele? m-a întrebat el, arătându-mi o creastă dinspre nord-est.

— Da.

— Ei, atunci ne vom opri acolo. Se numeşte Ben Alder. Este un munte fără vegetaţie şi sălbatic, cu multe văgăuni, şi dacă vom ajunge până acolo până mâine dimineaţă, am scăpat!

Acestea fiind zise, am început să alergăm în patru labe cu o repeziciune incredibilă, de parcă ai fi zis că era felul firesc în care ne deplasăm de obicei. Tot timpul foloseam sinuozităţile din zonele accidentate ale câmpiei, ca sa fim cât mai feriţi de privirile urmăritorilor noştri.

Durerile pe care le resimţea trupul meu, chinul la care îmi era supusă inima, inflamaţiile palmelor, usturimea din gât, toate acestea s-au accentuat şi au devenit de nesuportat, astfel că eram gata să mă predau, ca să nu mă mai chinui în continuare.

Frica pe care o aveam de Alan mi-a dat însă un curaj fals şi am continuat să alerg. Cât despre el, care, dacă vă amintiţi, purta şi o manta, se înroşise la faţă ca un rac fiert. Apoi, pe chipul lui au început să apară pete albe.

Gâfâia şi şuiera. Atunci când ne-am oprit şi a încercat să îmi împărtăşească unele dintre observaţiile sale, am observat că glasul său nu mai avea nimic omenesc în el. Părea însă în deplinătatea facultăţilor sale mintale şi nimic nu îl abătea de la activitatea sa. Astfel, am fost obligat să ajung până la limitele suferinţei umane.

În cele din urmă, cum a început să se întunece, am auzit o trompetă

sunând adunarea şi, privind în spatele nostru, am observat că trupele începeau să se regrupeze.

Puţin mai târziu, soldaţii s-au strâns în jurul focurilor pe care le aprinseseră chiar în mijlocul câmpiei.

Atunci am început să mă rog de tovarăşul meu ca să stăm jos şi să ne culcăm.

— Nu vom dormi în noaptea asta! mi-a zis Alan. De acum încolo, dragonii care te sperie pe tine vor supraveghea locurile astea de pe înălţimi şi nimeni nu va mai putea ieşi din Appin fără să fie observat. Dacă nu părăsim ţinutul foarte repede, nu vom pierde tot ce am câştigat până acum? Nu, nu… Când se vor ivi zorile ne vom afla la adăpost de Ben Alder!

— Alan, i-am zis, nu e vorba că nu vreau eu, e vorba că nu mai pot. Dacă aş fi putut, aş fi mers mai departe. Dar, pe cât sunt de sigur că în clipa de faţă trăiesc, pe atât îţi zic deci că nu mai pot!

— Foarte bine, a grăit el. Te voi căra în spate.

M-am uitat mai bine la el ca să văd dacă glumeşte. Dar nu, omuleţul era foarte hotărât să facă aşa cum a zis. Când am văzut atâta hotărâre pe chipul său, am simţit că mă cuprinde ruşinea.

— Las-o baltă! i-am spus. Te voi urma.

Mi-a aruncat o privire, ca şi când ar fi vrut să îmi zică:

— Aşa te vreau, băiete!

Apoi am pornit la drum cât am putut de repede. Din câte am citit prin cărţi, mi-am dat seama că doar puţini dintre cei care au ţinut un toc în mână ar fi putut să descrie cele prin care treceam eu în clipele acelea.

Nu-mi păsa în momentele acelea de viaţa mea, nu mă gândeam la trecut ori la viitor. Abia îmi aminteam că exista unul, David Balfour. Nu mă puteam gândi la mine însumi, ci la fiecare pas pe care îl făceam şi care eram convins că avea să fie ultimul, într-atât eram de disperat.

Ziua s-a apropiat de sfârşit parcă după ani întregi. Cu timpul, am trecut de pericolul uriaş care ne pândea. Am început să mergem cu picioarele noastre, ca oamenii, în loc să ne târâm ca animalele.

Slavă Domnului! Ce pereche mai făceam, mergând pe două cărări ca doi boşorogi, împiedicându-ne ca nişte copii mici, albi la faţă ca nişte morţi.

Alan era la fel de prostit de oboseală, precum eram şi eu şi nu-i păsa pe unde mergeam sau dacă am fi căzut într-o ambuscadă, aşa de bezmetici cum eram în clipele acelea.

Aşa s-a întâmplat. Am străbătut astfel întreaga câmpie. Alan m-a condus şi eu l-am urmat, la un pas ori doi, încât păream un lăutar cu nevastă-sa. Deodată, dintre ierburi, a răsunat o fluierătură şi s-au ivit brusc în faţa noastră trei sau patru oameni înspăimântători.

În clipa următoare zăceam pe spate, fiecare cu câte un pumnal la gât.

Nu cred că îmi mai păsa. Durerea provocată de forţa lor grosolană nu se mai simţea după chinurile pe care le îndurasem în timpul zilei. Şi, în plus, eram bucuros că mă oprisem din mers, aşa că nici nu mă mai gândeam la pumnalul de la gâtul meu.

M-am uitat chiar în ochii celui care mă ţinea la pământ. M-am gândit că faţa îi era întunecată din cauza soarelui care i-o arsese, iar ochii îi erau foarte strălucitori. Nu îmi era însă frică de el.

I-am auzit pe Alan şi pe unul dintre ei vorbind în galeză. Ce îşi spuneau nu mă interesa însă.

Apoi ne-au luat pumnalele de la gât şi ne-au dezarmat. Stăteam faţă în faţă, în iarbă.

— Sunt oamenii lui Cluny, îmi zise Alan. Nu puteam să nimerim mai bine. Va trebui să aşteptăm aici, alături de aceşti oameni, care sunt santinelele lui, până ce vor vorbi cu şeful lor pentru a-l vesti de venirea noastră.

Cluny Macpherson, şeful clanului Vourich, a fost unul dintre conducătorii marii răscoale care avusese loc cu şase ani înainte. Îl credeam plecat de mult timp în Franţa, cu restul conducătorilor acelei mişcări armate disparate. Deşi eram atât de obosit, surpriza care m-a fulgerat la auzul numelui său m-a trezit pe jumătate.

Până când s-a întors mesagerul, ne-am putut odihni şi a fost singurul repaos pe care ni l-am permis. Cluny abia aştepta să ne vadă, de aceea a trebuit să ne ridicăm în picioare şi să ne îndreptăm către adăpostul său.

Capitolul XXIII

COLIVIA LUI CLUNY

În cele din urmă am ajuns într-o pădure plină de râpe, care acoperea o coastă de deal şi se termină cu o prăpastie lipsită de vegetaţie.

— Aici e! ne-a zis una dintre călăuze şi ne-am oprit.

Copacii acopereau o pantă, ca marinarii pe hobana unei nave. Trunchiurile lor erau înşirate asemenea balustradelor de la scări.

Chiar pe culmea dealului, puţin înainte ca vârful unei stânci să iasă deasupra frunzişului, am dat peste o construcţie ciudată, cunoscută în

ţinut drept „colivia lui Cluny”. Trunchiurile câtorva copaci formau un gard întărit din loc în loc cu stâlpi, iar solul, în spatele acestei baricade, fusese înălţat. Un copac aflat acolo constituia coloana vie pe care se sprijinea acoperişul. Pereţii erau din nuiele şi acoperiţi cu muşchi.

Casa avea forma unui ou. Jumătate din aceasta se afla spânzurată în aer, jumătate se găsea ascunsă în desiş, ca un cuib de viespi într-o tufă.

Era, totuşi, destul de mare ca să adăpostească cinci sau şase oameni, ba chiar să le ofere un oarecare confort. O proeminenţă a stâncii fusese utilizată, cu iscusinţă, drept vatră pentru foc. Fumul care se ridica de-a lungul peretelui de piatră, diminuându-se prin răspândirea sa pe întinsa suprafaţă, scăpa oricărei priviri grăbite aruncate din vale către culme.

Era doar unul din locurile în care se ascundea Cluny. Avea peşteri cu multe încăperi subterane în numeroase locuri din ţinut. După cum îl informau iscoadele sale, se muta dintr-o ascunzătoare în alta de îndată ce era ameninţat de prezenţa soldaţilor.

Datorită modului în care trăia, ca şi devotamentului celor care-l înconjurau, nu-l ameninţa nimic, în vreme ce mulţi fuseseră prinşi demult. A mai trăit astfel încă patru sau cinci ani, după care a plecat în Franţa, datorită ordinului pe care i l-a dat stăpânul său. Acolo a murit curând, regretând, fără îndoială, colivia lui de pe Ben Alder.

Când am ajuns la uşa adăpostului său, el se afla pe piatra pe care o folosea drept vatră, supraveghind pregătirea unor bucate, îşi purta hainele obişnuite, având o bonetă de noapte tricotată, pe care şi-o înfundase peste urechi şi fuma dintr-o pipă. Se purta ca un rege şi l-am văzut ridicându-se şi îndreptându-se de îndată spre noi.

— Domnule Stewart, apropie-te, sir! a zis el. Pofteşte-l şi pe prietenul dumitale, pe care n-am avut ocazia să îl cunosc.

— Ce mai faceţi, Cluny? întrebă Alan. Sper că o duceţi bine, sir. Mă bucur foarte mult că vă văd. Vi-l prezint pe domnul David Balfour, proprietarul domeniului Shaws.

Când ne aflam numai noi doi, Alan zâmbea batjocoritor întotdeauna când amintea despre poziţia mea socială. Când ne găseam însă printre străini, pronunţa cu grijă fiecare cuvânt, ca un herald.

— Veniţi, gentlemeni! ne zise Cluny. Vă urez bun venit în casa mea, care este un adăpost cam ciudat, cam rudimentar pentru unii, deşi aici a călcat chiar şi un rege, iar domnul Stewart ştie la cine mă refer. Vom înghiţi câte ceva până ce omul fără mână care mă serveşte va pregăti cina, după care vom sta de vorbă pe îndelete, ca nişte gentlemeni. Viaţa mea este cam searbădă, continuă el, tur- nându-şi nişte brandy. Nu prea mă bucur de tovărăşia oamenilor, de aceea îmi frământ mâinile şi mintea în amintirea măreţei zile care a trecut,

pregătindu-mă pentru altă zi de sărbătoare, ce sperăm că se apropie. Astfel, avem pentru ce să toastăm. Pentru Restauraţie!

În clipa aceea toţi am luat paharele, le-am ridicat şi am băut. Sunt convins că nu îi doream în niciun alt fel răul regelui George. Dacă el însuşi s-ar fi aflat în locul meu, sunt sigur că n-ar fi făcut altceva decât am făcut eu.

De îndată ce am dat băutura pe gât m-am simţit mai bine. Puteam sta şi asculta, deşi încă puţin cam zăpăcit, dar fără ca mintea să mi-o mai ia razna.

Fără îndoială, ne aflam într-un loc straniu şi eram nişte oaspeţi neobişnuiţi. Datorită faptului că trăise mult timp ascuns, Cluny începuse să aibă anumite obiceiuri stricte, pe care le respecta întocmai.

Astfel, avea un loc unde stătea numai el şi nimeni nu se aşeza vreodată acolo. „Colivia" lui era aranjată într-un fel anume şi nimeni nu avea voie să schimbe poziţia vreunui lucru. Îi plăcea să supravegheze felul în care se pregătea mâncarea şi nici măcar în timp ce ne primea pe noi cu atâtea onoruri nu slăbea din ochi bucăţile de carne care se prăjeau.

Uneori îşi vizita sau primea vizita soţiei lui ori a unor prieteni apropiaţi. Aceste lucruri se desfăşurau firește, noaptea. Cea mai mare parte a timpului şi-o petrecea însă în singurătate şi nu comunica decât cu santinelele sale ori cu cei care îi pregăteau masa.

Unul dintre ei, care era bărbier, venea în fiecare dimineaţă ca să îl radă. Îi spunea noutăţile din ţinut, la auzul cărora se trezea la viaţă. Punea nenumărate întrebări, ca un copil, iar la răspunsurile primite râdea uneori atât de mult că aveai impresia că a luat-o razna. De multe ori, râdea chiar şi după ce pleca bărbierul, amintindu-şi de lucrurile amuzante pe care le discutaseră.

Fără îndoială că, atunci când punea întrebările, el urmărea un scop anume. Deşi era sechestrat în felul acela şi, ca mulţi alţi nobili scoţieni, fusese deposedat de Parlament de toate privilegiile sale, el continua să-şi exercite influenţa asupra clanului său. Astfel, certurile dintre membrii clanului ajungeau înaintea lui pentru a le rezolva. Oamenii din ţinut, cei care scăpaseră ca prin minune de Curtea de Judecată, au ascultat de porunca lui şi au întrerupt luptele cu englezii, plătind taxele solicitate de regele George.

Când îl cuprindea furia, comanda şi pedepsea pe oricine, ca un rege. Servitorii tremurau în faţa lui şi se ascundeau ca nişte copii pe care urma să îi bată tatăl lor.

De obicei, de câte ori intra într-o încăpere, dădea mâna, foarte ceremonios, cu cei de acolo, după ce aceştia îşi scoteau bonetele în semn de respect, ca nişte militari adevăraţi. De multe ori, cei din clan veneau şi îl slujeau astfel încât ai fi crezut că se află la unul dintre cele

mai bune hanuri.

Toate acestea se petreceau fără să ţină cont cineva că el era un şef proscris şi urmărit. Ţara îi fusese cucerită. Trupele engleze îl căutau peste tot, ajungând uneori până la o milă depărtare de ascunzişul lui. Totuşi, niciunul dintre foştii săi supuşi, nici măcar cei nedreptăţiţi ori pedepsiţi, nu îl trăda, deşi ar fi câştigat astfel o adevărată avere.

În prima zi cât am stat acolo, Cluny ne-a dăruit cu mâna lui o lămâie, întrucât era învăţat cu traiul bun şi ne-a rugat să ne punem zeama fructului în mâncare.

— Bucăţile acestea de carne, ne-a spus el, sunt atât de bune că i le-aş oferi însuşi Maiestăţii Sale Regele. De altfel, înainte de patruzeci şi şase, în ţara mea creşteau mai mult dragonii decât lămâii.

N-aş putea afirma dacă într-adevăr bucăţile de friptură erau foarte bune, dar nu am mâncat decât foarte puţin, fiind foarte obosit. În acest timp, Cluny ne-a distrat povestindu-ne cum a stat Prinţul Charlie în „colivia" sa, redându-ne adevăratele cuvinte ale acestuia şi ridicându-se de la locul său pentru a ne arăta unde s-au aşezat oaspeţii.

Din aceste lucruri am dedus că prinţul era un băiat spiritual, fiu al unui neam de regi politicoşi, chiar dacă nu la fel de înţelepţi ca Solomon. De asemenea, am înţeles că, atât cât a stat în „colivie", a umblat mai ales după băutură.

Abia am terminat de mâncat şi Cluny a adus un pachet prăfuit, vechi şi murdar, de cărţi de joc, aşa cum poţi găsi doar în hanurile proaste de pe drum.

Când ne-a invitat să jucăm, ochii îi străluceau de bucurie.

Trebuie să recunosc faptul că nu îmi plăcea deloc să iau parte la o asemenea distracţie. Fusesem educat de tatăl meu şi ştiam că nu era creştineşte să jinduieşti la bunul altuia, iar un gentleman nu dorea să profite de banii străinilor. De aceea, aş fi putut pleda pentru oboseala mea, ceea ce era o scuză suficientă.

M-am gândit însă că în acest fel aveau să mă pună martor la înfruntarea lor.

Trebuie să fi fost tare roşu la faţă. Totuşi, am vorbit cu fermitate şi i-am zis lui Cluny că nu avea rost să mă pună martor la joc, întrucât nu mă pricepeam la cărţi.

El s-a oprit brusc din amestecatul cărţilor.

— Ce mai înseamnă şi asta? a întrebat. Ce ipocrit poate spune asemenea lucruri în casa lui Cluny Macpherson?

— Pun mâna în foc pentru domnul Balfour! a sărit Alan. Este un gentleman cinstit şi corect şi aş vrea să ţineţi minte cine vă spune asta! Port un nume regesc, a continuat el, ridicându-şi pălăria. Eu şi cel care mă însoţeşte putem să fim în apropierea oricărei persoane, de orice rang ar fi aceasta. Numai că gentlemanul de lângă mine este foarte

obosit şi ar vrea să doarmă, iar dacă nu ştie să joace cărţi, ce rost are să-l mai reţinem? Vă stau la dispoziţie, sir, ca să jucăm orice doriţi.

— În casa mea sărăcăcioasă, i-a răspuns Cluny, oricine are dreptul să facă ceea ce doreşte. Dacă prietenul dumitale va voi să stea alături de noi, să stea! Iar dacă el, dumneata, oricine altcineva nu este mulţumit, sunt gata să ieşim şi să îi dau satisfacţie!

Nu-mi doream ca ei doi, buni prieteni, să-şi străpungă beregăţile cu săbiile din cauza mea.

— Sir, i-am spus, sunt într-adevăr foarte obosit. Şi, în plus, cum îmi păreţi un tată care are fii de vârsta mea, vă voi mărturisi că i-am promis tatălui meu că nu voi juca niciodată cărţi.

— Aşa deci? făcu Cluny, arătându-mi un pat aflat într-un colţ al încăperii.

Fusese deranjat destul de ceea ce-i cerusem şi se uita chiorâş la mine. De asemenea, mi-am dat seama că atât ceea ce-i spusesem, cât şi cuvintele pe care le folosisem pentru a o face, s-ar fi potrivit mai degrabă într-o casă nobiliară din Anglia decât printre iacobiţii din nordul Scoţiei, pe jumătate sălbăticiţi.

Băutura pe care o dădusem peste cap şi vânatul pe care-l servisem la masă au făcut să mă simt apăsat de o ciudată greutate. Abia am ajuns în pat, că am căzut într-un fel de transă în care am zăcut aproape tot timpul cât am stat la „colivie”.

Câteodată mă mai trezeam şi înţelegeam ce se întâmplă în jurul meu. Altădată însă nu auzeam decât voci şi sforăituri, de parcă un pârâu susura prin apropiere. Stofele ecosez de pe perete când se micşorau, când se măreau, ca şi umbrele aruncate de foc pe tavan. De mai multe ori cred că am vorbit cu voce tare sau chiar am strigat, pentru că îmi amintesc cu surprindere că uneori ei îmi puneau diferite întrebări. Eram conştient că nu trăiam un coşmar nocturn anume, ci o stare generalizată de spaimă care mă cuprinsese, în care zăceam făcându-mă una cu patul, cu stofele de pe pereţi, cu umbrele de pe tavan, cu focul…

Bărbierul, care se pricepea şi la medicină, a fost chemat să mă trateze. Cum vorbea în galeză, n-am înţeles nimic din ce spunea, dar eram atât de bolnav încât nu am cerut nici măcar să mi se traducă. Ştiam doar că eram bolnav şi altceva nu mă interesa.

Nu prea le-am acordat importanţă celorlalţi, în acest timp. Totuşi, Alan şi Cluny, care jucau cărţi, mi-au permis să pricep că prietenul meu începuse să câştige. Îmi amintesc de faptul că abia îi distingeam, dar îi zăream lângă o grămadă strălucitoare de monede, cam şaizeci sau o sută de guinee.

Părea destul de ciudat să vezi averea aceea într-un cuib de vulturi aflat pe o stâncă, înconjurată de copaci. De aceea, mi-am zis că Alan se descurca bine, pentru că el nu avusese, când ajunseserăm acolo,

decât o pungă verzuie cu cinci lire sterline.

Se pare că norocul s-a schimbat în ziua următoare. Pe la prânz am fost trezit, aşa cum se obişnuia, ca să servesc masa, şi, tot ca de obicei, am refuzat să mănânc. Mi s-a turnat pe gât o picătură din medicamentul pe care mi l-a prescris bărbierul.

Soarele strălucea prin uşa deschisă a „coliviei", ceea ce m-a orbit şi m-a supărat. Cluny stătea la masă, amestecând cărţile. Alan a venit şi s-a apropiat de pat, apoi faţa lui a coborât în dreptul ochilor mei. Acest lucru mi s-a părut cu totul ieşit din comun.

M-a rugat să-l împrumut cu bani.

— De ce? l-am întrebat.

— Hai, te rog!

— Dar pentru ce? Nu înţeleg.

— Hai, David, nu vrei să mă împrumuţi?

Nu-mi doream, în clipele acelea de suferinţă, decât să plece de lângă mine, de aceea am acceptat.

În dimineaţa celei de-a treia zile, m-am trezit mai învigorat, deşi încă slăbit şi îngrijorat de starea mea. Puteam să privesc lucrurile intr-un mod realist şi să le cântăresc în minte. Mi-era gândul la mâncare. M-am ridicat singur din pat. De îndată ce am servit masa de dimineaţă, am mers până la uşa „coliviei" şi m-am aşezat acolo ca să privesc pădurea.

Era o zi cenuşie. Aerul era rece şi plăcut. Am stat ca într-un vis întreaga dimineaţă, fiind deranjat doar de servitorii lui Cluny şi de soldaţii săi, care veneau să dea raportul. Deoarece coasta se vedea foarte clar în clipele acelea, interesul pentru informaţiile aduse de iscoade nu era prea mare.

Când m-am întors, el şi Alan puseseră cărţile deoparte şi îi puneau întrebări unui om din anturaj. Apoi şeful s-a uitat spre mine şi mi-a vorbit în galeză.

— Nu cunosc limba aceasta, sir, i-am răspuns. De la întâmplarea cu jocul de cărţi, tot ce spuneam sau făceam îl supăra pe Cluny.

— Numele dumitale îţi face mai multă cinste decât persoana dumitale, mi-a zis el furios. Iată despre ce este vorba. Iscoadele mele au raportat că drumul către sud este deschis. Ai însă puterea să porneşti într-acolo?

Am văzut cărţile pe masă, dar nu şi aurul. Se aflau câteva hârtii scrise, toate în partea unde stătuse Cluny. În plus, Alan avea o privire ciudată, ca un om nu prea mulţumit. O presimţire rea a început să mă apese.

— Nu ştiu dacă mă simt chiar atât de bine pe cât ar trebui, i-am răspuns, privind către Alan, dar puţinii bani pe care îi aveam trebuiau să ne ducă departe.

Alan şi-a tras buza inferioară în gură şi a privit în jos.

— David, mi-a zis în cele din urmă, i-am pierdut…

Acesta este neplăcutul adevăr.

— Şi banii mei?

— Şi pe ai tăi, a mormăit prietenul meu. N-ar fi trebuit să mi-i împrumuţi. Uit de toate când mă apuc să joc.

— I-auzi, i-auzi! făcu Cluny. Vorbiţi prostii. Bineînţeles că vă voi înapoia banii, ba chiar dublul sumei pe care aţi jucat-o. Niciodată nu am păstrat banii câştigaţi de la alţii! Mai ales pe cei de la nişte gentlemeni aflaţi în situaţia voastră. Niciodată nu am păstrat banii altora! a strigat el şi, roşu la faţă, a început să scoată aurul din buzunar.

Alan nu spunea nimic, ci continua să se uite doar în pământ.

— Vreţi să veniţi cu mine până la uşă, sir? l-am întrebat.

Cluny mi-a răspuns că o va face cu bucurie şi m-a urmat imediat, dar arăta foarte supărat.

— Acum, sir, i-am zis, trebuie să vă fiu recunoscător pentru generozitatea de care daţi dovadă.

— Ce prostie! strigă el. Care generozitate? E cea mai nefericită afacere. Dar ce voiai să fac? Doar stau închis în colivia asta şi profit şi eu ca să joc nişte cărţi cu prietenii. Doar nu poţi şti de la început că ei pierd…

Făcu o pauză.

— Da, am intervenit eu. Dacă pierd, le daţi banii înapoi. Dar dacă ei câştigă, pleacă având în buzunare banii dumneavoastră! Asta da generozitate! Pentru mine însă, sir, nu e deloc plăcut că mă aflu în situaţia de faţă…

A urmat o pauză lungă. Cluny părea că vrea să spună ceva, dar nu a scos un cuvânt. Faţa i se înroşea însă din ce în ce mai mult.

— Sunt tânăr, am continuat, şi aş vrea să vă cer sfatul. Vorbiţi-mi ca şi când aş fi fiul dumneavoastră. Prietenul meu apropiat a pierdut aceşti bani. Să-i accept înapoi? Ar fi corect din partea mea? Orice aş face, mă atinge în mândria mea…

— Ca şi pe mine, domnule Balfour, îmi răspunse Cluny, iar dumneata mă priveşti ca pe un om care profită de necazurile altora pentru a le lua banii. Nu pot accepta ca prietenii care intră în casa mea să mă jignească! Nu! strigă el deodată, furios. Nici eu nu îi jignesc pe ei!

— După cum vedeţi, domnule, i-am zis, am impresia că îmi daţi dreptate. Nu mi-aţi răspuns însă la întrebare.

Sunt convins, că, dacă Cluny a urât pe cineva în viaţa lui, atunci acela era David Balfour. Se uita la mine gata să mă ia la bătaie. Îi citeam furia pe buze.

Fie însă că vorbele mele l-au dezarmat, fie a cedat în faţa dreptăţii pe care o aveam. Era o situaţie umilitoare pentru toţi cei de faţă, mai

ales pentru Cluny. Spre cinstea lui, a reacţionat astfel:

— Domnule Balfour, mi-a zis, cred că eşti destul de amabil şi treci multe cu vederea, mai ales că ai chibzuinţă unui gentleman. După cinstita mea părere, ai putea lua banii aceştia. Asta i-aş spune şi fiului meu. Ba chiar îţi voi strânge mâna, ca să nu mai existe dispute între noi!

Capitolul XXIV

CEARTA

Alan şi cu mine am traversat lacul Errocht. Norii acopereau luna şi prin întunericul ce domnea în acea noapte nu ne-a zărit nimeni. Ne-am îndreptat apoi către o altă ascunzătoare, aflată în apropiere de capătul lacului Rannoch, unde am fost conduşi de unul dintre oamenii lui Cluny.

Slujitorul respectiv ne-a dus toate bagajele şi chiar mantaua lui Alan, dar aproape că alerga, intonând o melodie în acelaşi timp, astfel că părea de două ori mai uşor decât mine, asemuindu-se doar cu un ponei.

Şi totuşi, era un om atât de slab şi pipernicit, că în condiţii obişnuite l-aş fi răpus cu o singură mână.

Fără îndoială, era o mare uşurare să mergi fără povară. Şi probabil că, fără respectiva uşurare şi simţul libertăţii pe care îl aveam, nu aş fi pornit deloc la drum.

Abia mă ridicasem din patul de suferinţă. După cum mergeau treburile, nu exista niciun motiv care să mă înveselească prea mult. Călătoream printr-unul dintre cele mai pustii ţinuturi ale Scoţiei. Cerul era întunecat, înnourat, iar între mine şi Alan intervenise o răceală explicabilă.

Multă vreme nici nu ne-am vorbit. Mergeam unul după altul. Eu eram plin de orgoliu şi mânie, iar aceste două sentimente îmi dădeau destulă putere.

Alan era furios şi îi era ruşine pentru că pierduse banii la joc, iar eu îi recuperasem într-un mod care nu prea ne făcea cinste.

Gândul despărţirii noastre mă apăsa atunci mai mult ca oricând. Dar, cu cât îmi dădeam seama că era o idee bună, cu atât îmi părea mai dezgustătoare soluţia aceea.

Alan ar fi făcut un lucru deosebit şi şi-ar fi demonstrat generozitatea dacă s-ar fi întors către mine, spunându-mi:

— Pleacă! Pe mine mă ameninţă un pericol foarte mare, iar dacă îmi ţii tovărăşie, acesta va plana şi asupra ta.

Eu nu puteam să îi spun prietenului meu, care ţinea atât de mult la mine:

— Eşti într-o mare încurcătură, pe când eu scap uşor de necazurile mele. Prietenia ta e o povară pentru mine. Pleacă! Descurcă-te singur cu necazurile tale!

Nu, îmi era imposibil să îi vorbesc aşa. Doar faptul că îmi treceau prin minte asemenea lucruri făcea să îmi ia foc obrajii.

Alan se comportase ca un copil, ba chiar ca unul care trişează, „împrumutase" bani de la mine în vreme ce eu zăceam mai mult inconştient. Fapta lui echivala aproape cu un furt.

Se târa pe drum alături de mine, fără să mai aibă un penny în buzunar, părând prietenos, ca şi când ar fi vrut să-i trec cu vederea felul în care a trebuit să mă milogesc pentru a-mi recăpăta acele guinee.

Adevărat, eram gata să împart totul cu el. Mă cuprindea însă furia când îl vedeam că se baza pe uşurinţa mea de a-i face întotdeauna pe plac.

Aceste lucruri îmi frământau mintea în acele clipe. De aceea, n-aş fi putut deschide gura fără să fac scandal. Astfel că am făcut ceva mai rău şi nu am spus nimic. Trăgeam doar cu coada ochiului la tovarăşul meu.

În cele din urmă, când am ajuns pe celălalt mal al lacului Errocht şi mergeam printr-un loc întins şi neted, pe unde ne deplasam cu uşurinţă, el n-a mai putut suporta şi s-a apropiat de mine:

— David, mi-a zis, doi prieteni nu trebuie să facă atâta caz pentru o întâmplare nefericită. Trebuie să recunosc faptul că îmi pare foarte rău pentru cele petrecute. Dacă vrei şi tu să îmi mai spui ceva, fă-o acum!

— Nu am nimic de zis.

Părea dezorientat, lucru care m-a mulţumit.

— Nu? făcu el, cu glas tremurător, dar îmi vei reproşa că te-am făcut de râs.

— Niciodată!

— Niciodată? întrebă el. Ştii bine că am făcut ceva foarte neplăcut. Suntem amândoi de vină? Odată spuneai că trebuie să împărţim totul. O spui şi azi? Pretutindeni în jurul nostru sunt dealuri, dar există şi două mări, nu departe de aici. Nu doresc să îţi impun cu forţa prezenţa mea, David.

Cuvintele lui m-au străpuns ca o sabie. Parcă îmi ghicise gândurile care îmi trecuseră prin minte!

— Alan Breck! i-am strigat. Crezi că mă întorc cu spatele la tine

atunci când ai mai mare nevoie de ajutor? N-ar fi trebuit să îmi arunci cu noroi în faţă. Toată comportarea mea de până acum neagă presupunerea ta. E adevărat că am adormit când făceam de pază printre mlaştini, dar faptul s-a datorat oboselii exagerate. Şi faci rău pentru că îmi reproşezi asta.

— Nici nu am făcut-o! zise el.

— Dar, în afară de acel episod nedorit, am continuat, ce altceva ai să îmi reproşezi? Niciodată nu mi-am lăsat prietenii la greu şi nu am de gând să încep cu tine. Există lucruri între noi pe care nu le pot uita, chiar dacă tu le uiţi.

— Îţi voi spune doar atât, David, vorbi el liniştit. De mai multă vreme îţi datorez viaţa mea, iar acum îţi datorez şi bani. Ar fi trebuit să fii lumina călăuzitoare pentru mine…

Cuvintele lui ar fi trebuit să mă impresioneze, dar au făcut-o în sens negativ. Mi-am dat seama că mă comportasem greşit. Astfel, m-am înfuriat nu doar pe Alan, ci şi pe propria-mi persoană. Constatarea aceasta m-a făcut mai crud.

— Mi-ai cerut să vorbesc, i-am zis. Bine. O voi face! Recunoşti chiar tu că mi-ai făcut un mare rău. A trebuit să înghit o jignire. Nu ţi-am reproşat-o niciodată. Nici măcar nu am adus vorba despre ce ai făcut, dar acum mă învinuieşti pe mine pentru asta, i-am strigat. Şi de ce? Pentru că nu cânt şi nu mă bucur fiindcă am fost jignit! Poate că vrei şi să îţi cad în genunchi ca să îţi mulţumesc pentru ce ai făcut! Ar trebuie să te gândeşti puţin şi la cei din jurul tău, Alan Breck… Şi, dacă te-ai gândi mai mult la ceilalţi, ai vorbi mai puţin despre tine. Când un prieten care ţine mult la tine suportă o ofensă fără să crâcnească, îi mai ceri să şi mintă. Dacă aşa te comporţi, ar trebui să te blamezi singur şi astfel n-ai mai umbla să cauţi ceartă.

— Nu mai spune nimic! făcu el.

Astfel că am tăcut şi ne-am întors unul cu spatele la celălalt. Ajunşi la capătul călătoriei din acea zi, am mâncat ceva, apoi ne-am întins şi am adormit fără să mai discutăm.

Omul care ne-a însoţit ne-a condus pe celălalt mal al lacului Rannoch până la apusul soarelui, în ziua următoare. Apoi ne-a indicat pe unde era bine să mergem mai departe.

Practic, trebuia să pornim de îndată prin munţi. Trebuia să ocolim, deplasându-ne pe culmile Glen Lyon, Glen Lochay şi Glen Dochart, apoi să coborâm pe la Kippen în ţinuturile de câmpie şi să pornim de-a lungul apelor fluviului Forth.

Alan nu era prea încântat de gândul că traseul nostru trecea prin ţinutul duşmanilor săi de moarte, neamul Glenorchy Campbell. Obiecta că, dacă am fi pornit-o direct spre est, am fi ajuns foarte repede la Athole Stewarts, unde se aflau oameni înrudiţi cu neamul său, chiar dacă ascultau de ordinele unui alt şef. Am fi mers apoi mai

uşor către ţinuturile unde ne născuserăm.

Dar călăuza noastră, care era într-adevăr şeful iscoadelor lui Cluny, avea motive întemeiate ca să ne trimită pe traseul expus anterior, căci trupele regale scotoceau peste tot şi doar prin ţinutul neamului Campbell am fi trecut în cea mai mare siguranţă.

Alan a fost de acord în cele din urmă, deşi cu o strângere de inimă.

— E doar unul dintre cele mai monotone ţinuturi din Scoţia, mi-a zis el. Nu întâlneşti pe acolo decât câmpuri cu recolte şi Campbelli. Am înţeles însă că eşti un om care pricepi repede. Fie, cum vrei tu!

Am pornit deci la drum urmând acest itinerariu. Cea mai mare parte a următoarelor trei nopţi de călătorie am străbătut munţi stâncoşi, sculptaţi de râuri sălbatice. Aproape tot timpul a plouat şi a suflat vântul. Nici măcar o dată nu s-a arătat soarele printre nori.

Ziua ne culcam prin iarba umedă. Noaptea urcam pe culmile munţilor. Câteodată ne mai rătăceam, din cauza ceţii care ne învăluia, astfel că trebuia să ne oprim şi să aşteptăm până se făcea dimineaţă. Nu se punea problema să facem focul. Hrana noastră consta doar în carne rece pe care o luasem de la „colivie”. Cât despre băut, Cerul ştie că nu ne trebuia apă!

A fost deci o vreme cumplită, amplificată de noroiul din regiune. Mi-era foarte frig. Dinţii îmi clănţăneau întruna. Gâtul mă durea, aşa cum păţisem şi pe insuliţă. Aveam junghiuri în coaste, care nu-mi dădeau pace nicio clipă.

Când mă culcam în patul improvizat şi umed, cu ploaia care răpăia în jur, cu noroiul mustind sub mine, retrăiam o parte din cele mai cumplite aventuri prin care trecusem, adică turnul din castelul Shaws, luminat de fulgere, Ransome cărat în spate de marinari, Shuan străpuns de sabie, zăcând în sânge pe duşumeaua cabinei, Colin Campbell prinzându-se cu mâinile de piept.

Din acest somn zbuciumat eram trezit în amurg, pentru a mă aşeza la masă în aceeaşi băltoacă în care dormisem şi a înghiţi hrana rece. Ploaia îmi cădea pe faţă şi mi se scurgea pe spinare. Ceaţa ne învăluia.

Uneori bătea vântul şi o împrăştia, iar în clipele acelea puteam zări vreo vale întunecată unde torentele se scurgeau cu mare zgomot.

Din jur ne parveneau sunetele produse de nenumărate cursuri de apă. Ploaia care nu mai înceta făcea, să crape parcă munţii. Fiecare viroagă devenea o cisternă. Fiecare torent se revărsa şi îşi săpa, apoi îşi lărgea albia.

În timpul acelor nopţi le auzeai glasurile pe măsură ce se scurgeau, când mai ascuţite, când bubuitoare ca tunetul. Am putut înţelege cu destulă uşurinţă povestea lui Water Welpie, demonul râurilor, despre care se spune că se tânguie încontinuu şi rătăceşte prin vaduri ca să-l pândească pe trecătorul condamnat.

Din câte am văzut, Alan credea în aşa ceva, chiar dacă nu era pe

deplin convins. Când zgomotul torentului a devenit mai ascuţit ca oricând, am fost puţin surprins, sau mai curând şocat, să-l văd făcându-şi cruce aşa cum îşi făceau catolicii.

Cât au durat aceste cumplite încercări, între noi nu a existat niciun fel de apropiere, nici măcar nu a fost vorba să discutăm între noi. Adevărul consta în aceea că eram foarte bolnav. Aceasta îmi servea ca scuză.

Dar, pe lângă faptul că iertam greu ceva şi aşa am făcut de când mă ştiam, eram necăjit atât pe tovarăşul meu, cât şi pe mine însumi, în cea mai mare parte a celor două zile petrecute în acele condiţii, el mi s-a părut deosebit de atent.

Era oricând gata să mă ajute şi spera mereu că indispoziţia mea cu privire la el avea să treacă. În vremea aceea, eu am rămas închis în mine, supărat, refuzându-i orice ajutor, uitându-mă la el rece, de parcă ar fi fost un tufiş ori o piatră.

În cea de-a doua noapte, sau mai curând în zorii celei de-a treia zile, ne-am trezit pe un deal unde nu ne puteam adăposti după nimic, astfel că ni s-a spulberat planul obişnuit, acela de a ne aşeza ca să mâncăm şi să dormim.

Înainte de a porni să căutăm totuşi o ascunzătoare, cenuşiul cerului a început să se mai estompeze, căci ploua încă, dar norii s-au mai ridicat. Alan m-a privit în ochi, foarte abătut.

— Lasă-mă să îţi ţin eu pachetul, mi-a zis el pentru a noua oară de când ne despărţisem de călăuza noastră, la malul lacului Rannoch.

— Mă descurc şi singur, mulţumesc, i-am răspuns eu, rece ca gheaţa.

Alan s-a supărat.

— Altă dată n-o să te mai rog, mi-a zis. Nu sunt un om prea răbdător, David.

— Nici nu am zis că ai fi, am răspuns eu, ca un copil încăpăţânat şi prost, de zece ani.

Alan nu a mai vorbit. Felul în care a început să se poarte vorbea de la sine. Din momentul acela s-a considerat iertat de orice vină rezultată din afacerea cu Cluny.

Şi-a pus pălăria pe o ureche, a început să meargă vesel, să fredoneze câteva melodii. Se uita la mine gata să zâmbească.

În cea de-a treia noapte trebuia să trecem dincolo de capătul vestic al ţinutului Balquhidder. Se făcuse senin şi era frig, aproape chiar ger. Vântul dinspre nord izgonise norii şi stelele se vedeau strălucind pe cer.

Pâraiele erau umflate încă, desigur, şi încă se revărsau zgomotos pe înălţimi. Am observat că Alan nu se mai gândea la Kelpie şi se simţea foarte bine.

Pentru mine, schimbarea vremii venise prea târziu. Zăcusem atât de

mult în noroi că, aşa cum spune *Biblia*, hainele pe care le purtam mă dezgustau. Eram un mort viu, mă dureau toate. Bătaia vântului nu mă atingea, iar zgomotul său mă dezorienta.

În halul în care mă aflam, a trebuit să suport parcă o anumită persecuţie din partea tovarăşului meu de drum. „Whig" a reprezentat cea mai frumoasă denumire pe care mi-a dat-o, fiindcă nu îmi vorbea fără a pierde prilejul de a mă lua în zeflemea, sau cel puţin aşa mi se părea.

— Uite, aici e o ridicătură pe care trebuie să o sări, scumpul meu „whiggie"! Ştiu că sari tare bine, mi-a zis el.

Ştiam ce trebuia să fac şi nu trebuia să îmi spună altul. Mă aflam însă într-o stare tare proastă. Curând, aveam să mă prăbuşesc prin munţii aceia ca o oaie sau ca o vulpe, iar oasele aveau să mi se albească precum cele ale fiarelor pădurii.

Poate că mintea îmi era încă limpede, dar a început să îmi placă perspectiva aceea. Am început să fiu încântat la gândul că am să pier într-un loc pustiu cu vulturii sălbatici în jur, dându-mi târcoale în ultimele clipe ale vieţii.

Atunci, Alan ar fi avut de suferit. După ce aş fi murit, el m-ar fi regretat, iar amintirea mea l-ar fi torturat. Astfel, mergeam mai departe, ca un şcolar prostuţ şi bolnav, orientându-mi întreaga mânie către cel care mă însoţea, pe care aş fi vrut să-l am la picioare şi să îmi ceară îndurare.

În fiecare dintre înţepăturile lui Alan mă înfuriam. „Ah", îmi ziceam „când mă voi prăbuşi şi voi muri, te vei simţi de parcă ai primit o lovitură în plină figură. Cum mă voi răzbuna! Cum îţi vei regreta cruzimea şi ingratitudinea!"

Cu cât trecea timpul, mă simţeam tot mai rău. O dată chiar m-am prăbuşit la pământ, picioarele mi s-au înmuiat sub mine. Lucrul acela l-a mirat pe Alan. M-am ridicat însă atât de repede şi am pornit la drum mai departe, încât a uitat repede incidentul.

Valuri de căldură se revărsau asupra mea, apoi mă apuca tremuratul din pricina frigului. Junghiurile dintre coaste deveniseră insuportabile. În cele din urmă, am înţeles că nu-mi puteam continua călătoria. Brusc, mi-a venit pofta să termin cu Alan. Am cedat mâniei care mă cuprinsese. Doream că îmi găsesc sfârşitul cât mai repede. Tocmai mi se adresase cu „whig". M-am oprit.

— Domnule Stewart, i-am zis, cu o voce care tremura ca o coardă de vioară, eşti mai în vârstă decât mine şi ar fi trebuit să te comporţi ca un om cu bun simţ. Crezi că e un lucru inteligent ca să mi te adresezi mereu în termeni politici? M-am gândit că, acolo unde oamenii au păreri diferite, trebuie să se comporte totuşi civilizat. Dacă nu, pot găsi ironii mai usturătoare decât cele folosite de dumneata.

Alan s-a oprit în faţa mea, cu pălăria pe o ureche, cu mâinile în

buzunarele pantalonilor săi bufanţi, cu capul întors puţin într-o parte. M-a ascultat, a zâmbit cu răutate, aşa cum am distins eu, chiar prin întunericul nopţii, la lumina stelelor.

Apoi a început să fluiere o melodie a iacobiţilor, prin care aceştia ironizau înfrângerea generalului Cope la Preston Pans.

„Hei, Johnie Cope, încă mai poţi să mergi?

Mai baţi tobele?"

Atunci mi-a trecut prin minte faptul că Alan se afla, în ziua luptei, de partea trupelor regale.

— De ce fredonezi o asemenea melodie, domnule Stewart? l-am întrebat. Ca să-ţi aminteşti că atunci ai luat bătaie de două ori?

Melodia a îngheţat pe buzele lui.

— David! a strigat.

— E timpul ca felul în care te porţi să se schimbe, am continuat. Va trebui să vorbeşti în mod civilizat despre Regele meu şi despre prietenii mei din neamul Campbell.

— Dar sunt un Stewart, începu Alan.

— Sigur. Ştiu că porţi un nume regesc. Dar, dacă îţi aminteşti, de când umblăm prin Highlands, am văzut pe mulţi care se bucură de acelaşi privilegiu. Cel mai frumos lucru pe care ţi-l pot spune despre majoritatea dintre ei este că sunt nişte nespălaţi!

— Îţi dai seama că mă insulţi?

— Îmi pare rău, i-am răspuns, şi dacă îţi displace lecţia de morală, mă îndoiesc că o alta, pe care o pregătesc, te va mulţumi. Ai fost fugărit de pe câmpul de luptă, de cei din partidul meu. Felul în care îţi iei revanşa, făcând glume despre ei în faţa unui băiat, este o modalitate cam modestă de a convinge pe cineva de vitejia ta. Atât neamul Campbell, cât şi liberalii te-au bătut de te-au zăpăcit. Ai fugit de ei pe unde ai văzut cu ochii. S-ar cuveni să vorbeşti cu respect despre ei.

Alan rămase tăcut, marginile mantalei sale fluturând în vânt în urma lui.

— Păcat că vorbeşti aşa, mi-a zis el. Există lucruri care, o dată spuse, nu mai pot fi îndreptate.

— Nici nu vreau să le îndrepţi, i-am răspuns. Sunt gata, ca şi tine.

— Gata?

— Da! Nu sunt gură bogată şi trombonist ca unul al cărui nume îl cunoşti. Haide!

Mi-am scos sabia şi m-am pus în gardă, aşa cum mă învăţase Alan.

— David! a strigat el. Ai înnebunit? Nu pot să scot sabia la tine. Ar fi o adevărată crimă.

— Aşa gândeai şi când mă insultai?

— Da! strigă el şi îşi frământă obrazul cu mâna, ca un om care nu ştia ce hotărâre să ia.

— Asta e adevărul, n-am ce face, zise el iar.

Îşi scoase sabia. Înainte ca lama lui să o atingă pe a mea, arma lui căzu la pământ.

— Nu, nu, făcu el. Nu te pot lovi!

La gestul lui mi s-a topit şi ultima fărâmă de mânie. Mi-am dat seama că eram bolnav, prost, îmi părea rău de cele întâmplate şi nu ştiam ce să fac.

Aş fi dat orice pe lume ca să îmi pot retrage cuvintele pe care le spusesem. Numai că vorba scăpată, cum o mai retragi? Mi-am amintit de tot curajul şi de omenia pe care Alan le manifestase mai demult cum mă ajutase, cum mă încurajase şi se purtase cu mine în zilele noastre negre.

Apoi m-am gândit la insultele pe care i le adusesem şi mi-am dat seama că îmi pierdusem cel mai devotat prieten. În acelaşi timp, starea proastă care mă stăpânea se dublă în intensitate. Junghiul dintre coaste părea rana unei săbii. Eram gata să leşin chiar în locul unde mă aflam.

Acest lucru mi-a adus o idee salvatoare. Nicio scuză nu avea cum să şteargă ceea ce făcusem. Nici nu avea rost să mă gândesc la vreuna, nu ar fi putut diminua insulta. Dar, dacă scuza era zadarnică, un strigăt disperat de ajutor ar fi reuşit să îl aducă pe Alan iar de partea mea.

Mi-am călcat mândria în picioare.

— Alan! i-am zis. Dacă nu mă ajuţi, voi muri chiar aici.

S-a apropiat şi s-a uitat atent la mine.

— Adevărat, am întărit eu. Nu mai suport. Ah, du-mă măcar într-o casă, acolo voi muri mai uşor.

Nu ceream nimic altceva. Vorbeam cu glas tânguitor, astfel că aş fi înmuiat şi o inimă de piatră.

— Poţi merge? m-a întrebat el.

— Nu, i-am răspuns. Nu fără ajutor. Picioarele mi se împleticesc sub mine de o oră încoace. Un junghi mă loveşte între coaste de parcă mă arde cineva cu fierul înroşit în foc. Abia mai pot respira… După ce voi muri, mă vei ierta, Alan? În sufletul meu, am ţinut întotdeauna la tine, chiar şi atunci când am fost foarte furios…

— Taci! strigă el. Nu mai vorbi despre asta, David, băiete, ştii că…

Îi venea să plângă.

— Lasă-mă să te susţin cu braţul, continuă el. Aşa… Sprijină-te de mine! Dumnezeu ştie pe unde este vreo casă pe aici. Ne aflăm la Balquhidder. Pe aici nu prea se găsesc locuinţe de-ale prietenilor noştri. Ţi-e mai bine, David?

— Da, i-am răspuns. Aşa pot merge.

L-am prins cu mâna de braţ.

Abia se stăpânea să nu plângă.

— David, mi-a zis, nu sunt deloc un om de treabă. Nici măcar unul de suflet. Puteam să îmi amintesc faptul că îmi erai ca o rudă. Trebuia să îmi dau seama că abia te ţineai pe picioare… Ah, David încearcă să mă ierţi!

— Hai să nu mai vorbim despre asta! i-am zis. Niciunul dintre noi nu ar trebui să îi facă observaţii celuilalt, acesta este adevărul! Trebuie să ne controlăm şi să ne stăpânim. Ah, cum mă mai înţeapă junghiul ăsta! Nu e nicio casă prin apropiere?

— Voi găsi o casă pentru tine, David! Vom coborî de pe ridicătura asta. Acolo jos trebuie să dăm peste nişte locuinţe. Bietul meu prieten, nu vrei să te iau în spate?

— Cum, Alan? Sunt cu doisprezece inci mai înalt decât tine…

— Nu-i nimic! îmi strigă el pornit. Nu contează un inci sau doi. Nu pot spune că sunt un bărbat înalt, e adevărat, dar îndrăznesc să cred că voi reuşi să te port, zise el cu o voce plângăreaţă.

Era dulce şi vrednic de râs să îl auzi pe Alan potrivindu-şi cuvintele de teamă ca să nu izbucnească o nouă ceartă. Aş fi râs, dacă junghiul nu m-ar fi înţepat atât de rău. Dacă aş fi izbucnit în râs, ar fi trebuit să plâng de durere în acelaşi timp.

— Alan, i-am zis, ce te face să fii aşa de bun cu mine? De ce te îngrijeşti atât de un flăcău nerecunoscător?

— Adevărat. Nu-ţi pot răspunde la întrebare, fiindcă nu ştiu exact de ce te simpatizam înainte. Cred că pentru faptul că nu erai certăreţ. Dar acum, după ceartă, îmi placi şi mai mult!

Capitolul XXV

ÎN BALQUHIDDER

Alan a ciocănit la uşa primei case care ne-a ieşit în drum, ceea ce era cam riscant. Prin Braes of Balquhidder nu îşi impune legea niciun mare clan. Acolo există doar mici secte şi unele rămăşiţe ale neamurilor numeroase din nordul Scoţiei, cărora li se spune „cei fără şefi”. Ei au ajuns acolo în urma răscoalelor izbucnite prin ţinuturile Forth şi Teith.

Poţi întâlni astfel Stewarţi, Maclareni, care însemnă cam acelaşi lucru, pentru că Maclarenii i-au urmat în luptă pe şefii lui Alan. Găseşti şi pe cei din clanul proscris şi vechi al Macgregorilor. Ei au fost întotdeauna desconsideraţi şi, ceea ce este şi mai rău, nu se

bucură de încredere în nicio altă parte a Scoţiei. Şeful lor, Macgregor of Macgregor, era exilat. Cel care îi urma la conducere, din partea oamenilor din Balquhidder, James More, fiul vârstnic al lui Rob Roy, îşi aştepta judecata în castelul de la Edinburgh. Ei erau certaţi cu scoţienii din nord, dar şi cu cei din sud, cu clanurile Graham, Maclaren, Stewart.

Alan, care nu căuta ceartă niciunui prieten, ar fi vrut tare mult să îi ocolească.

Norocul a fost de partea noastră. Am găsit o casă a neamului Maclaren, unde Alan a fost foarte bine primit nu doar datorită clanului din care făcea parte, ci şi reputaţiei lui personale.

Ajuns acolo, m-am întins pe pat de îndată şi m-a văzut un doctor, care şi-a dat seama despre ce problemă gravă era vorba. Dar, fie că doctorul era foarte bun, fie că eu eram în putere şi tânăr, n-am zăcut mai mult de o săptămână, iar în mai puţin de o lună am fost gata să pornesc la drum cu tot entuziasmul.

În tot acest timp, Alan nu a vrut să mă lase singur, deşi l-am rugat să o facă. Încăpăţânarea lui a fost şi cauza unor proteste zgomotoase din partea a doi sau trei prieteni pe care îi întâlnise acolo.

Ziua se ascundea într-o văgăună dintr-o pădurice, iar noaptea venea în casă pentru a mă vizita. Nu pot spune că nu mă bucuram că îl vedeam lângă mine. Doamna Maclaren, gazda noastră, se gândea că nimic nu era destul de bun pentru un asemenea oaspete. Şi cum Duncan Dhu, şeful casei, avea o pereche de fluiere şi era mare iubitor de muzică, timpul pe care l-am petrecut acolo ca să mă vindec mi s-a părut un fel de festival, astfel că preschimbam noaptea în zi.

Soldaţii nu se amestecau cu localnicii. De altfel, o dată, două companii de infanterişti şi câţiva dragoni au cercetat o vale şi i-am putut vedea prin fereastră, în vreme ce zăceam la pat. Ceea ce mi s-a părut uimitor, niciun magistrat nu s-a apropiat de mine şi nimeni nu m-a întrebat de unde veneam ori unde mă duceam.

Astfel că, deşi se părea că o ameninţare cumplită plutea asupră-ne, de fapt nu-mi făceam niciun fel de grijă, de parcă mă aflam într-un loc pustiu. Prezenţa mea acolo era demult ştiută de oamenii din Balquhidder şi din împrejurimi, pentru că mulţi vizitau casa în care eram îngrijit. În plus, exista obiceiul de a se povesti toate noutăţile vecinilor. De asemenea, afişele cu noi apăruseră în zonă.

Un asemenea afiş se găsea chiar lângă patul meu, astfel că puteam să citesc propriu-mi portret, dar descrierea făcută de autorităţi nu mă flata prea mult. Cu litere mari şi groase fusese tipărită şi suma blestemată care se pusese ca premiu pe capul meu.

Duncan Dhu şi ceilalţi ştiau însă că venisem acolo împreună cu Alan şi nu exista nicio îndoială asupra identităţii mele, aşa că ghiciseră totul. Dacă îmi schimbasem hainele, nu putusem face la fel

cu vârsta şi cu trăsăturile mele. Un băiat de optsprezece ani din sudul Scoţiei nu se întâlnea prea des prin acel ţinut. Aşa că, oricând ar fi putut lega aceste lucruri între ele şi apoi să le alăture cu afişul.

De fapt, astfel au şi aflat. Numai că, dacă în alte părţi ale lumii, un secret e ţinut de cineva doar împreună cu unul sau doi prieteni intimi, în Balquhidder aflase toată lumea, dar oamenii de acolo n-ar fi spus nimic autorităţilor nici peste un secol.

Doar o întâmplare din acel timp mai merită a fi povestită. E vorba despre vizita pe care mi-a făcut-o Robin Oig, unul dintre fiii celebrului Rob Roy. Se zvonea peste tot că îi făcuse curte unei tinere din Balfron şi că o luase de nevastă cu forţa.

Totuşi, era considerat, în Balquhidder, ca un gentleman ce se bucura de multă stimă. El îl împuşcase pe James Maclaren pe bârsa plugului, după ce se certaseră de mai multe ori. Intrase apoi în casa duşmanilor săi aşa cum un călăreţ intră într-un han.

Duncan avusese timp să îmi spună cine era. Se uitau unul la altul îngrijoraţi. Ar trebui să înţelegeţi că se apropia ora la care venea Alan. Cei doi s-ar fi putut lua la bătaie.

Nu aveam nici cum să îl vestim pe prietenul meu sau să îi facem semn să nu se apropie, căci cel mai mic gest de acest fel, surprins de Macgregor, i-ar fi trezit toate suspiciunile.

Intrase în casă foarte politicos, cu respectul pe care îl datorează totuşi unora de rang inferior. Şi-a scos boneta în faţa doamnei Maclaren, dar şi-a pus-o iar pe cap când a discutat cu Duncan. Apoi s-a apropiat de patul meu.

— Am aflat, sir, că vă numiţi Balfour, mi-a zis el.

— Mi se spune David Balfour, i-am răspuns. Cu ce vă pot fi de folos?

— Vă puteţi bizui oricând pe mine, sir, mi-a replicat el. V-aş fi spus şi eu numele meu, dar este unul care s-a compromis într-un fel în ultimul timp.

Poate că este suficient să ştiţi că sunt fratele lui James More Drummond of Macgregor, despre care desigur că aţi auzit.

— Nu doar de el, ci şi de tatăl dumneavoastră, Macgregor-Campbell, i-am spus eu, alarmat, ridicându-mă în pat şi înclinându-mă înaintea lui.

M-am gândit că astfel îi făceam cel mai frumos compliment, în caz că se mândrea cu tatăl lui, care fusese un om scos în afara legii.

S-a înclinat şi el în faţa mea.

— Iată ce mai voiam să zic, sir, continuă el. În anul ’45, fratele meu a ridicat la rame o parte din „Gregara”. Şase companii au venit ca să înăbuşe răscoala. Chirurgul care mergea alături de clanul meu şi trata piciorul fratelui meu, care fusese fracturat în timpul luptei de la Preston Pans, era un gentleman pe care îl chema la fel ca pe

dumneavoastră. Era frate cu Balfour of Baith. Iar dacă sunteţi rude în vreun fel cu acel gentleman, eu şi întregul meu neam vă stăm la dispoziţie cu orice doriţi.

Vă amintiţi că nu ştiam mai nimic despre înaintaşii mei. Unchiul meu se referise la relaţiile lui suspuse, dar nu spusese nimic clar în respectivul sens. Nu-mi rămăsese altceva decât neplăcuta sarcină de a recunoaşte că nu ştiam ce să zic.

Atunci Robin mi-a spus că îi părea rău că îşi pierduse timpul degeaba. S-a întors, fără să mă salute, apoi s-a îndreptat către uşă. L-am auzit spunându-i lui Duncan:

— Doar păsările fără cuib nu îşi cunosc părinţii.

M-am înfuriat foarte tare la acele vorbe şi îmi era ruşine de ignoranţa mea. Am zâmbit totuşi la gândul că un asemenea om, urmărit de oamenii legii, şi care avea să fie spânzurat doar trei ani mai târziu, nu se dovedea politicos decât cu descendenţii celor care fuseseră prietenii clanului său.

Chiar atunci când dădea să iasă din casă, a apărut Alan. Cei doi s-au uitat unul la altul ca doi câini miraţi. Niciunul dintre ei nu era mai presus decât celălalt, dar mândria li se dovedea nemăsurată. Fiecare purta sabie, şi, cu o mişcare bruscă, au şi pus mâna pe mâner, gata să scoată arma.

— Cred că sunteţi domnul Stewart, i-a zis Robin.

— Adevărat, domnule Macgregor. Nu e un nume de care să îmi fie ruşine, i-a răspuns Alan.

— Nu ştiam că vă aflaţi în ţinutul meu, sir, îi zise Robin.

— Credeam că mă aflu în ţinutul prietenilor mei, clanul Maclaren, făcu Alan.

— E un fel de a privi lucrurile, i-o întoarse celălalt. Dar am auzit că mânuiţi bine sabia.

— Nu sunt singurul om care poartă oţel la el prin Appin, îi zise Alan. Când ruda mea şi şeful nostru, Ardshiel, a stat de vorbă cu un gentleman care se numea ca dumneata, nu cu mulţi ani în urmă, nu i-a fost prea bine acelui Macgregor.

— Vă referiţi la tatăl meu, sir?

— Probabil. Gentlemanul la care mă refer, continuă Alan, a avut prostul gust de a-şi adăuga Campbell la nume.

— Deci asta e, făcu Robin.

Pe jumătate mă dădusem jos din pat. Duncan se băgase între cei doi cocoşi, gata să intervină ca să-i despartă.

— Domnilor, le zise el, m-am gândit la ceva aparte. Iată fluierele mele, iar dumneavoastră ştiu că vă place să cântaţi. Să facem o întrecere ca să vedem cine e mai bun.

— Domnule, zise Alan, adresându-i-se lui Robin, pe care nu-l slăbise din ochi, cum nici Robin nu-l slăbise pe el, e adevărat ce spune

lumea? Că vă place muzica? Sau că vă pricepeţi puţin la cântat din fluier?

— Cânt ca un Macrimmon! îi strigă Robin.

— Iată o vorbă îndrăzneaţă.

— Am şi alte vorbe îndrăzneţe pe care să vi le spun în faţă, i-o întoarse Robin, ba chiar şi altora mai buni decât dumneata!

— Puteţi să încercaţi să o faceţi!

Duncan Dhu se grăbi să aducă principala lui avere, o pereche de fluiere, şi să o aşeze dinaintea oaspeţilor săi, împreună cu nişte friptură de miel şi o sticlă din băutura numită „Athole brose", făcută din whisky vechi, miere, o cremă dulce, toate acestea amestecate în proporţiile cunoscute de producător.

Cei doi duşmani erau gata să se certe. Se aşezară însă jos, fiecare având lângă el tăciuni aprinşi de turbă.

Maclaren îi invită să guste carnea de miel şi băutura, reamintindu-le că soţia lui, care le pregătise bucatele, era din Athole şi devenise vestită pentru îndemânarea ei. Robin însă renunţă la aceste lucruri pentru a-şi pregăti mai bine suflul.

— Aş vrea să remarc, sir, vorbi Alan, că n-am mâncat nici măcar o coajă de pâine de cel puţin zece ore şi acest lucru e mai rău pentru suflul meu decât orice băutură.

— Nu vreau să pornesc la întrecere avantajat în vreun fel. Mâncaţi şi beţi! Voi face la fel.

Fiecare mâncă o bucăţică de carne şi bău un pahar din ,,Athole brose". După mai multe politeţuri, Robin luă fluierele şi începu să cânte cu zgomot.

— Da, vă pricepeţi la suflat, făcu Alan şi îi luă instrumentul rivalului său.

Mai întâi interpretă aceeaşi melodie în acelaşi fel ca rivalul său. Apoi începu să introducă diferite variaţiuni, care aduceau o graţie în plus interpretării.

Mi-a plăcut cum a interpretat Robin, dar Alan m-a încântat.

— Nu interpretaţi rău, domnule Stewart, i-a zis rivalul său, dar aţi arătat cam puţin pentru un cunoscător al acestei meserii.

— Eu? strigă Alan, roşu de mânie. O să vă plătesc minciuna aceasta.

— Vă recunoaşteţi deci înfrânt la cântat, din moment ce vreţi să schimbaţi fluierele pe sabie? i-a strigat Robin.

— Iată că vorbiţi cu înţelepciune, domnule Macgregor, i-o întoarse Alan. De aceea, continuă el accentuându-şi vorbele, îmi retrag cuvintele despre minciună. Îl solicit ca arbitru pentru această întrecere pe Duncan.

— Nu aveţi nevoie să apelaţi la cineva, îi zise Robin. Puteţi să judecaţi singur cât sunteţi de bun, mai bine decât oricare Maclaren din

Balquhidder. Dumnezeu mi-e martor că vă descurcaţi foarte bine cu fluierele, pentru cineva din neamul Stewart. Ia daţi-mi-le şi mie.

Alan făcu aşa cum i se ceru. Robin începu să imite şi să corecteze variaţiunile pe aceeaşi temă ale lui Alan. Realiză astfel triluri încântătoare, care demonstrau fantezie şi mult sentiment. Meşteşugul lui mă vrăji cu totul.

Cât despre Alan, chipul său deveni roşu aprins. Stătea şi îşi frământa mâinile, ca un om care suferise o mare insultă.

— Destul! strigă el.

Se ridică pentru a pleca.

Dar Robin îi făcu semn din mână ca să păstreze liniştea. Începu să cânte mai lent, ca din cimpoi. Era o melodie foarte frumoasă, dar şi excelent executată. În plus, părea familiară celor din neamul Stewart.

De cum se auziseră primele acorduri, Alan se schimbase la faţă. Ritmul se acceleră, dar el nu-şi mai părăsi scaunul pe care stătea. Înainte cu mult ca melodia să se încheie, de pe chip îi dispăruseră cele din urmă semne ale mâniei şi nu se mai gândea la altceva decât la muzică.

— Robin Oig, îi zise, când acesta termină, eşti un mare cântăreţ. Mă mândresc că m-am născut în acelaşi regat cu tine! Dumnezeule! Cânţi mai bine decât mi-am putut închipui. Şi când mă gândesc la faptul că puteam încrucişa sabia cu tine… Mi-ar sta pe suflet să străpung cu sabia pe cineva care foloseşte aşa de dumnezeieşte fluierul!

Astfel s-a terminat cearta lor. Întreaga noapte a răsunat muzica, iar fluierele au trecut din mână în mână. Ziua a venit cu strălucirea ei, iar cei trei oameni încă nu sfârşiseră de discutat între ei. Robin însă a fost nevoit să îşi reia călătoria.

Capitolul XXVI

SFÂRŞITUL FUGII: TRECEREA FORTH-ULUI

Luna august, după cum am spus, nu se încheiase, vremea era călduroasă. Semnele indicau o recoltă bogată şi timpurie. În acele condiţii am fost în stare să reiau călătoria.

Eram foarte strâmtoraţi din pricina lipsei de bani. Trebuia să acţionăm repede, adică să ajungem cât mai curând posibil la domnul Rankeillor. Dacă respectivul nu avea să mă ajute, în mod cert ne aştepta moartea prin înfometare.

Alan considera că urmărirea noastră slăbise considerabil în intensitate. De aceea, de-a lungul fluviului Forth, dar chiar şi la Stirling Bridge, principala trecere peste apă, nu aveam să fim suspectaţi de prea mulţi.

— În treburile militare există un principiu de bază, îmi zise el, şi anume acela de a ne duce acolo unde inamicii se aşteaptă mai puţin să mergem. Forth trebuie trecut. Cunoşti zicala: „Forth îi ţine în frâu pe sălbaticii scoţieni din nord.” Ei, bine, dacă încerci să ocoleşti fluviul acesta pe la izvoare şi să cobori apoi pe la Kippen ori Balfron, atunci te găseşti în mare pericol, căci pe un asemenea traseu ne aşteaptă şi soldaţii englezi ca să pună mâna pe noi. Dar dacă vom trece pe la vechiul pod de la Stirling, îţi garantez pe sabia mea că nu ne vor clinti un fir de păr din cap!

În prima noapte, în conformitate cu planul nostru, am tras la unul numit Maclaren din Strathire, un prieten al lui Duncan. Am dormit acolo pe data de douăzeci şi unu a lunii respective, apoi am plecat, la căderea nopţii.

Pe douăzeci şi doi am stat ascunşi în tufişurile de pe înălţimile din Uam Var, în apropiere de nişte căprioare. Am dormit excelent, timp de zece ore, la căldura soarelui, pe pământul uscat.

În acea noapte, am ajuns la cursul de apă Allan Water şi am pornit să coborâm pe firul acestuia. Ajungând la baza dealurilor, am văzut, într-o vale, întregul Carse of Stirling. Părea o clătită, cu oraşul şi castelul la mijloc, pe o colină, sub luna care strălucea peste lanţul argintiu al Forth-ului.

— În prezent, îmi zise Alan, nu ştiu cât de mult îţi pasă, dar să ştii că te afli iar în ţinutul tău. În primele ore ale nopţii am trecut de Hieland Line, iar dacă vom reuşi să ajungem pe celălalt mal al apei, ne putem arunca bonetele în sus de bucurie.

Mai înainte ca Allan Water să se verse în Forth, se forma o insuliţă cu nisip, năpădită de scaieţi, captalan şi alte plante micuţe, – care ne-ar fi putut ascunde în caz că ne-am fi lăsat la pământ. Acolo ne-am instalat „tabăra”, având în faţă panorama de la Stirling Castle.

Curând, am putut auzi bătaia tobelor care răsunau dinspre garnizoană, în timpul paradei.

Oamenii aceia îşi tundeau oile cât era ziua de lungă, la mică distanţă de noi, într-o câmpie din apropierea râului. Le auzeam cârligele izbindu-se de pietre, ba chiar şi glasurile. Eram foarte aproape de ei, de aceea nici măcar nu vorbeam între noi, ca să nu ne descopere.

Nisipul insuliţei a devenit foarte fierbinte din pricina soarelui, dar plantele verzi ne-au apărat frunţile de fierbinţeala razelor, iar băutură şi mâncare am avut din belşug. Ne-am aflat astfel în cea mai deplină siguranţă.

De îndată a început să cadă înserarea şi oamenii au încheiat treaba, ne-am dus pe ţărm şi ne-am îndreptat către Bridge of Stirling, adăpostindu-ne prin lanurile de pe câmp.

Podul se afla lângă colina pe care e ridicat castelul. Era o punte veche, cu turnuri ascuţite de-a lungul parapetului. Vă daţi seama cu câtă curiozitate l-am observat, nu doar pentru că ocupa un loc de cinste în istorie, cât mai ales pentru că reprezenta poarta noastră de salvare.

Luna nu apăruse încă atunci când noi ajunserăm acolo. Câteva făclii străluceau în faţa fortăreţei, iar în oraş puţine ferestre mai erau luminate. Totul era cufundat în tăcere şi se părea că nu exista niciun fel de pază pe pod.

Eu consideram că puteam trece fără nicio teamă. Alan era însă mai precaut.

— Totul pare foarte liniştit, e adevărat, îmi zise el. Dar, ca să fim mai siguri, vom mai sta ascunşi după acest val de pământ.

Astfel, am mai stat acolo un sfert de oră, şoptind între noi, păstrând tăcerea ori ascultând cum apa spăla pietrele. În cele din urmă s-a ivit o bătrână care mergea şontâc-şontâc şi avea în mână un toiag.

Se văita de drumul lung pe care îl făcuse. A trecut pe lângă noi şi a păşit pe punte. Noaptea era întunecată şi tăcută. Pe bătrână am pierdut-o repede din vedere. Îi auzeam însă paşii, ca şi bastonul ce izbea puntea, cum se îndepărtau.

— Cred că acum a ajuns dincolo, i-am şoptit lui Alan.

— Nu. I se aud încă paşii pe pod.

Şi chiar atunci a răsunat un glas puternic:

— Cine merge?

Am auzit fierul muschetei izbind pietrele. Probabil că santinela adormise, astfel că, dacă am fi încercat noi să trecem, am fi făcut-o fără să fi fost observaţi. Dar iată că se trezise, şi norocul nu mai ţinea cu noi.

— Nu putem trece pe aici, David, îmi zise Alan. Nu vom reuşi aşa ceva!

Fără vreun cuvânt, începu să se îndepărteze de pod prin lanurile de pe câmp. Ceva mai târziu, când nu ne mai putea vedea nimeni, se ridică în picioare şi porni pe drumul care ducea către est.

Nu îmi dădeam seama ce voia să facă, şi eram tare dezamăgit. Doar cu o clipă în urmă, mă şi vedeam bătând la uşa casei lui Rankeillor, cerându-i să mă ajute ca să îmi capăt moştenirea, ca un erou din balade. În prezent însă, mă aflam din nou forţat să colind ţinuturile de pe malul nedorit al Forth-ului şi să fiu vânat de soldaţi.

— Deci? am întrebat eu.

— Ce vrei să fac? m-a întrebat Alan. Nu sunt aşa de proşti cum i-am crezut. Trebuie să traversăm râul, Davie, de n-ar mai fi ploile care-l

hrănesc şi dealurile care îi protejează albia!

— Şi de ce mergi către est?

— Aşa, la noroc! mi-a răspuns. Dacă nu putem trece râul, să vedem ce putem face cu braţul de mare de la estuarul său.

— Dar pe râu există vaduri, pe când pe braţul de mare nu, i-am zis eu.

— Sigur că sunt vaduri şi chiar poduri. Ce câştigăm însă noi din asta, dacă sunt păzite?

— Un râu mare poate fi trecut înot, am continuat eu.

— Desigur, de cei care au îndemânarea să facă asta, mi-a replicat. N-am auzit până acum ca tu sau eu să fim buni la aşa ceva. În ceea ce mă priveşte, înot ca o piatră.

— Nu sunt genul care să vorbească pe la spate, Alan, i-am zis. De aceea, văd că vrei să cazi din lac în puţ. Dacă e atât de greu de trecut râul, cum crezi că va fi mai uşor ca să treci marea?

— Dar pe acolo există nişte lucruri numite bărci, făcu el. Sau mă înşel eu?

— Da, numai că trebuie să existe şi lucruri numite bani, i-am răspuns. Noi nu avem însă de niciunde, aşa că ar fi fost mai bine să nu le fi inventat nimeni până acum.

— Aşa crezi?

— Da.

— David, mi-a zis el, nu-ţi prea merge mintea. Vino cu mine şi, dacă nu voi putea eu să cer, să împrumut sau să fur o barcă, să nu îmi mai spui pe nume! Sunt în stare să construiesc chiar o luntre!

— Da, te şi văd făcând-o. În plus, dacă trecem podul, nimeni nu va mai vorbi despre isprava noastră, dar dacă te duci după barcă şi vrei să trecem hotarul astfel, lumea va înţelege că e ceva necurat la mijloc şi ne vor ieşi vorbe care ne vor pune în pericol! Cu atât mai mult, cu cât cineva trebuie să aducă înapoi barca.

— Omule, mi-a zis el, dacă sunt în stare să fac rost de o barcă, sunt în stare să rezolv şi asta. Aşa că lasă-mă în pace cu prostiile tale şi să mergem, pentru că asta trebuie să facem! Lasă-l pe Alan să se gândească în locul tău!

Astfel, întreaga noapte am călătorit prin nordul ţinutului Carse, pe sub şirul munţilor Ochii. I-am evitat pe Alloa, Clackmannan şi Culross. Pe la zece dimineaţa, flămânzi şi obosiţi, am ajuns pe la Limekilns.

Zona aceasta se află în apropierea ţărmului. Pe malul celălalt, dincolo de Hope, se găsea Queen's Ferry. Fumul se ridică dinspre acestea două şi dinspre alte sate sau ferme din regiune.

Lanurile fuseseră secerate. La ţărm se vedeau două nave ancorate. Vasele veneau şi plecau spre Hope. Era o imagine încântătoare pentru mine. Nu puteam să îmi iau ochii de la colinele acelea, verzi, bogate în recoltă, de la oamenii care munceau la câmp ori pe mare.

Mai departe, izolată de toate, casa domnului Rankeillor se ridica pe ţărmul sudic, unde mă aştepta bogăţia. Eu mă găseam însă pe malul nordic, îmbrăcat în straie sărăcăcioase, ca un străin venit cine ştie din ce ţară, având ca singură avere trei şilingi din argint, un premiu pus pe cap şi un om în afara legii care mă însoţea!

— Ah, Alan! i-am zis. Gândeşte-te! Dincolo de acest braţ de mare se află tot ce mi-ar putea dori inima. Şi toate merg într-acolo, păsările, bărcile, oricine vrea, în afară de mine. Ah, mi se rupe inima!

În Limekilns, am intrat la un local neînsemnat şi am cumpărat puţină pâine şi brânză de la o servitoare drăguţă. Am plecat apoi ca să mâncăm într-o lizieră, lângă ţărm, din acel loc având sub control tot ce cuprindea privirea cam pe o treime de milă în faţa noastră.

Când am pornit într-acolo, m-am uitat în apă şi mi-am văzut chipul. Nu am băgat de seamă că Alan se uita gânditor la mine. În cele din urmă, s-a oprit brusc.

— Ai fost atent la fata care ţi-a vândut mâncarea? m-a întrebat.

— Cum să nu? Era tare frumuşică…

— Aşa crezi? strigă el. Asta e o veste bună, David!

— Ce fel de veste? Nu pricep nimic.

— Ei, bine, începu Alan, aruncându-mi o privire cam şmecherească, nădăjduiesc, în sinea mea, că ea ne va ajuta să ne îmbarcăm.

— Dar cum? Aş vrea să aflu!

— Vezi, îmi zise el, n-aş vrea ca fata să se îndrăgostească de tine, ci să-i pară rău de tine, David. Ia să ne gândim, cum ţi-ar sta mai bine? Va trebui să-i pari cât mai atrăgător…

Se uită într-un fel ciudat la mine şi mă cântări cu privirea din toate unghiurile.

— Aş vrea să fii puţin mai palid. În rest, eşti potrivit pentru ceea ce îmi trece mie prin cap. Arăţi minunat, iar hainele astea rupte de pe tine par a fi furate dintr-o bostănărie. Vino, să ne întoarcem la local ca să ne îmbarcăm!

L-am urmat râzând.

— David Balfour, mi-a zis, eşti un gentleman tare nostim, iar sarcina care îţi revine va fi, neîndoios, caraghioasă. Totuşi, dacă ţii cât de cât la capul meu, ca să nu mai pomenesc de al tău, ar trebui, să iei foarte în serios treaba asta. Eu mă voi preface puţin, voi juca teatru. Ar fi cazul ca să îmi urmezi şi tu exemplul.

— Bine, fie. Voi face precum spui!

Cum ne-am apropiat de localitate, m-a pus să-l iau pe după gât şi să mă sprijin de el, părând foarte slăbit şi având mare nevoie de ajutor. Apoi a deschis uşa localului, cărându-mă după el.

Vânzătoarea a părut surprinsă de faptul că ne-am întors. Alan nu avea însă timp ca să-i dea explicaţii. M-a aşezat pe un scaun, a cerut o ceaşcă de brandy pentru mine şi mi-a dat să beau cu înghiţituri mici,

apoi a început să îmi dea de mâncare pâine şi brânză, de parcă mi-ar fi fost dădacă.

Toate acele mişcări le făcea cu atâta gravitate, atât de concentrat şi de emoţionat, că ar fi păcălit şi un judecător. Nu fu de mirare că vânzătoarea ne acordă toată atenţia. Se apropie şi se sprijini cu spatele de masa de lângă noi.

— Ce-i cu el? întrebă, în cele din urmă.

Alan se întoarse către ea, spre mirarea mea, destul de furios.

— Ce-i cu el? strigă. A mers de o sută de ori mai multe mile decât firele de păr de pe bărbia lui! A dormit prin iarbă udă şi nu în pat îngrijit, ca toată lumea. Auzi, ce-i cu el? Îi e rău, îi e foarte rău! continuă el să murmure, în timp ce mă hrănea, părând foarte supărat.

— E prea tânăr pentru toate astea, zise servitoarea.

— Destul de tânăr, îi răspunse Alan, stând cu spatele către ea.

— Mai bine ar fi mers călare, îi zise ea.

— Şi de unde să îi fac rost de un cal? urlă Alan, întorcându-se către ea şi părând la fel de furios. Ai fi vrut să fur unul?

M-am gândit că duritatea lui o va înfuria. A tăcut din gură, un timp.

Prietenul meu ştia foarte bine ce făcea. Avea destulă experienţă de viaţă ca să ştie cum să acţioneze într-o asemenea situaţie.

— Nu mi-aţi spus, începu fata, că sunteţi mici nobili de la ţară?

— Adevărat, făcu Alan, mai potolit la auzul acelei observaţii simple. Dar oare firea noastră nobilă ne aduce vreun ban în buzunar?

Fu şi ea de acord cu această concluzie, de parcă ar fi fost o contesă dezmoştenită.

— Aşa e, făcu ea, nobleţea nu îţi umple buzunarul.

Începuse să mă supere rolul pe care îl jucam. Nu scoteam o vorbă, neştiind dacă să îmi fie ruşine şi am vrut să-i spun lui Alan să mă lase în pace.

Glasul mi s-a oprit însă în gâtlej, pentru că nu eram obişnuit să iau parte la asemenea farse. Tulburarea mea i-a ajutat prietenului meu, pentru că fata a crezut că eram prea obosit şi slăbit ca să vorbesc normal.

— Nu are prieteni? a întrebat ea, pe un ton plângăreţ.

— Sigur că are! a urlat Alan. Numai de am putea ajunge la ei! Are prieteni, şi încă dintre cei mai bogaţi, are paturi în care să zacă, are ce să mănânce şi doctori care să se îngrijească de el. Numai că e obligat să rătăcească prin ţinuturi neprimitoare, să umble ca un cerşetor!

— De ce? întrebă fata.

— Draga mea, făcu el, nu îţi pot spune exact. Pot însă ca să-ţi spun ce voi face imediat. O să-i cânt ceva.

Şi începu să fluiere melodia „Charlie e iubitul meu”, imn al iacobiţilor.

— Sst, făcu ea, privind peste umăr către uşă.

— Asta e, făcu Alan.

— Dar e atât de tânăr! strigă fata.

— E destul de copt pentru asta, zise Alan, ducându-şi arătătorul spre gât, prin gestul său înţelegându-se că eram suficient de mare ca să îmi pierd capul.

— Ar trebui să vă fie ruşine! îi strigă ea.

— Totuşi, aşa se va întâmpla, cum îţi spun, făcu Alan, dacă nu vom ieşi din încurcătură.

În acel moment, fata se întoarse şi fugi afară din încăpere, lăsându-ne acolo doar pe noi doi. Alan era bine dispus fiindcă îi reuşiseră şmecheriile, eu supărat fiindcă trecusem în ochii ei atât ca iacobit, dar şi ca un copil care trebuia îngrijit.

— Alan, nu mai suport jocul ăsta!

— Trebuie să continuăm, Davie, mi-a zis el. Dacă îl întrerupem acum, tu poate mai scapi viu şi nevătămat, dar Alan e un om mort.

Era atât de mult adevăr în vorbele lui, încât n-am putut să-i răspund decât printr-un geamăt. Dar chiar şi geamătul acela i-a servit prietenului meu, pentru că a fost auzit de fata care venea înapoi repede, cu o farfurie de pudding alb şi o sticlă de bere.

— Bietul băiat! făcu ea şi imediat puse mâncarea în faţa noastră, apoi mă atinse, prieteneşte, cu mâna pe umăr.

Ne-a rugat apoi să servim, pentru că nu avea să ne ceară bani. Hanul era proprietatea ei sau mai bine zis, a tatălui ei, care era plecat, în acea zi, la Pittencrieff.

N-am aşteptat să ne îndemne de două ori. Puddingul mirosea excelent. Cât am stat noi şi am mâncat, ea s-a aşezat la masa alăturată, s-a uitat la noi şi s-a gândit, s-a frământat, jucându-se în acest timp cu cordonul de la şorţ.

— Mă gândesc la faptul că aveţi limba cam lungă, îi zise ea, în cele din urmă, lui Alan.

— Da. Numai că ştiu cu cine să vorbesc.

— Eu n-o să vă trădez, făcu ea, dacă asta voiaţi să spuneţi.

— Ştiu, îi răspunse el. Ai putea însă ca să ne ajuţi şi îţi voi spune cum.

— Nu vă pot ajuta, făcu ea, clătinând speriată din cap. Nu pot…

— Vei vedea. E uşor.

Fata nu-i răspunse nimic.

— Iată despre ce este vorba, draga mea, îi zise el. Pe aici există mai multe bărci şi nave, două dintre acestea le-am văzut chiar eu, lângă ţărm, la marginea oraşului vostru. Dacă vom reuşi să ne folosim de o ambarcaţiune ca să trecem noaptea către Lothian, în secret, cu un om care ştie să îşi ţină gura şi să aducă luntrea înapoi, atunci două suflete ar fi salvate. Dacă împrumutăm luntrea, nu avem decât trei şilingi la

noi, cum ne vom descurca mai departe? Să cerşim, fetiţo? Vei putea tu să te odihneşti liniştită în patul tău moale şi cald gândindu-te la soarta noastră amară? Vei mânca liniştită lângă foc, în timp ce flăcăul acesta şi cu mine vom muri de frig şi de foame? Bolnavi ori zdraveni, va trebui să ne mişcăm tot timpul. Va trebui să înfrunte ploaia în lungile lui drumuri, în vreme ce moartea îl va ameninţa fără încetare. Nu va avea alţi prieteni care să-l ajute, în afară de mine şi de Dumnezeu.

Am văzut cum fata a căzut pe gânduri, după ce l-a ascultat. Era foarte emoţionată. Ar fi vrut să ne ajute, dar îi era frică de faptul că ar fi ajutat nişte răufăcători. Astfel că m-am hotărât să intervin şi să-i slăbesc neîncrederea spunându-i o porţie de adevăr.

— Aţi auzit cumva despre domnul Rankeillor din Queen's Ferry? am întrebat-o eu.

— Rankeillor, avocatul? Sigur că da!

— Ei, bine, i-am zis, la uşa lui trebuie să bat, aşa că poţi să îţi dai seama singură dacă sunt sau nu un răufăcător. Şi pot să îţi spun mai mult, anume că, deşi printr-o eroare regretabilă mă aflu în pericol de moarte, Regele George nu are un prieten mai credincios decât mine în toată Scoţia!

La vorbele mele, faţa ei s-a luminat, în vreme ce chipul lui Alan s-a întunecat.

— E mai mult decât voiam să ştiu, făcu ea. Domnul Rankeillor este un om de seamă.

Astfel că ne-a grăbit ca să ne terminăm masa, a făcut repede curat, apoi a mers lângă o pădurice de la ţărmul mării.

— Aveţi încredere în mine, ne-a spus ea. Voi găsi o modalitate ca să vă ajut.

Auzindu-i vorbele, ne-am strâns mâinile cu ea. Ne-a condus într-un loc unde creşteau mulţi frasini tineri şi tufe de păducel, unde ne puteam ascunde de cei care treceau către ţărm. Acolo trebuia să stăm până se întorcea ea. Vremea era minunată, călduroasă, iar noi aveam mari speranţe că vom scăpa de necazuri şi ne gândeam la ce mai aveam de făcut în continuare.

În timpul zilei, am avut o singură problemă. Un cântăreţ din fluier hoinar a venit în aceeaşi pădurice. Era un beţivan cu nasul roşu şi ochii tulburi. Purta o sticlă de whisky uriaşă în buzunar şi ne-a povestit despre tot răul pe care i-l făcuseră diverse persoane, de la Lordul Preşedinte al Curţii de Judecată, care îl nedreptăţise, până la Baillies of Inverkeithing, care îi dăduse o pedeapsă mai grea decât meritase.

Nu era imposibil ca el să devină suspicios văzând că doi oameni stau întreaga zi în luminiş şi nu au altă treabă de făcut. Cât a stat alături de noi, ne-a ţinut în tensiune cu fel de fel de întrebări, iar după ce a plecat, cum era un om care nu părea că este în stare să îşi ţină

gura, ardeam de nerăbdare ca să plecăm şi noi de acolo.

Ziua, care se apropia de sfârşit, era destul de luminoasă. Noaptea s-a lăsat liniştită şi senină. În case s-au aprins luminile, iar noi am ieşit, unul după altul, din ascunzătoare.

Trecuse de ora unsprezece şi încă eram torturaţi de nelinişte, când am auzit nişte vâsle care izbeau apa. De îndată ne-am uitat foarte atenţi în direcţia de unde venea zgomotul şi am văzut că fata venea chiar ea, cu o barcă, spre noi!

Deci nu găsise pe nimeni căruia să ne încredinţeze, nu ar fi avut încredere nici în iubitul ei, dacă avea vreunul. De îndată ce tatăl ei a adormit, a ieşit din casă, a luat luntrea unui vecin şi a venit să ne ajute!

Nu-mi găseam cuvintele ca să-i exprim mulţumirea. Ea se emoţionase şi nu voia să audă aşa ceva. Ne-a rugat să nu mai pierdem timpul şi să ne urcăm în barcă, spunându-ne în faţă că dacă vrem să scăpăm întregi trebuie să ne grăbim şi să păstrăm cea mai adâncă tăcere.

Astfel că ea ne-a dus până la ţărmul de la Lothian, nu departe de Garriden, după care ne-am strâns mâinile şi am pornit iar către Limekilns, înainte de a-i spune măcar o vorbă de recunoştinţă şi de mulţumire.

Chiar şi după ce a plecat, nu ştiam despre ce să vorbim, pentru că bunătatea ei ne copleşise. Alan rămase multă vreme la ţărm, clătinând din cap.

— E o fată pe cinste, zise el, în cele din urmă. David, e o fată pe cinste!

Şi timp de o oră, cât am mai stat pe ţărm, a vorbit numai despre caracterul ei ales. În ceea ce mă privea, nu puteam spune nimic. Inima mea resimţea atât remuşcarea, cât şi teama. Remuşcarea pentru că abuzasem de încrederea ei. Teama pentru că o amestecasem în pericolele care ne ameninţau pe noi.

Capitolul XXVII

LA DOMNUL RANKEILLOR

Am convenit pentru a doua zi ca Alan să rămână în câmp până la ivirea zorilor. De îndată ce noaptea a devenit mai adâncă, urma să se deplaseze în lanurile din apropierea drumului către Newhalls, unde să se ascundă până ce mă va auzi fluierându-l.

Am propus ca semnalul să fie melodia „Bonnie House of Airlie”, care îmi plăcea cel mai mult. El a obiectat însă că era un cântec des întâlnit şi putea să-l interpreteze, din întâmplare, altcineva. Mi-a intonat, în schimb, un fragment dintr-o melodie din nordul Scoţiei, care mi-a rămas în cap de atunci până azi şi cred că îmi va rămâne până la moarte.

De câte ori mi-o amintesc, îmi amintesc şi de ziua aceea de mare încercare, când Alan stătea lipit de pământ, fluierând şi bătând măsura cu degetul, în vreme ce se iveau zorile.

Am ajuns pe strada principală din Queen’s Ferry, mai înainte ca soarele să răsară. Orăşelul era construit cochet, casele din piatră erau arătoase. Poate că turnul oraşului nu era ieşit din comun ca înfăţişare, cum este cel de la Peebles, nici strada principală nu avea chiar un aspect nobiliar. Cu toate acestea, începuse să îmi fie ruşine cu hainele mele zdrenţăroase.

Pe măsură ce zorii creşteau, luminile se stingeau, iar ferestrele începeau să se deschidă. Îngrijorarea mea şi deznădejdea se amplificau. Îmi dădusem seama că nu aveam pe ce să mă bazez. Nu aveam cum să îmi dovedesc cu claritate drepturile şi nici măcar propria identitate.

Totul părea un balon de săpun, iar eu am fost cuprins de o criză depresivă. Chiar dacă lucrurile ar fi fost aşa cum se aflau în concepţia mea, mi-ar fi trebuit un timp îndelungat ca să îmi stabilesc contestaţiile.

Necazul era că nu puteam aştepta prea mult cu trei şilingi în buzunar, alături cu un om hăituit de poliţie şi armată. Dacă nu aveam prea mari speranţe în ceea ce privea dobândirea averii, în schimb puteam ajunge amândoi la spânzurătoare.

Şi, cum am continuat să merg în susul şi în josul străzii şi să observ oamenii, fie din stradă, fie de la ferestre, uitându-se întrebător la mine, dându-şi coate şi vorbind între ei, ba chiar zâmbind, am început să înţeleg altceva: nu era uşor să ajung să vorbesc cu avocatul. Devenea aproape imposibil să îl conving că îi spuneam adevărul!

Nici în ruptul capului nu aş fi avut curajul să mă adresez unuia din acei respectabili cetăţeni. Mi-era ruşine să vorbesc cu ei, în halul de mizerie în care mă găseam, iar dacă aş fi întrebat despre casa unuia ca domnul Rankeillor, cred că ei ar fi izbucnit în râs.

Astfel că, plimbându-mă în sus şi în jos, am ajuns până în port, părând un câine rătăcit de stăpân, chinuit de problemele sufleteşti, căzut pradă disperării.

Se făcuse aproape ora nouă. Rătăceam încă fără niciun folos. Spre norocul meu, m-am oprit în faţa unei case arătoase, cu geamuri curate şi mari, cu legături de flori pe la pervaze, cu pereţii proaspăt vopsiţi şi un câine de vânătoare care stătea pe scări, ca unul care se afla la el

acasă.

Ei bine, ajunsesem să invidiez până şi animalul acela. Brusc, uşa casei s-a deschis şi în prag a apărut un om ager, cu păr roşcat, drăguţ, părând foarte important. Mă aflam într-o stare aşa de jalnică, încât nu e de mirare că şi-a fixat ochii asupră-mi. Gentlemanul acela a fost atât de impresionat de înfăţişarea mea sărăcăcioasă, încât a venit către mine şi m-a întrebat ce am păţit.

I-am spus că am venit la Queen's Ferry adus de anumite probleme şi că i-aş fi recunoscător dacă mi-ar arăta unde se află casa domnului Rankeillor.

— E chiar aceasta din care am ieşit eu, mi-a răspuns el. Şi, spre norocul tău, eu sunt cel pe care îl cauţi.

— Atunci, sir, vă rog să îmi acordaţi privilegiul unei întrevederi.

— Cum te cheamă?

— David Balfour.

— David Balfour? repetă el, părând foarte surprins. Şi de unde vii, domnule David Balfour? mă întrebă, privindu-mă cu interes drept în ochi.

— Vin din multe locuri ciudate, domnule, i-am răspuns eu. Dar cred că ar fi bine să vă povestesc de unde vin şi cum am ajuns aici, în alt loc, mai primitor.

Stătu puţin pe gânduri, îşi duse mâna la buze, uitându-se când la mine, când la şosea.

— Da, îmi zise el, cred că aşa ar fi mai bine.

Mă pofti în casa lui, strigă la cineva pe care nu l-am putut vedea şi mă duse într-o cameră plină cu documente şi cărţi. Se aşeză şi mă rugă să iau loc, deşi cred că nu privea cu ochi buni faptul că stăteam, cu hainele mele murdare, pe scaunul lui curat.

— Acum, îmi zise, dacă nu ai altceva de spus, să trecem repede la subiect. *Nec gemino bellum trojanum orditur ab ovo* – înţelegi? mă întrebă cu şiretenie.

— Voi face întocmai cum spune Horaţiu, sir, i-am răspuns, zâmbind. Şi vă voi duce *in medias res*.

Fu plăcut impresionat şi testul la latină îl lămuri că nu minţeam. Acest lucru mă încurajă, astfel că i-am spus:

— Am motive să cred că am anumite drepturi asupra domeniului Shaws.

Scurta mea declaraţie a avut efectul trăsnetului.

— Haide, haide, domnule Balfour, mi-a zis el, continuă. Unde te-ai născut?

— În Essendean, domnule, i-am răspuns, în martie 1733.

Îmi verifică afirmaţia într-un carneţel.

— Ce ştii despre tatăl şi mama dumitale? mă întrebă.

— Tatăl meu a fost Alexander Balfour, profesorul şcolii din

localitate, i-am răspuns. Mama mea a fost Grace Pittarrow. Cred că neamul ei este de la Angus.

— Ai vreun act prin care îţi dovedeşti identitatea? mă întrebă el.

— Nu, sir, dar acestea se află la domnul Campbell, pastorul, şi pot fi procurate oricând. Domnul Campbell poate depune oricând mărturie în favoarea mea, de aceea unchiul meu nu are cum să mă renege.

— Adică Ebenezer Balfour?

— Da, sir.

— Deci ştie de tine?

— Am fost primit la el în casă, domnule.

— Ai întâlnit vreodată pe cineva cu numele Hoseason? mă întrebă domnul Rankeillor.

— L-am întâlnit, domnule, păcatele mele! i-am răspuns. Prin şiretenia unchiului meu şi cu ajutorul lui Hoseason am fost răpit din acest oraş, purtat pe mare, apoi am naufragiat şi am trecut prin multe încercări până am ajuns în faţa dumneavoastră, în halul în care sunt.

— Ai spus că ai naufragiat, îmi zise el. Unde s-a întâmplat asta?

— Lângă capul sudic al insulei Mull, i-am răspuns. Am ajuns apoi pe insuliţa Earraid.

— Aha! făcu el, deci ştii mai multă geografie decât mine. Ţin să îţi spun că informaţiile pe care mi le-ai dat se potrivesc cu cele pe care le deţin. Mi-ai zis însă că ai fost răpit. În ce sens?

— În deplinul sens al cuvântului, sir, i-am răspuns. Mă îndreptam către casa dumneavoastră, când am fost urcat la bordul unui bric, pus la pământ cu forţa, închis, şi nu mai ştiu ce s-a întâmplat până ce am ieşit în largul mării. Trebuia să ajung pe plantaţiile de tutun. Dumnezeu a vrut altfel şi am evadat.

— Bricul a naufragiat în 27 iunie, îmi zise el, uitându-se în carneţel. Acum suntem în 24 august. Ai un hiatus considerabil, domnule Balfour, de aproape două luni, lucru care a creat multe probleme prietenilor dumneavoastră. Mărturisesc faptul că nu sunt mulţumit până nu vom face ordine în treburile acestea.

— Într-adevăr, sir, i-am zis eu, aceste luni au trecut foarte repede. Înainte de a vă spune însă povestea mea, aş fi bucuros să aflu că vorbesc unui prieten.

— Aici este un cerc închis, îmi spuse avocatul. Nu pot afirma ceea ce îmi ceri până ce nu îţi aud povestea. Nu-ţi voi fi prieten până ce nu voi fi informat despre tot. Dacă vei avea încredere în mine, vei avea de câştigat. Ştii domnule Balfour, că există un proverb pe la noi, cum că răufăcătorii sunt întotdeauna speriaţi.

— Nu trebuie să uitaţi, sir, i-am zis, că am suferit deja cam mult că am avut încredere în oameni. Am fost urcat cu forţa pe o navă spre a fi vândut ca sclav de un om care, dacă am înţeles bine, vă este

angajat.

Toate acestea făcuseră să câştig teren în faţa domnului Rankeillor. La ultima mea frază, pe care am spus-o zâmbind, el a râs din toată inima.

— Nu, nu, mi-a zis el, lucrurile nu stau chiar aşa. „*Fui nin sum*”. Am fost, într-adevăr, partenerul de afaceri al unchiului tău. Dar, în vreme ce dumneata, „*imberbis juvenis custode remoto*”, rătăceai prin vest, pe sub pod a trecut multă apă. Dacă nu ai auzit încă, ai norocul să afli. Chiar în ziua în care a avut loc naufragiul pe mare, domnul Campbell a apărut în biroul meu şi a cerut să i te scot la iveală de oriunde te-ai afla. Nici nu auzisem despre tine. Îl cunoşteam însă pe tatăl tău. Pentru ceea ce era de competenţa mea, am făcut tot ce s-a putut. Domnul Ebenezer admitea că te-a văzut. A declarat, ceea ce pare destul de improbabil, că ţi-a dat o considerabilă sumă de bani. Că ai plecat pe continent cu intenţia de a-ţi desăvârşi educaţia, ceea ce putea fi foarte adevărat. Întrebat cum se făcuse că nu-i scriseseşi nimic despre asta domnului Campbell, el a afirmat că doreai să rupi toate legăturile cu trecutul. Întrebat în continuare unde te aflai, el a afirmat că nu ştia, dar bănuia că te găseai în Leyden. Iată deci, pe scurt, care i-au fost răspunsurile. Nu ştiu dacă l-a crezut cineva, mi-a zis, zâmbind, domnul Rankeillor. În plus, s-a uitat la mine foarte urât, de parcă ar fi vrut să îmi spună: „Ieşi afară!” Eram cam dezorientaţi. Deşi roşi de bănuieli, nu găseam nicio urmă de care să ne agăţăm. Căpitanul Hoseason povestea despre felul în care te-ai înecat. Astfel că am fost obligaţi să abandonăm totul. Ancheta n-a avut alte consecinţe decât îngrijorare, în ceea ce îl priveşte pe domnul Campbell, pagubă adusă buzunarului meu, şi pata pe care a aruncat-o asupra caracterului unchiului tău. Acum, domnule Balfour, a continuat el, înţelegi cum stau lucrurile şi poţi judeca singur dacă mă vei socoti un om de încredere.

Discursul lui a fost mai pedant decât cel prezentat mai sus, căci a plasat mai multe dictoane latineşti printre frazele sale. A fost conceput foarte inteligent, dar nu urmărea să-mi alunge neîncrederea.

În plus, am constatat că mă trata de parcă el trebuia să scape de îndoieli. În ceea ce privea identitatea, mea nu mai exista însă nicio umbră de neîncredere.

— Sir, i-am zis, vă voi spune povestea mea, dar ar însemna ca viaţa unui prieten de-al meu să fie la discreţia dumneavoastră. Daţi-mi cuvântul de onoare că el nu se va afla în pericol. Nu vă cer alte garanţii.

A promis, foarte serios, că va respecta ceea ce îi cerusem.

— Totuşi, mi-a zis el, e bine să eviţi să îmi povesteşti eventualele încălcări ale legii. Nu uita că sunt un om al legii, astfel că, atunci când ajungi la descrierea unor asemenea fapte, e bine să eviţi să mi le

destăinui.

Cu toate acestea, i-am povestit despre cele întâmplate, aşa cum s-au desfăşurat ele. M-a ascultat cu ochelarii ridicaţi şi ochii închişi, astfel că, uneori, mi-a fost teamă că a adormit!

Da' de unde! Asculta atent fiecare cuvânt şi îl memora cu asemenea precizie încât m-a uimit. Chiar ciudatele nume galice, pe care le-a auzit o singură dată, le-a prins din zbor şi mi le-a reamintit după ani de zile…

Când am pomenit despre Alan Breck, s-a petrecut o scenă neobişnuită. Fără îndoială că numele prietenului meu era cunoscut de-a lungul şi de-a latul Scoţiei. Vestea despre crima din Appin se răspândise cu iuţeala fulgerului, la fel ca şi cea legată de recompensa pentru prinderea asasinului. Nu mi-a scăpat faptul că avocatul s-a foit în fotoliu şi a deschis ochii.

— N-aş vrea să pomeneşti numele lipsite de importanţă, domnule Balfour, mi-a zis el. Printre cei din nord se află mulţi care încalcă legea.

— Aşa voi face. Însă, dacă numele acesta mi s-a strecurat pe buze, sper că îl pot folosi şi de acum încolo.

— Deloc, îmi răspunse domnul Rankeillor. Câteodată am tulburări de auz, după cum ai remarcat. De aceea, nici nu am reţinut anumite nume prea bine. Îi vom spune prietenului dumitale, dacă vrei, domnul Thomson. În privinţa aceasta nu avem ce discuta. În viitor vom proceda la fel cu toţi nordicii pe care îi vei menţiona, fie că trăiesc ori au murit.

Din cuvintele lui am înţeles că auzise numele foarte clar şi probabil că ghicise că aveam să îi pomenesc şi despre crimă. Nu mă deranja faptul că dorea să pară în necunoştinţă de cauză.

De aceea am zâmbit, n-am mai pronunţat niciun nume originar din nord şi am continuat. În restul povestirii mele, Alan a devenit domnul Thomson. Lucrul acesta m-a amuzat foarte mult, căci părea o piesă poliţistă pe placul meu.

Similar, James Stewart a fost menţionat drept o rudă a lui Thomson. Colin Campbell a devenit domnul Glen. Cluny, de care am pomenit în finalul povestirii mele, s-a făcut cunoscut drept „domnul Jameson, un mare şef highlander".

Mărturisesc faptul că a fost cea mai mare farsă şi mă mir că avocatul nu a izbucnit în râs. Totuşi, aşa ceva era la modă pe vremea aceea, când statul era condus doar de două partide şi persoanele care nu doreau scandal şi care nu aveau păreri prea bune despre cei din jurul lor, pomeneau de aceştia sub nume false, ca să nu-i jignească.

— Prea bine, făcu avocatul când mi-am încheiat povestirea. Aceasta a reprezentat Odiseea dumitale. Trebuie să o mărturiseşti în latineşte, după ce îţi vei termina şcoala, sau chiar în englezeşte, dacă aşa vrei,

mai ales că eu prefer limba vorbită mai des. Ai răsucit-o pe toate părţile. *Quoe regio in terris* – ce comună din Scoţia a fost ocolită de călătoriile dumitale, dacă putem traduce astfel? Ai arătat, în plus, că ai un deosebit talent ca să intri în încurcături. Totuşi, nu te-ai descurcat rău. Respectivul domn Thomson pare un gentleman cu anumite calităţi. A fost bine că te-ai legat de el. Putem spune că ţi-a fost tovarăş de nădejde. Însă şi *Paribus curis vestigia figit*, pentru că îndrăznesc să spun că aţi riscat să ajungeţi la spânzurătoare. Din fericire, aţi scăpat. Şi mă gândesc la faptul că necazurile voastre se apropie de sfârşit.

După ce a tras această concluzie moralizatoare din aventurile mele, m-a privit cu atâta bunăvoinţă şi blândeţe că nu mi-am putut ascunde satisfacţia.

Rătăcisem atâta vreme cu oameni aflaţi în afara legii şi dormisem sub cerul liber, încât a sta într-o casă curată şi îngrijită, discutând prieteneşte cu un gentleman în haine de postav negru mi se părea o binecuvântare.

Chiar dacă acelea îmi erau gândurile, când mi-au căzut ochii iar pe veşmintele mele rupte, m-am dezorientat brusc. Avocatul a surprins gestul meu şi m-a înţeles. S-a ridicat, l-a chemat pe servitor ca să mai aducă o farfurie, căci domnul Balfour urma să stea la masă, şi m-a condus într-un dormitor de la etaj. Acolo mi-a pus în faţă apă şi săpun şi un pieptene. Apoi mi-a adus nişte haine de-ale fiului său, după care m-a lăsat acolo ca să mă spăl şi să mă îngrijesc.

Capitolul XXVIII

ÎMI CER MOŞTENIREA

Mi-am schimbat astfel înfăţişarea. M-am uitat în oglindă şi am văzut că milogul devenise o amintire a trecutului, iar David Balfour revenise în lume.

Totuşi, îmi era ruşine de schimbarea aceea şi, mai ales, de faptul că purtam haine de împrumut. După ce am terminat, domnul Rankeillor m-a chemat jos, şi-a exprimat satisfacţia pentru înfăţişarea mea şi m-a poftit iar în cabinetul său.

— Ia loc, domnule David, mi-a zis el. Acum, că ai început să arăţi aşa cum trebuie, permite-mi să încerc să îţi prezint câteva veşti. Fără îndoială că te interesează cele legate de tatăl şi de unchiul dumitale. Povestea e simplă. Am o singură explicaţie pentru toate acestea. Încurcăturile au început de la o poveste de dragoste.

— Nu prea îmi vine să cred că unchiul meu poate avea vreo

legătură cu un asemenea sentiment.

— Unchiul dumitale, domnule Balfour, era tânăr pe vremea aceea, îmi replică avocatul. Şi, ceea ce o să te surprindă foarte mult, nu era urât. Era un tip galanton şi manierat. Oamenii stăteau în pragul uşii şi se uitau după el, atunci când trecea prin dreptul casei lor în şaua unui cal falnic. Am văzut asemenea scene cu proprii mei ochi şi nu le pomenesc fără invidie, fiindcă eram pe atunci flăcău în putere şi era vorba de *odi te, qui bellus es, sabelle*.

— Parcă e un vis.

— Da, da, întări avocatul. Omul e intr-un fel la tinereţe şi altfel la bătrâneţe. Asta nu era tot. El avea încredere în forţele proprii şi promitea lucruri mari în viitor. Ce crezi că a făcut în 1715? A fugit să li se alăture rebelilor. Tatăl tău l-a urmărit, l-a găsit într-un şanţ şi l-a adus înapoi *multum gementem* spre bucuria întregului ţinut. Totuşi, *majoro canamus* - cei doi flăcăi s-au îndrăgostit amândoi de aceeaşi lady. Domnul Ebenezer, care părea cel admirat şi iubit, era sigur de victorie. Dar, când s-a văzut învins, s-a dezumflat ca un balon. Tot ţinutul a auzit de întâmplare. El a căzut la pat, iar familia se învârtea înlăcrimată în jurul său. Apoi a început să umble din local în local şi să plângă, povestindu-şi necazul celor pe care-i întâlnea. Tatăl dumitale, David, era un om de treabă. Era însă slab şi plângăreţ. Prostia aceea l-a tulburat. Şi, într-o zi, a respins-o pe lady. Ea nu era însă atât de fraieră. De la ea ai moştenit bunul simţ care te caracterizează. A refuzat să fie trecută de la unul la altul. Amândoi au căzut în genunchi dinaintea ei, dar i-a dat afară! Acest lucru se întâmpla în august. În acelaşi an m-am întors de la colegiu. Scena mi s-a părut tare caraghioasă.

M-am gândit şi eu că treaba era cam prostească, fără să uit că tatăl meu luase parte la aşa ceva.

— În mod cert, domnule, avea şi ceva tragic, i-am spus.

— Ba deloc, domnule, mi-a replicat avocatul. Tragedia implică lucruri grele, un fel de *Dignus vindice nodus*, iar în cazul nostru este vorba despre capriciul unui tânăr, care fusese pus la punct şi nu dorea altceva decât să-i fie învăţătură de minte. Totuşi, acesta nu era şi punctul de vedere al tatălui tău. Sfârşitul întâmplării a fost că părintele tău, făcând concesie după concesie, iar unchiul tău profitând de acest lucru, au ajuns în cele din urmă la un fel de târg, de al cărui rezultat ai râs puţin mai înainte. S-au hotărât ca unul să ia fata de nevastă, iar celălalt să ia averea. Domnule David, hotărârea aceasta implică multă generozitate şi milă, doar că, atunci când omul nu a trecut încă prin greutăţile vieţii şi nu şi-a stabilit încă un nivel de trai bun, ar trebui să consulte un avocat şi să cerceteze legile care se referă la gestul său. Decizia pe care au luat-o cei doi, injustă în sine, a condus la o întreagă serie de nedreptăţi. Părinţii dumitale au trăit şi

au murit săraci. Chiar dumneata ai fost sărac. În acest timp, cât de bine o duceau stăpânii de la Shaws! Ce vremuri au fost pentru domnul Ebenezer!

— Şi cel mai ciudat lucru dintre toate este felul în care s-a schimbat firea acestui om.

— Adevărat, mi-a zis domnul Rankeillor. Deşi presupun că era firesc un asemenea deznodământ. El nu putea să înţeleagă că jucase un rol murdar. Cei care ştiau povestea îl priveau cu răceală. Cei care nu o ştiau, văzând că unul dintre fraţi a dispărut, iar celălalt a luat domeniul, au început să-l bănuiască de crimă. Astfel că toţi îl evitau. Prin târgul pe care îl făcuse câştigase mulţi bani. Era egoist încă de tânăr, dar cu vârsta a devenit şi mai şi. Acesta a fost rezultatul bunelor sentimente.

— Ei, bine, domnule, i-am spus, care este poziţia mea în raport cu toate acestea?

— Domeniul îţi revine, fără nicio îndoială, mi-a replicat avocatul. Indiferent ce a semnat tatăl dumitale, eşti moştenitorul averii. Unchiul tău se va bate însă cu tine. Va încerca să îţi atace identitatea. Un proces este întotdeauna costisitor, iar familia va suporta scandalul iscat. Dacă se va afla despre vreuna dintre păţaniile dumitale alături de domnul Thomson, am încurcat-o! Răpirea, desigur, va fi în avantajul nostru, numai să o putem dovedi. Părerea mea este să cazi la înţelegere cu unchiul dumitale. Poate că îl vei lăsa ca să trăiască mai departe la Shaws, unde a prins rădăcini de peste un sfert de secol, şi te vei mulţumi, un timp, să fii întreţinut de el.

I-am spus că aş vrea să facem cum era mai uşor. A face familia de râs într-un proces public era un pas care nu-mi plăcea deloc. În acelaşi timp, gândindu-mă la soarta mea, am început să îmi fac un plan.

— Greutatea cea mare, l-am întrebat, constă în a-l aduce la Shaws pe răpitor?

— Desigur, mi-a răspuns domnul Rankeillor. Iată de ce, David. Nu ne-ar fi greu să găsim pe unul dintre cei de pe *Covenant* care să vrea să mărturisească adevărul sub jurământ. Numai că, în faţa tribunalului, va pomeni şi despre prietenul dumitale, domnul Thomson. Aşa ceva nu e de dorit.

— Ascultaţi, domnule, la ce m-am gândit eu.

Şi i-am prezentat planul meu.

— Dar asta va însemna ca eu să îl întâlnesc pe Thomson? mă întrebă el, după ce am terminat expunerea.

— Adevărat, sir.

— Nu se poate! strigă el, încruntându-se. Nu, domnule David, schema dumneavoastră nu merge. Nu spun nimic împotriva prietenului dumneavoastră, domnul Thomson. Nu ştiu nimic despre el. Dacă aş şti, remarcă lucrul acesta, domnule David, ar fi de datoria

mea să pun mâna pe el. Acum te întreb pe dumneata: e înţelept să mă întâlnesc cu el? Pot exista motive pentru a-l aresta. Poate că nu ţi-a spus totul despre el. Poate că numele lui nu e nici măcar Thomson! strigă avocatul, adăugând: mulţi dintre aceşti oameni îşi pun nume false.

— Trebuie să judecaţi singur, sir.

Devenise clar că planul meu îi captivase imaginaţia. A meditat asupra lui până ce am fost chemaţi la masă, alături de doamna Rankeillor. Şi, de îndată ce doamna ne-a părăsit, lăsându-ne singuri în faţa unei sticle de vin, am revenit la propunerea mea.

Unde şi când trebuia să mă întâlnesc cu domnul Thomson? Era sigur de discreţia domnului Thomson? Presupunând că ne-am fi învârtit ca nişte şmecheri bătrâni, consimţeam anumiţi termeni ai unei eventuale înţelegeri?

Aceste întrebări, ca şi altele similare, mi le-a pus la intervale mari de timp, în vreme ce analiza răspunsurile pe toate părţile. După ce am răspuns la toate, spre mulţumirea lui, a căzut pe gânduri şi n-a mai scos o vorbă, uitând chiar şi de vinul roşu. Apoi a luat o foaie de hârtie şi un creion. A început să scrie, cântărindu-şi fiecare cuvânt. Apoi a sunat din clopoţel şi copistul a intrat în cameră.

— Torrance, i-a zis, vreau să am tot ce este aici scris frumos până diseară. După ce termini, vei fi atât de drăguţ ca să îţi pui pălăria pe cap şi să mergi cu mine şi cu acest gentleman. Probabil că vom fi martori la întâmplările ce vor urma.

— Cum, domnule? am strigat eu, de îndată ce secretarul a ieşit din încăpere, riscaţi să luaţi parte la aşa ceva?

— Aşa se pare, îmi răspunse el, umplându-şi paharul. Dar hai să nu mai pomenim de afacerea asta, Chiar când l-am văzut pe Torrance, mi-am amintit de o întâmplare ciudată de acum câţiva ani, când ne-am întâlnit cu un ţărănoi la răscrucea drumurilor de la intrarea în Edinburgh. Fiecare avea misiunea lui. Când s-a făcut ora patru fix, Torrance a băut un pahar sau mai mult şi nu-şi mai cunoştea stăpânul, iar eu, care îmi uitasem ochelarii, nu vedeam mai nimic, astfel că îţi dau cuvântul meu, nu mai ştiam care dintre ei era secretarul meu.

După ce îmi zise acestea, râse din toată inima.

I-am zis că era o întâmplare ciudată şi am zâmbit din politeţe. Ce m-a uimit însă întreaga după-amiază a fost că mi-a repetat în diferite feluri aceeaşi poveste, istorisind-o cu amănunte noi şi râzând mereu. Astfel că am început să-mi pierd calmul şi să simt că mi se face ruşine de prostia prietenului meu.

Când s-a apropiat ora întâlnirii cu Alan, am ieşit din casă, eu braţ la braţ cu domnul Rankeillor, Torrance urmându-ne cu actele în buzunar şi cu un coş în mână. Prin oraş, avocatul discuta în dreapta şi în stânga, fiind întrebat de mulţi privitor la afacerile lor personale ori

cetăţeneşti.

În cele din urmă am ajuns dincolo de ultimele case. Mergeam sub cerul liber, pe lângă hanul Hawes, către debarcaderul care fusese scena pe care începuseră necazurile mele. Nu puteam să mă uit la locul acela fără o strângere de inimă, amintindu-mi cele întâmplate nu cu mult timp în urmă: Ransome răpit, puteam spera, din faţa răului care îl chinuia, Shuan străpuns, când am îndrăznit să privesc în urmă, bieţii oameni scufundaţi în adâncuri odată cu bricul… Toate acestea nu mi se şterseseră din minte. Mă bucuram că scăpasem din atâtea pericole şi încercări grele, dar nu puteam trece pe lângă locul acela fără să îmi pară rău de ceilalţi şi de copilul terorizat.

În timp ce asemenea gânduri mă munceau, domnul Rankeillor, brusc, strigă ceva, se căută apoi cu mâinile prin buzunare şi izbucni în râs.

Mergeam sub cerul liber, pe lângă hanul Hawes, către debarcaderul care fusese scena pe care începuseră necazurile mele.

— Ce caraghios! făcu el. După toate cele pe care ţi le-am povestit, mi-am uitat iar ochelarii!

Atunci am înţeles sensul anecdotei sale. Îşi lăsase special ochelarii acasă, ca să nu fie nevoit să îl recunoască vreodată pe Alan în faţa autorităţilor. Se gândise foarte bine. Presupunând că lucrurile ar fi mers rău pentru noi, el nu l-ar fi putut identifica pe prietenul meu.

Cu toate acestea, el se întâlnise cu mulţi pe drum şi îi recunoscuse. Astfel că aveam unele îndoieli referitoare la faptul că ar fi văzut prost fără ochelari.

De îndată ce am trecut de Hawes, unde l-am recunoscut pe hangiu fumându-şi pipa în pragul casei, domnul Rankeillor a modificat ordinea în care mergeam şi m-a trimis înainte, ca pe o iscoadă. Am urcat pe un deal, fluierând o melodie galică. Am avut plăcerea să aud că mi se răspunde şi să îl văd pe Alan ridicându-se din spatele unui tufiş. Era cam supărat, pentru că stătuse o zi întreagă singur acolo. Mâncase ceva într-o cârciumă de lângă Dundas. Dar, cum îmi văzu veşmintele, se lumină la faţă. I-am povestit că afacerea noastră era pe cale de a se rezolva. Când i-am cerut să intervină în cele din urmă, a acceptat imediat.

— Te-ai gândit foarte bine, mi-a zis el. Îndrăznesc să spun că nu puteai să laşi lucrurile pe mâini mai bune decât cele ale lui Alan Breck. Nu este ceva ce ar putea face oricine, ci trebuie să fie realizat

de un gentleman cu mare putere de convingere. Dar nu-mi dă pace faptul că avocatul tău s-a obosit atât ca să stea de vorbă cu mine.

Am strigat şi l-am chemat pe domnul Rankeillor, care a venit neînsoţit. I l-am prezentat pe prietenul meu, domnul Thomson.

— Mă bucur să vă întâlnesc, i-a spus avocatul. Mi-am uitat ochelarii. Prietenul nostru, domnul David, continuă el, bătându-mă cu palma pe umăr, vă va mărturisi că sunt aproape orb fără ei şi nu trebuie să fiţi surprins dacă mâine voi trece pe lângă dumneavoastră fără să vă recunosc.

Zicând asta, a crezut că Alan avea să fie mulţumit. Dar mândria scoţianului fusese atinsă şi acesta era gata să explodeze.

— Sir, îi zise el arogant, ceea ce contează în final nu este întâlnirea noastră, ci să stabilim dacă îi putem face dreptate domnului Balfour. Vă accept scuzele şi aţi făcut foarte bine că vi le-aţi prezentat.

— Mai vreau ceva, domnule Thomson, continuă Rankeillor cu însufleţire. Fiindcă noi doi suntem principalii actori ai scenetei, cred că trebuie să ajungem la o anumită înţelegere. De aceea, vă propun să îmi oferiţi braţul căci, neavând ochelarii, nu văd aşa de bine poteca. Iar dumneata, domnule David, te vei distra discutând cu Torrance. Aminteşte-ţi însă că nu este nevoie să audă mai multe despre aventurile dumitale ori ale domnului Thomson.

Ei au plecat mai departe, discutând în şoaptă, iar eu cu secretarul am rămas în urma lor.

Noaptea cucerise în întregime ţinutul când am ajuns în apropierea castelului Shaws. Era trecut de ora zece. Era linişte. Întunericul nu era tulburat decât de vântul dinspre sud-vest, care ne acoperea zgomotul paşilor, pe măsură ce ne apropiam. N-am observat nicio lumină, în nicio parte a clădirii.

Părea că unchiul meu se culcase deja, ceea ce corespundea perfect cu planurile noastre. Ne-am consultat, în şoaptă, pentru ultima oară, pe la cincizeci de paşi de clădire. Apoi avocatul, Torrance şi cu mine ne-am strecurat pe lângă colţul casei. De îndată ce am ajuns acolo unde trebuia, Alan s-a îndreptat către uşă şi a început să bată.

Capitolul XXIX

MOŞTENIREA ÎMI REVINE

Alan a ciocănit în uşă de mai multe ori, iar zgomotul făcut a răsunat pretutindeni în jur. În cele din urmă a, auzit scârţâind o

fereastră şi mi-am dat seama că unchiul meu a apărut în locul obişnuit de observare. Puţina lumină care exista mi-a permis să îl văd pe Alan cum stătea, ca o umbră, pe scări.

Cei trei martori erau ascunşi departe, astfel că nimic nu părea să îl alarmeze pe un om cinstit care se găsea în propria-i locuinţă. Cu toate acestea, unchiul meu îl studie în amănunţime pe vizitator. Când începu să vorbească, părea nesigur.

— Ce e asta? Nu e o oră la care să vină în vizită oamenii cinstiţi. Nu fac afaceri noaptea şi nici nu stau la discuţii. Ce te-a adus aici? Am o flintă la îndemână.

— Dumneata eşti, domnule Balfour? i-o întoarse Alan, dându-se înapoi câţiva paşi şi privind în sus, prin întuneric. Eşti domnul Balfour, nu? Ai grijă cu flinta aceea! Lucrurile astea se descarcă singure.

— Ce te aduce aici? Şi cine eşti? îl întrebă furios unchiul meu.

— Nu-mi stă în obicei să îmi rostesc numele pe la ţară, îi răspunse Alan. Dar ce mă aduce aici este o altă poveste, fiindcă este mai mult treaba dumitale decât a mea. Şi, ca să fii sigur că este aşa, o să îţi mai spun ceva.

— Ce?

— David, îi spuse Alan.

— Nu înţeleg, strigă unchiul meu, cu glasul tremurător.

— Vrei să îţi spun numele întreg?

Urmă o pauză.

— M-am gândit. Mai bine intră în casă, reluă discuţia unchiul meu, ros de îndoială.

— Crezi că îndrăznesc să fac asta? întrebă Alan. Îţi voi spune ce am de gând. Cred că aici, în pragul uşii, ar trebui să discutăm despre treaba asta. Şi fie o vom face aici, fie n-o vom mai face niciodată, niciunde! Pentru că vreau să te fac să înţelegi că sunt la fel de încăpăţânat ca şi dumneata, şi un gentleman ce provine dintr-o familie mai bună decât a dumitale!

Când Alan a schimbat astfel tonul, l-a dezorientat pe Ebenezer. Nu prea înghiţea condiţiile impuse, dar până la urmă zise:

— Bine, bine, dacă aşa trebuie, aşa vom face.

Apoi închise fereastra. Trecu un timp îndelungat până ce coborî şi încă o perioadă considerabilă până ce ajunse la uşă şi trase zăvorul. Am auzit zgomotele fiarelor şi mi s-a părut că unchiul meu s-a strecurat afară. Alan s-a dat înapoi un pas ori doi. Apoi l-am distins pe Ebenezer în prag, cu o puşcă în mână.

— Acum, zise el, vezi că am o armă în mână, aşa că, dacă te apropii cu un pas de mine, eşti un om mort!

— Ai vorbit foarte civilizat.

— Nu obişnuiesc să procedez astfel, continuă unchiul meu, dar sunt

pregătit pentru orice eventualitate. Ca să ne înţelegem unul pe altul, poţi să îmi spui despre ce afacere e vorba.

— Pentru că eşti un om care înţelege multe, începu Alan, probabil că ai observat deja că sunt un gentleman din nordul Scoţiei. Numele meu nu are nicio legătură cu povestea care va urma. Ţinutul prietenilor mei nu se află departe de insula Mull, de care cred că ai auzit. Se pare că un vas s-a scufundat pe acolo. Într-una din zilele trecute, un gentleman din familia mea căuta lemne de foc pe plajă, când a dat peste un flăcău pe jumătate înecat. Ei bine, l-a adus acasă. El şi cu alţi gentlemeni l-au luat şi l-au adăpostit apoi într-un castel vechi şi ruinat. De atunci şi până azi, flăcăul îngrijit de ei le-a provocat cheltuieli substanţiale. Prietenii mei nu sunt nişte sălbatici, ştiu câte ceva despre legi. Aflând că flăcăul are ceva avere şi vă este nepot, domnule Balfour, mi-au cerut să vin la dumneavoastră şi să discutăm despre treaba asta. Dacă nu cădem la înţelegere, în termeni care să ne convină, soarta lui este în pericol, fiindcă prietenii mei s-au cam săturat de el, sfârşi Alan.

Unchiul meu îşi drese glasul.

— Nu mă interesează soarta lui, îi răspunse. Nu este un băiat prea bun şi nu am de ce să intervin pentru el.

— Aha, făcu Alan, înţeleg. Te prefaci că nu-ţi pasă de el ca să mai reduci din răscumpărare.

— Nu! îi zise unchiul meu. Acesta este purul adevăr. Nu mă interesează deloc soarta flăcăului şi nu voi plăti nicio răscumpărare. Nu-mi pasă de el!

— Hai, hai, domnule! Sângele apă nu se face, ce Dumnezeu! făcu Alan. Nu-ţi poţi abandona nepotul, pe fiul fratelui dumitale… Dacă o faci şi el se află în ţinut, lumea nu te va simpatiza prea mult…

— Sunt destul de popular pe aici, i-a răspuns Ebenezer. Şi nu văd cum va putea afla lumea despre cele vorbite de noi. În niciun caz de la mine. Nici de la dumneata ori de la prietenii dumitale. Aşa că nu se va afla nimic.

— Dar nu va povesti Davie? întrebă Alan.

— Cum aşa?

— Aşa. Prietenii mei ţi-au ţinut nepotul cât timp a existat o şansă ca să câştige ceva bani cu el, dar dacă perspectiva asta nu există, îl vor lăsa liber, să plece unde vrea. Să vă ia naiba şi pe tine, şi pe el!

— Nu-mi pasă nici de asta, îi zise unchiul meu. Totuşi, nu aş vrea să se termine aşa povestea asta.

— Mi-am închipuit.

— Ce anume?

— Ei, bine, domnule Balfour, îi răspunse Alan, lucrurile stau astfel: fie ţii la David şi plăteşti ca să îl primeşti înapoi, fie ai motive întemeiate să nu-l vrei pe aici şi ne vei da bani ca să îl reţinem în

continuare. Se pare că suntem mai aproape de cea de a doua variantă. Asta ne va aduce, mie şi prietenilor mei, ceva bănuţi în buzunare.

— N-aş merge atât de departe…

— Nu? îi zise Alan. Iată cum stau lucrurile: nu îl vrei înapoi pe băiat. Ce doreşti să i se întâmple şi câţi bani dai pentru asta?

Unchiul meu nu-i răspunse, căutând o ieşire favorabilă din situaţia în care se afla.

— Hai o dată, domnule! îi strigă Alan. Doar ţi-am spus că sunt un gentleman. Port un nume regesc. N-o să stau acum ca un prost la nesfârşit în faţa uşii dumitale. Ori îmi dai un răspuns civilizat, ori, pe muntele Glencoe, te străpung cu sabia!

— Hei, omule! îi strigă unchiul meu, lasă-mă o clipă. Ce-ai păţit? Vezi doar că sunt un om care îţi vorbeşte pe şleau şi nu unul care te duce cu zăhărelul. Şi încerc să fiu cât pot de civilizat şi să nu mă abat de la morală. Felul în care mi-ai vorbit nu este admisibil. Spui că mă străpungi cu sabia? Dar tu ce crezi că voi face cu flinta asta? se burzului el.

— Praful de puşcă şi arma din mâinile dumitale bătrâne sunt, pe lângă sabia din mâna lui Alan, ca melcul pe lângă rândunică, îi răspunse omul din nord. Mai înainte ca degetul dumitale să apese pe trăgaci, lama ţi-ar străpunge pieptul.

— Cine neagă asta, omule? îi zise unchiul meu. Ia-o cum vrei. N-o să fac nimic pentru a te mai stârni. Spune-mi doar cam ce vrei şi să vedem dacă vom cădea la înţelegere.

— Adevărat, domnule, făcu Alan. Nu vreau altceva decât un târg cinstit. Să nu vorbim în plus. Cum îl vreţi pe băiat: mort ori captiv?

— Domnule! strigă Ebenezer. În ce fel vorbiţi…

— Captiv sau mort? repetă Alan.

— Captiv, captiv! se grăbi unchiul meu. Nu vreau vărsare de sânge.

— Cum doriţi. Va fi mai scump.

— Mai scump? ţipă Ebenezer. Ţi-ai murdări mâinile ca să-l ucizi?

— Tăcere! îi zise Alan. Şi a-l ţine prizonier e tot o crimă. Să îl omori e mai uşor, mai sigur şi durează puţin. Să-l ţii prizonier cere muncă şi răbdare.

— Cu toate astea, îl veţi ţine captiv, îi replică unchiul meu. Nu vreau să încalc principiile moralităţii. Şi n-o s-o fac pentru a fi pe placul unuia din nord!

— Văd că încă ai scrupule, îi zise Alan râzând.

— Sunt un om cu principii, îi răspunse simplu Ebenezer. Eu plătesc, eu hotărăsc! Şi apoi, adăugă el, uiţi că flăcăul e fiul fratelui meu?

— Bine, bine, făcu Alan. Acum să discutăm despre preţ. Nu-mi vine uşor să îl stabilesc. Mai înainte, aş vrea să aflu câteva amănunte mai puţin importante. Aş putea şti, de exemplu, cât i-aţi dat lui Hoseason când l-a luat prima oară?

— Hoseason! strigă unchiul meu şi se dădu un pas în spate. Pentru ce?

— Pentru răpirea lui David, îi răspunse Alan.

— E o minciună, o minciună sfruntată! strigă unchiul meu. N-a fost răpit vreodată. Ce minciuni a putut să vă spună! Răpit? Aşa ceva nu s-a întâmplat vreodată!

— Nu e vina mea, nici a dumitale, făcu Alan. Nici măcar a lui Hoseason, care pare om de încredere.

— Ce vrei să spui? strigă Ebenezer. Hoseason ţi-a spus aşa ceva?

— Ţi-ai dat seama. De la cine altul era să ştiu aşa ceva? Hoseason şi cu mine suntem parteneri. Împărţim câştigurile. Aşadar vezi că, dacă minţi, nu vei obţine niciun avantaj. Trebuie să îţi spun deschis că ai făcut un târg prostesc atunci când l-ai lăsat pe acel marinar să îţi afle atât de multe dintre problemele dumitale personale. Dar asta ţine de domeniul trecutului. Acum degeaba regreţi. Întrebarea care se pune este următoarea: cu cât l-ai plătit?

— Nu ţi-a spus chiar el? întrebă unchiul meu.

— Asta e treaba mea, îi răspunse Alan.

— Ei, bine, zise unchiul meu, nu îmi pasă ce minciună ţi-a îndrugat el, dar eu îţi jur că i-am dat douăzeci de lire sterline. Voi fi însă foarte cinstit cu tine. Pentru suma asta, el trebuia să îl ducă pe băiat în Carolina, unde poate că ar fi câştigat mai mult pe el, dar nu din buzunarul meu, înţelegi?

— Mulţumesc, domnule Thomson. Această declaraţie ne este de mare folos, zise avocatul, ieşind din ascunzătoare.

Apoi, civilizat:

— Bună seara, domnule Balfour!

— Bună seara, unchiule Ebenezer, i-am urat eu.

— E o noapte plăcută, domnule Balfour, adăugă Torrance.

Unchiul meu nu scoase un cuvânt, nici că-i albă nici că-i neagră.

Stătea în pragul uşii, uitându-se la noi toţi nemişcat, ca o stană de piatră. Alan îi dădu la o parte flinta. Avocatul, luându-l de braţ, îl conduse din uşă în bucătărie, iar noi îi urmarăm, după care îl aşeză pe un scaun lângă vatră, acolo unde focul se stinsese rămânând numai tăciunii aprinşi.

Toţi ne-am uitat o vreme la el, bucuroşi de reuşita noastră, dar şi cu o anumită jenă pentru ruşinea pe care o suporta bătrânul.

— Hai, hai, domnule Ebenezer, interveni avocatul, nu trebuie să te prăbuşeşti astfel. Îţi promit că vom face un târg convenabil. Deocamdată, dă-mi cheile de la pivniţă şi Torrance ne va aduce o sticlă de vin rămasă de pe vremea tatălui dumitale, ca să sărbătorim evenimentul.

Apoi se întoarse către mine şi mă luă de mână.

— Domnule David, îmi zise, sper că vă bucuraţi din inimă de

reuşită, fiindcă merită.

Apoi i se adresă lui Alan, în glumă.

— Domnule Thomson, aţi fost admirabil. Sunteţi un adevărat artist. Dar nu înţeleg un lucru. Prenumele dumneavoastră care e? James? Charles? Ori poate George?

— Şi de ce ar fi unul dintre acestea trei, domnule? se înfurie Alan, sărind în picioare, căci i se păruse că fusese o ofensă.

— Pentru că, domnule, aţi menţionat că purtaţi un nume de rege, îi răspunse Rankeillor. Nu a existat niciun rege Thomson, sau cel puţin faima lui nu a ajuns până la mine. De aceea am considerat că vă referiţi, probabil, la numele de botez.

Era înţepătura cea mai dureroasă pe care o putea primi Alan şi mărturisesc faptul că s-a supărat foarte tare. N-a răspuns nimic. S-a dus doar în spatele bucătăriei, s-a aşezat jos şi a stat îmbufnat. Şi, până nu m-am dus după el, ca să-i mulţumesc pentru că el fusese cel mai important personaj care îmi adusese marea reuşită, n-a mai zâmbit deloc. În cele din urmă, l-am convins să vină alături de noi, ca să putem sărbători evenimentul.

Am aprins focul, apoi am deschis sticla de vin. O masă bună s-a întins, cu bucatele aduse în coş, pe care Torrance, Alan şi cu mine le-am aranjat aşa cum se cuvine. În vremea asta, avocatul şi cu unchiul meu au trecut în camera alăturată pentru a se consulta. Au stat închişi acolo cam o oră. La sfârşitul acestei perioade au căzut la înţelegere. Unchiul meu şi cu mine ne-am strâns, formal, mâinile.

În conformitate cu contractul respectiv, Ebenezer se obliga să plătească intervenţia lui Rankeillor, iar mie să îmi dea două treimi din venitul anual al domeniului Shaws.

Astfel, cerşetorul din baladă a revenit acasă. Aşa că, după ce m-am aşezat, în acea noapte, pe cuferele din bucătărie, eram un om important şi renumit în regiune. Alan, Torrance şi Rankeillor au adormit şi sforăiau pe paturile lor tari. Dar pe mine, care dormisem sub cerul liber, printre pietre, în mizerie, atâtea zile şi nopţi, de multe ori cu burta goală, în pericol de moarte, schimbarea bună pe care o suferisem m-a afectat mai mult decât toate relele pomenite. Astfel că n-am închis ochii întreaga noapte, ci am privit umbrele proiectate de flăcări pe tavan şi am făcut planuri de viitor…

Capitolul XXX

RĂMAS BUN!

După ce m-am lăsat furat de atâtea gânduri, am revenit la realitate. Alan se afla încă în mâinile mele. Îi datoram atât de mult… Eram preocupat însă de acuzaţia de crimă ce plutea asupra noastră şi de situaţia lui James of the Glens. Despre aceste două probleme i-am pus întrebări domnului Rankeillor a doua zi, în vreme ce ne plimbam încoace şi încolo, pe la ora şase dimineaţa, prin faţa clădirii de la Shaws. Nu aveam înaintea ochilor decât câmpurile mănoase şi pădurea, care aparţinuseră înaintaşilor mei şi deveniseră ale mele. Chiar când vorbeam despre acele subiecte importante, privirea mi se plimba peste frumosul peisaj, iar inima îmi bătea în piept mai tare, de bucurie şi mândrie.

Despre datoria ce îmi revenea de a-mi ajuta prietenul, avocatul nu avea de făcut nicio obiecţie. Trebuia să îl ajut să iasă din ţară cu orice risc. În cazul lui James, judeca altfel.

— Cu domnul Thomson lucrurile stau într-un fel, îmi zise el, cu ruda domnului Thomson stau altfel. Nu ştiu prea multe despre cele petrecute. Cred însă că un nobil de seamă ca el, să-i spunem duce de Argyll, are mulţi duşmani. Fără îndoială că ducele de Argyll e un adevărat nobil şi se comportă ca atare, dar, domnule David, *timeo quinucuere deos*. Dacă intervii ca să opreşti pedepsirea lui, nu uita că te vei pune într-o situaţie periculoasă. Vei fi acuzat, ca şi ruda domnului Thomson. Vei obiecta că eşti nevinovat. La fel e şi el. Şi ca să îţi rişti viaţa în faţa unor juraţi din nord, ca participant la o ceartă a celor din nord, cu un judecător de-al lor, nu merită. Fii sigur că vei ajunge la spânzurătoare.

Am ascultat raţionamentele sale şi mărturisesc faptul că nu am găsit nicio replică potrivită. Le-am simplificat pe cât am putut.

— În acest caz, sir, i-am zis, merg direct la spânzurătoare, nu-i aşa?

— Dragul meu, ridică el tonul, du-te în numele lui Dumnezeu şi fă ce crezi că e bine! Nu cred că am cum să te sfătuiesc în felul în care ai de ales între ruşine şi siguranţă. Scuză-mă pentru cele spuse anterior. Du-te şi fă-ţi datoria! Fii spânzurat, dacă trebuie, ca un gentleman. Există şi lucruri mai rele pe lume.

— Nu prea multe, sir, i-am răspuns zâmbind.

— Ba da, sir, foarte multe. Iar unchiului dumitale îi va fi de zece ori mai bine când vei urca, decent, pe eşafod.

Acestea fiind zise, s-a întors în casă, deşi încă frământat, pentru că punea mult suflet în aceste probleme, mi-a scris două bilete, comentându-le cu glas tare în vreme ce le aşternea pe hârtie.

— Acesta, mi-a zis, este pentru bancherul meu, British Linen Company, ca să îţi acorde un credit. Discută cu domnul Thomson, el ştie cum se face. Cu acest credit îţi acoperi lipsurile. Cred că îţi vei administra bine banii. Domnul Thomson e însă cam risipitor, în ceea

ce îl priveşte pe omul din neamul lui, d. Of A., trebuie să vorbeşti cu lordul avocat. Spune-i povestea ta şi oferă-i mărturisirea celor petrecute. Îi va fi pe plac ori nu, îl priveşte. Ca să ajungi la lordul avocat cu bune referinţe, ţi-am dat aici o scrisoare pentru cineva din neamul tău, cunoscutul domn Balfour of Pilrig, pe care îl stimez în mod deosebit. E mai bine să te prezinţi în faţa cuiva din neamul tău. Stăpânul din Pilrig era bine cotat încă din facultate şi se află în relaţii foarte bune cu lordul avocat Grant. În locul tău, nu l-aş deranja cu alte lucruri care te privesc personal, cum ar fi referirea la domnul Thomson. Sfătuieşte-te cu omul din Pilrig, el îţi va spune ce ai de făcut. Când vei discuta cu lordul avocat, fii discret! Dumnezeu să te călăuzească prin toate acestea, David!

Apoi şi-a luat rămas bun de la noi şi a plecat împreună cu Torrance către Ferra, în vreme ce eu şi Alan am început să privim spre Edinburgh. Am pornit apoi pe potecă şi, în ciuda porţii şi a clădirii neterminate, ne uitam înapoi către locuinţa înaintaşilor mei. Aceasta rămase în urma noastră, înaltă, masivă, fără vreo urmă de fum, ca şi când acolo nu trăia nimeni. Doar la una dintre ferestrele de sus se zărea vârful unei bonete de noapte, care se învârtea încoace şi încolo, înainte şi înapoi, precum capul unui iepure într-o vizuină. Nu prea fusesem binevenit atunci când apărusem prima dată acolo, iar cât am stat nu s-a purtat prea blând cu mine. Probabil că mă urmărea, în clipele acelea, în vreme ce mă îndepărtam.

Alan şi cu mine am mers fără grabă înainte, fără prea multă tragere de inimă pentru conversaţie. Cam acelaşi gând ne stăruia în minte, că se apropia clipa despărţirii şi amintirea zilelor trăite împreună ne aducea o anumită melancolie. Am discutat, într-adevăr, despre ce ne rămânea de făcut. Am ajuns la concluzia că Alan trebuia să rămână în ţinut, să se ascundă din loc în loc, dar să vină în fiecare zi undeva anume, ca să pot comunica tot ce vreau cu el, fie personal, fie printr-un mesager. Între timp, urma să caut un avocat, cineva din Appin, un Stewart, în care să avem deplină încredere. Acesta trebuia să găsească o navă şi să aranjeze lucrurile pentru ca Alan să se îmbarce în deplină siguranţă. De îndată ce am stabilit toate acestea, cuvintele ne-au părăsit parcă. Deşi aş fi vrut să glumesc cu Alan, mai ales despre numele lui de împrumut, domnul Thomson, iar el ar fi vrut să râdă de hainele mele noi şi de domeniul căpătat, eram atât de trişti încât lacrimile ne umplură ochii.

Am luat-o pe scurtătură peste dealul Corstorphine. Când am ajuns aproape de locul numit Rest-and-be-Thankful şi ne-am uitat în jos, la mlaştina Corstorphine, apoi spre oraş şi spre castelul din vârful dealului, ne-am oprit brusc amândoi, fiindcă ştiam că acolo cărările noastre se despărţeau. Acolo, el mi-a repetat încă o dată înţelegerea intervenită între noi: adresa avocatului, ora la care Alan putea fi găsit,

ce semnale trebuia să folosească atunci când îl căutam. Apoi i-am dat banii pe care îi aveam (o guinee sau două) de la Rankeillor, ca să nu flămânzească până ce reveneam. Am stat pe loc şi ne-am uitat în tăcere la Edinburgh.

— Ei, rămas bun atunci, mi-a zis Alan şi mi-a întins mâna.

— La revedere! i-am răspuns, strângându-i mâna cu putere, după care am început să cobor dealul.

Niciunul nu l-a privit pe celălalt în ochi. Nici măcar nu m-am întors, ca să mă uit o dată la prietenul pe care îl părăseam… În vreme ce îmi continuam drumul spre oraş, m-am simţit însă atât de singur, de părăsit, că îmi venea să mă aşez pe marginea şanţului ca să plâng, asemenea unui copil.

Se făcea aproape de prânz când am ajuns, dinspre West Kirk şi Glassmarket, pe străzile capitalei. Uriaşele clădiri, cu zece sau cincisprezece etaje, intrările arcuite, de unde ieşeau continuu trecătorii, zgomotul făcut de negustori de la ferestre, învălmăşeala şi agitaţia fără sfârşit, mirosurile respingătoare şi hainele frumoase, alte o sută de amănunte care nu mai merită să fie menţionate m-au izbit surprinzându-mă şi m-au uimit, totodată, astfel că m-am lăsat dus de mulţime încoace şi încolo. Totuşi, mă gândeam fără încetare la Alan şi la Rest-and-be-Thankful. Tot timpul, ca să nu credeţi că acele noutăţi şi zgomotul mă încântau peste măsură, simţeam o durere interioară, o remuşcare, de parcă făcusem ceva rău.

Voinţa lui Dumnezeu m-a purtat însă chiar în faţa uşilor de la banca British Linen Company.

SFÂRŞIT